

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 02.03.2023 r.

Poz. 1108

UCHWAŁA NR LVIII/610/23 RADY GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

z dnia 9 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcie Programu opieki nad zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2023-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 roku, poz. 40) oraz art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 roku, poz. 840) po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków

Rada Gminy Nowa Wieś Lęborska uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Program opieki nad zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 - 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Wieś Lęborska.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Nowa Wieś Lęborska

mgr Zdzisław Korda

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LVIII/610/23
Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska
z dnia 9 lutego 2023 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Gminy Nowa Wieś Lęborska

na lata 2023-2026

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami	3
3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce	4
4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego	10
4.1. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.....	10
4.2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu.....	15
5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego	20
5.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy	20
5.2. Charakterystyka zasobów i analiza stanu dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy	24
5.2.1. Zarys historii obszaru gminy.....	24
5.2.2. Krajobraz kulturowy	48
5.2.3. Zabytki nieruchome	52
5.2.4. Zabytki ruchome	52
5.2.5. Zabytki archeologiczne	53
5.2.6. Zabytki w zbiorach muzealnych i innych	53
5.2.7. Dziedzictwo niematerialne	54
5.3. Zabytki w rejestrze zabytków	55
5.4. Zabytki w gminnej ewidencji zabytków	56
5.5. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy	58
6. Ocena stanu dziedzictwa kulturowego gminy. Analiza szans i zagrożeń	60
7. Założenia programowe	62
7.1. Priorytety programu opieki	63
7.2. Kierunki działań oraz zadania programu opieki	63
8. Instrumentarium realizacji programu opieki nad zabytkami	66
9. Zasady oceny realizacji programu opieki nad zabytkami	68
10. Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami	68
11. Realizacja i finansowania przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków	70
12. Załączniki	70

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

1. Wstęp

Podstawowym zadaniem gminnych programów opieki nad zabytkami jest określenie kierunków działań i zadań służących poprawie kondycji dziedzictwa kulturowego - zarówno stanu zachowania zabytków, jak i udziału zabytków w kształtowaniu rozwoju i wizerunku gminy.

Programy opieki nad zabytkami służą rozwojowi gminy poprzez określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystaniu zabytków dla potrzeb społecznych, gospodarczych i edukacyjnych.

Głównym celem sformułowania dokumentu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego Gminy Nowa Wieś Lęborska poprzez określenie podstawowych uwarunkowań oraz rozwiązań, które temu służą.

Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kulturowego może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego, a tym samym do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Trzecią edycję Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 – 2026, zwanego dalej „GPONZ 2023 - 2026” opracowano w oparciu o odpowiednie przepisy, akty prawa miejscowego przyjęte przez Radę Gminy Nowa Wieś Lęborska, krajowe, wojewódzkie i powiatowe dokumenty typu strategicznego, materiały i dokumentację z zasobu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku oraz wiedzę i doświadczenie pracowników urzędu gminy.

Na wstępie opracowania przedstawiono informacje nt. aktów prawa polskiego oraz europejskiego ustanawiających i regulujących zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Odrębną część poświęcono charakterystyce krajobrazu i dziedzictwa kulturowego gminy, które są przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Gminna polityka w zakresie opieki nad zabytkami powinna być spójna ze strategiami rozwoju województwa i powiatu. Z tego względu omówiono (w zarysie) strategiczne dokumenty wojewódzkie, powiatowe i gminne, zwracając uwagę na założenia programowe dotyczące ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym oraz jego rewitalizacji i rewaloryzacji, służące procesom rozwojowym.

Niniejszy „GPONZ 2023-2026” jest kontynuacją poprzednich dokumentów:

- Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2010 – 2014 (przyjętego Uchwałą Nr XLII/343/2010 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 19 marca 2010 r.),
- Gminnego Programu Opieki nad zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2015-2019 (przyjętego Uchwałą Nr XX/173/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 31 maja 2016 r.),

2. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Podstawą prawną do wykonania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 - 2026 jest art. 87 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840). Nakłada na wójta, burmistrza, prezydenta obowiązek sporządzenia na okres czterech lat gminnego programu opieki nad zabytkami. Program po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, zostaje przyjęty przez radę gminy w drodze uchwały (art. 87 ust. 3), a następnie ogłoszony w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 87 ust. 4). Wójt, burmistrz bądź prezydent ma

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

obowiązek sporządzenia co 2 lata sprawozdania z realizacji założeń programowych oraz przedstawienia ich radzie gminy (art. 87 ust. 5).

Szczegółowe cele programu opieki nad zabytkami zostały określone w art. 87 ust. 2 powyższej ustawy. Należą do nich:

1. uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
2. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
3. wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
4. podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
5. określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
6. podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce

W polskim ustawodawstwie istnieje wiele zapisów mówiących o konieczności ochrony zabytków, opieki nad zabytkami, a także szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego. Najważniejsze uregulowania prawne zostały przedstawione w:

- **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)**

art. 5 [Zasada niepodległości państwa]

„Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.”

art. 6 ust.1 [Równy dostęp do dóbr kultury; pomoc Polakom za granicą]

1. „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.”

art. 86 [Obowiązek dbałości o stan środowiska]

„Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa.”

- **Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840)**

art. 3. [Definicje]

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- 1) zabytek - nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- 2) zabytek nieruchomy - nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1;
- 3) zabytek ruchomy - rzecz ruchomą, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1;
- 4) zabytek archeologiczny - zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;
- 5) instytucja kultury wyspecjalizowana w opiece nad zabytkami - instytucję kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, której celem statutowym jest sprawowanie opieki nad zabytkami;
- 6) prace konserwatorskie - działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;
- 7) prace restauratorskie - działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;
- 8) roboty budowlane - roboty budowlane w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, podejmowane przy zabytku lub w otoczeniu zabytku;
- 9) badania konserwatorskie - działania mające na celu rozpoznanie historii i funkcji zabytku, ustalenie użytych do jego wykonania materiałów i zastosowanych technologii, określenie stanu zachowania tego zabytku oraz opracowanie diagnozy, projektu i programu prac konserwatorskich, a jeżeli istnieje taka potrzeba, również programu prac restauratorskich;
- 10) badania architektoniczne - działania ingerujące w substancję zabytku, mające na celu rozpoznanie i udokumentowanie pierwotnej formy obiektu budowlanego oraz ustalenie zakresu jego kolejnych przekształceń;
- 11) badania archeologiczne - działania mające na celu odkrycie, rozpoznanie, udokumentowanie i zabezpieczenie zabytku archeologicznego;
- 12) historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny - przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;
- 13) historyczny zespół budowlany - powiązaną przestrzennie grupę budynków wyodrębnioną ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;
- 14) krajobraz kulturowy - postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka;
- 15) otoczenie - teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

art. 4 [Ochrona zabytków - definicja]

Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

1. zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
2. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
3. udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,
4. przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków zagranicę,
5. kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
6. uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

art. 6. [Zabytki podlegające ochronie i opiece]

1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:
 - 1) *zabytki* nieruchomości będące, w szczególności:
 - a) krajobrazami kulturowymi,
 - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
 - c) dziełami architektury i budownictwa,
 - d) dziełami budownictwa obronnego,
 - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
 - f) cmentarzami,
 - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
 - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
 - 2) *zabytki* ruchome będące, w szczególności:
 - a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
 - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
 - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r., poz. 1479 z późn. zm.),
 - f) instrumentami muzycznymi,
 - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
 - h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
 - 3) *zabytki* archeologiczne będące, w szczególności:
 - a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
 - b) cmentarzyskami,
 - c) kurhanami,
 - d) relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.
2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

art. 7. [Formy ochrony zabytków]

Formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 1a) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

art.16 ust. 1 [Utworzenie parku kulturowego]

Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

art.18 art.19

Wprowadzające obowiązek uwzględniania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, oraz uzgodnienia ich projektów zmian z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

art. 21 [Ewidencja zabytków]

Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

art. 22 ust. 4; ust. 5 [Rodzaje ewidencji zabytków; dane osobowe w ewidencjach]

Obowiązek prowadzenia przez wójta gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami reguluje również **zasady finansowania prac przy zabytkach**, zarówno tych wpisanych do rejestru zabytków, jak i obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków:

Art. 71. [Finansowanie opieki nad zabytkiem]

1. W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

2. Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny, określony w ust. 1, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki.

Art. 74. [Podmioty udzielające dotacji]

1. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez:
 - 1) Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest ten minister;
 - 2) wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda.
2. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa jest udzielana ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 81. [Dotacje samorządowe]

1. W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.
2. Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Art. 87. [Samorządowe programy opieki nad zabytkami]

1. Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.

Art. 89 [Organy ochrony zabytków]

Organami ochrony zabytków są:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków,
- 2) wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.)

art. 7 ust. 1 pkt. 9 [Zadania własne gminy]

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA**Pozostałe ustawy zawierające zapisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:**

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000)
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. z 2019 r. poz. 1591).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i w bibliotekach zostały określone w:

- Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r., poz. 385),
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r., poz. 1479 z późn. zm.).

Ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy:

- Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r., poz. 164 z późn. zm.).

Rozporządzenia zawierające uregulowania dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:

- Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenie rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2021 r., poz. 56);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1674 z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie odznaki „Za opiekę nad zabytkami” (Dz. U. z 2004 r., Nr 124, poz. 1304);

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- Rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 212, poz. 2153);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 r. w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczanego na zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków (Dz. U. z 2004 r. Nr 30, poz. 259);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie wywozu zabytków za granicę (Dz. U. z 2011 r. Nr 89, poz. 510);
- Rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie nagród za odkrycie lub znalezienie zabytków archeologicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 650).

4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.**4.1. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.**

GPONZ Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 - 2026 odwołuje się do dokumentów, które połączono na trzech poziomach: ogólnokrajowym, regionalnym (wojewódzkim) oraz lokalnym.

GPONZ w swoich działaniach programowych nawiązuje do polityki krajowej szczególnie w zakresie poprawy stanu zabytków poprzez przekazywanie środków z budżetu gminy, wykorzystywania dziedzictwa kulturowego w promocji gminy, poprawy przepływu informacji pomiędzy gminą, organami ochrony zabytków oraz mieszkańcami, a także udostępnianiem informacji o zasobie zabytkowym gminy. Ważnym elementem jest również wspieranie działań z zakresu utrzymywania lokalnych tradycji kulturowych oraz wprowadzenie elementów lokalnego dziedzictwa do procesu edukacji oraz działań kulturalnych.

• Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2019-2022

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2019-2022 został przyjęty uchwałą nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. Głównym celem projektu Programu jest stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami. Jest on realizowany w ciągu 4 lat we współpracy z państwowymi instytucjami kultury i organami administracji publicznej. Opracowane zostały trzy cele, które realizowane będą w ramach wyznaczonych kierunków działań oraz przypisanych im zadań:

Cel szczegółowy 1: „Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego”, podzielony na kierunki działania:

1. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie lokalnym.

- szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zarządzania dziedzictwem kulturowym, w tym pracowników merytorycznych, z uwzględnieniem zagadnień z zakresu planowania przestrzennego i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- budowanie zasobu wiedzy o ochronie dziedzictwa kulturowego na poziomie lokalnym, regionalnym i centralnym realizowane przez rozbudowę portalu internetowego, którego celem jest dostarczenie samorządom gminnym fachowej wiedzy i informacji nt. dziedzictwa, jego ochrony oraz możliwości jego wykorzystania dla dobra gminy,
- konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków nagradzający gminy za modelowe wdrażanie programów opieki nad zabytkami, mający na celu promocję i upowszechnianie najlepszych wzorców, przede wszystkim w zakresie opracowywania i wdrażania gminnych programów opieki nad zabytkami, rozumianych jako dokumenty strategiczne w kontekście ochrony i zarządzania dziedzictwem i krajobrazem kulturowym oraz kształtowania ładu przestrzennego przez samorząd lokalny.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

2. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie centralnym.
 - wspieranie rozwijania kompetencji zawodowych przez pracowników służb konserwatorskich;
 - ewaluacja stosowanych standardów i metod konserwatorskich;
 - wspieranie działań dokumentacyjnych zasobu zabytkowego;
 - powołanie Centrum Architektura Drewnianej.

Cel szczegółowy 2: „Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami”, podzielony na kierunki działania:

1. Merytoryczne wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami.
 - upowszechnianie standardów i metod konserwatorskich dla wybranych zasobów zabytkowych (wybór zasobów, wypracowanie zaleceń dla opiekunów zasobu zabytkowego dotyczącego metod konserwacji, adaptacji, dokumentacji i badań, upowszechnianie przez bazę wiedzy);
2. Podnoszenie bezpieczeństwa zasobu zabytkowego.
 - podniesienie bezpieczeństwa zabytków ruchomych przez sprzyjanie intensyfikacji współpracy z opiekunami zabytków przez właściwe służby i instytucje.

Cel szczegółowy 3: „Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego”, podzielony na kierunki działania:

1. Upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa i jego wartości.
 - Kampania społeczno – edukacyjna w mediach, z uwzględnieniem aspektu profilaktyki w dziedzinie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, mająca budować świadomość społeczną w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego i przywracania ład przestrzennego oraz profilaktyki i ochrony dziedzictwa przed działaniami przestępczymi (m.in. wandalizmem, dewastacją, nielegalną rozbiórką zabytkowej architektury, grabieżą stanowisk archeologicznych, kradzieżą i przemytem zabytków ruchomych),
 - Tworzenie narzędzi edukacyjnych dla szkół i instytucji kultury, z uwzględnieniem aspektu profilaktyki w dziedzinie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, mające na celu tworzenie nowych, bardziej zróżnicowanych materiałów edukacyjnych dla szkół oraz prowadzenie warsztatów edukacyjnych dla młodzieży,
2. Tworzenie warunków dla sprawowania społecznej opieki nad zabytkami: program dotacyjny dla organizacji pozarządowych w zakresie popularyzowania i upowszechniania wiedzy o dziedzictwie kulturowym, budowania świadomości lokalnej, a także włączania społeczeństwa w opiekę nad zasobem dziedzictwa kulturowego.

W Krajowym Programie Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami przyjęto plan finansowy na poszczególne lata jego funkcjonowania oraz jego harmonogram. Koordynatorem programu jest Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Do jego zadań należeć będzie zarządzanie, koordynacja oraz monitorowanie Programu w latach 2019-2022. Działania Koordynatora będzie Rada Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W celu jak najlepszej realizacji przyjętych działań sporządzono harmonogram oraz wskaźniki realizacji Krajowego Programu. Ponadto, zadaniem Koordynatora podczas realizacji Krajowego Programu będzie również identyfikacja problemów i zagrożeń dla realizacji założonych celów ujętych we wskaźniki oraz sygnalizowanie uzasadnionych korekt w sposobie realizacji Programu.

• Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) zwana SOR została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. Jest to aktualizacja Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej Uchwałą Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. SOR jest strategicznym instrumentem zarządzania polityką rozwoju realizowaną przez instytucje państwa, która określa wskaźniki ich realizacji, wskazuje sposób ich osiągnięcia oraz określa

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

najważniejsze projekty służące realizacji celów SOR. W SOR sformułowano cele do realizacji w perspektywie czasowej do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r.

Głównym celem SOR jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Zadania powiązane z obszarem ochrony zabytków zostały uwzględnione w następujących obszarach:

1). Obszar e-państwo – kierunek interwencji:

1. Budowa i rozwój e-administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe. Wyznaczony projekt strategiczny:

Digitalizacja i rozwój kultury cyfrowej – kontynuacja procesów związanych z digitalizacją, przechowywaniem i udostępnianiem różnego typu zasobów dziedzictwa cyfrowego w Polsce (muzealnych, bibliotecznych, archiwalnych, audiowizualnych i zabytków), w tym do celów ponownego wykorzystywania, w ramach którego digitalizację należy rozumieć jako nowoczesną formę konserwacji i zabezpieczania najcenniejszych zasobów kultury.

2). Kapitał ludzki i społeczny – kierunek interwencji:

4. Wzmocnienie roli kultury dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej.

Działania do 2030 r.:

Ochrona i promocja dziedzictwa narodowego – wykorzystanie potencjału dziedzictwa dla wzmocnienia kapitału społecznego oraz poczucia tożsamości i wspólnoty; inwestycje w dziedzictwo narodowe (dobra kultury, nauki i sztuki, zabytki, rozwój sieci muzeów, wspieranie i promocja dziedzictwa kulturowego wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO).

Wzmocnianie tożsamości, poczucia wspólnoty i więzi międzypokoleniowych, poprzez uczestnictwo i zwiększanie dostępu do instytucji i dzieł kultury na wszystkich poziomach funkcjonowania wspólnoty (lokalnym, regionalnym, narodowym), likwidacja „białych plam” w dostępie do kultury.

• **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030**

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030 zwana SRKS została przyjęta uchwałą nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. To kontynuacja i aktualizacja Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020. SRKS jest jednym z instrumentów realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Główny cel SRKS to wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Realizacja tego celu odbywa się przez wdrażanie kierunków interwencji zaplanowanych do realizacji w trzech zasadniczych obszarach, których kluczowe znaczenie znajduje również odzwierciedlenie w nowym podtytule SRKS: współdziałanie, kultura, kreatywność. Są to:

- obszar 1: Współdziałanie – społeczeństwo obywatelskie,
- obszar 2: Kultura – tożsamość i postawy obywatelskie,
- obszar 3: Kreatywność – potencjał kulturowy i kreatywny.

Pełniejszego wykorzystania wymaga wpływ wybranych zasobów i narzędzi z obszaru kultury i dziedzictwa narodowego na poziom kapitału społecznego, m.in. w wymiarze budowania tożsamości i kształtowania postaw obywatelskich. Wydarzenia, inicjatywy i zasoby o charakterze kulturalnym mogą wzmocniać poczucie wspólnoty i tożsamości, cementować środowiska lokalne, stwarzać przestrzeń do poszukiwań i inspiracji oraz stanowić miejsce spotkań dla różnych grup wiekowych i zawodowych. Niski poziom kapitału społecznego oraz podziały społeczne utrudniają budowanie wspólnoty państwowej, a także wpływają na osłabienie więzi z państwem i jego instytucjami.

Znaczenie kultury dla rozwoju i jakości kapitału społecznego jest wieloaspektowe. Z jednej strony warunkuje ona zachowania i postawy, ustanawia kody i sposoby komunikowania oraz organizacji społeczeństwa, z drugiej zaś stanowi zasób materialnych i niematerialnych dóbr, które tworzą fundament tożsamości i spoiwo społeczności. Potencjał kulturowy determinuje więc w istotnym

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

zakresie sposoby podejmowania decyzji, umożliwi budowanie atmosfery otwartości i wzajemnego zaufania. Dziedzictwo kulturowe, umożliwiając budowanie i utrwalanie wspólnej tożsamości, jest kluczowym elementem potencjału kulturowego i stanowi bezcenny zasób, który powinien być wykorzystany dla obecnego i przyszłego rozwoju. Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Projekt zakłada trzy cele szczegółowe Strategii, które obejmują:

1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne poprzez: usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami, Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.
2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich poprzez: tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dzieł kultury, digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury, umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę, wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.
3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne poprzez: wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju, rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych, wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

W ramach celu szczegółowego 2 SRKS (Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i podstaw obywatelskich) wyróżniono ponadto następujące priorytety:

- 2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze.
- 2.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dzieł kultury.
- 2.3. Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury.
- 2.4. Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę.
- 2.5. Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Poniżej zostały przedstawione projekty, które związane są pośrednio z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz których okres realizacji wykracza powyżej 2021 r. Projekty strategiczne SOR przypisane do zakresu interwencji SRKS:

- Narodowy Program Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego – program obejmujący takie działania, jak: rozwój instytucji dialogu obywatelskiego, zniesienie barier rozwojowych dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, reformę systemu finansowania organizacji przez państwo, edukację obywatelską i historyczną oraz rozwój wolontariatu.
- Niepodległa – program budowania kapitału społecznego i wspólnoty obywatelskiej, zogniskowany wokół obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości Polski, obejmujący m.in. kształtowanie postaw patriotycznych, budowanie pamięci zbiorowej i spójnego wizerunku Polski, włączanie obywateli do działania na rzecz dobra wspólnego.
- Pakiet dla Przemysłów Kreatywnych – ukierunkowany na wsparcie innowacyjnych produktów sektorów kultury i kreatywnych. Pakiet umożliwia budowanie przewagi konkurencyjnej w sektorze i przeciwdziałania odpływowi kapitału kreatywnego. Proponowane działania obejmują m.in. wprowadzenie zachęt dla realizacji produkcji audiowizualnych w Polsce, wprowadzenie wakacji podatkowych dla firm z sektora kreatywnego, ustanowienie tzw. szybkiej ścieżki podatkowej dla międzynarodowych produkcji z segmentu audiowizualnego.
- Program Klub – program wspierający działalność klubów sportowych (skierowaną do dzieci i młodzieży), które stanowią lokalne centra aktywności społecznej oraz są miejscem aktywnego spędzania czasu, budowania więzi społecznych i rozwijania kompetencji, takich jak umiejętność pracy w grupie wytrwałość czy pracowitość.
- Rozwój Czytelnictwa – projekt ma na celu poprawę stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

SRKS definiuje również dodatkowe projekty strategiczne, które nie znalazły się w SOR. Zostały one opisane w wcześniejszych fragmentach niniejszego dokumentu poświęconych poszczególnym celom SRKS. Lista projektów strategicznych SRKS obejmuje m.in.:

- Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami projekt ma na celu stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami, w tym m.in. optymalizację systemu ochrony dziedzictwa kulturowego i budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa.
- Rozwój turystyki kulturowej – projekt ma na celu realizację działań systemowych dotyczących zabytków znajdujących się na szlakach kulturowych i uznanych za Pomniki Historii, w tym dofinansowanie prac konserwatorskich oraz projektów wspierających proces upowszechniania dziedzictwa kulturowego i jego wartości, a także aktywizujących zaangażowanie społeczne w proces ochrony i opieki nad zabytkami. Celem projektu jest stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wzrost atrakcyjności turystycznej oparty na zasobach kulturowych.

- **Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030**

Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030 została przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów dnia 13 grudnia 2011 r. KZPK jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku. Zgodnie z wymogami ustawowymi określono także wynikające z KZPK 2030 ustalenia i zalecenia dla przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw.

W dokumencie tym przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. Koncepcja ta kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Koncepcja formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego. W znacznie większym stopniu niż dotychczas uwzględnia problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego w systemie kształtowania prawidłowej polityki przestrzennej.

Wskazano 6 celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, które nawzajem się uzupełniają jednocześnie zachowując spójność:

- podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności,
- poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,
- kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

4.2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu.**• Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030**

przyjęta uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku Jest to jeden z dwóch najważniejszych dokumentów określających na poziomie województwa politykę rozwoju. Dokument ten wskazuje kierunki rozwoju Pomorza do 2030 r.

Do najważniejszych wyzwań rozwojowych ujętych w dokumencie zaliczono:

- zwiększanie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego,
- poszerzanie oferty oraz poprawa dostępności i jakości usług publicznych w tym edukacyjnych,
- rozwój działań związanych z promocją zdrowia i profilaktyką zdrowotną,
- rozwój kapitału społecznego w oparciu o różnorodność kulturową, dziedzictwo oraz tradycje regionu,
- rozwój infrastruktury transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- wzrost konkurencyjności gospodarczej, w tym aktywności eksportowej pomorskich przedsiębiorstw,
- wykorzystanie technologii cyfrowych w życiu codziennym, administracji publicznej i biznesie.

Region charakteryzuje się dużą różnorodnością kulturową, bogatym dziedzictwem materialnym i niematerialnym oraz tradycjami morskimi. Znaczny potencjał tkwi przede wszystkim w obiektach dziedzictwa kulturowego. Działania na różnych szczeblach administracji, w ramach ochrony zabytków i opieki nad zabytkami dotyczą przede wszystkim zahamowania procesów ich degradacji i poprawy stanu funkcjonowania, przy czym skala działań, w stosunku do potrzeb, jest niewystarczająca.

Województwo oferuje szerokie możliwości uczestnictwa w kulturze dzięki obecności, zarówno zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, jak i potencjału licznych instytucji kultury, a także rozwijających się przemysłów kreatywnych. Związane jest to, m.in. z realizacją licznych inwestycji w obiekty kultury, które jednocześnie wzbogacają i uatrakcyjniają ofertę turystyczną.

• Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

został przyjęty uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. W dokumencie zawarte zostały cele oraz kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa. Cele:

- C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy.
- C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo.
- C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska.
- C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych.

Kierunek polityki przestrzennego zagospodarowania województwa wyznaczono w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego: K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym. Polityka przestrzenna wyznaczona w kierunku 3.2. Koncentruje się na:

- Zachowaniu, ochronie tożsamości historyczno-kulturowej oraz promocji zasobów i walorów kulturowych województwa, a w szczególności obiektów zabytkowych i założeń przestrzennych.
 - Rewaloryzacji zdegradowanych przestrzeni o bogatej tradycji historycznej oraz obiektów zabytkowych.
 - Rozwijaniu i promowaniu szlaków kulturowych ukształtowanych w oparciu o zasoby kulturowe.
- Zasady zagospodarowania przestrzennego, określające sposób realizacji kierunku 3.2.:

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- 3.2.1. Zasada harmonijnego kształtowania zagospodarowania przestrzennego obszarów i obiektów o wartościach kulturowych i krajobrazowych oraz ich otoczenia, w szczególności wpisanych do rejestru oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków, ustanowionych pomników historii i parków kulturowych.
- 3.2.2. Zasada ochrony walorów widokowych, w tym panoram oraz przedpoli ekspozycyjnych zabytkowych wsi i miast, obiektów zabytkowych oraz dóbr kultury współczesnej stanowiących dominanty architektoniczne.
- 3.2.3. Zasada ochrony dziedzictwa archeologicznego i udostępniania stanowisk archeologicznych posiadających czytelną formę krajobrazową dla celów dydaktycznych, naukowych i turystycznych, poprzez np. tworzenie parków kulturowych dziedzictwa archeologicznego.
- 3.2.4. Zasada kształtowania w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego sieci szlaków kulturowych, wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą oraz rozpoznawalny w przestrzeni system identyfikacji wizualnej.
- 3.2.5. Zasada kształtowania otoczenia obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w sposób kreujący przestrzeń publiczną integrującą mieszkańców, z uwzględnieniem i poszanowaniem wartości kulturowych i krajobrazowych.
- 3.2.6. Zasada stosowania tradycyjnych dla poszczególnych części regionu form architektury wiejskiej (w zakresie bryły, kształtu dachu, detalu architektonicznego i materiałów wykończeniowych).
- 3.2.7. Zasada zachowania wartościowych drewnianych obiektów dziedzictwa kulturowego in situ, a w sytuacjach, które tego wymagają, przenoszenia najwartościowszych obiektów do parków lub muzeów etnograficznych.
- 3.2.8. Zasada obejmowania ochroną planistyczną w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiektów ujętych w gminnych ewidencjach zabytków oraz wartościowych obiektów historyczno - kulturowych nie objętych dotychczas żadną prawną formą ochrony.
- 3.2.9. Zasada określania w treści studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obszarów i obiektów o wysokich wartościach kulturowych, proponowanych w Planie do objęcia ochroną w postaci pomników historii i parków kulturowych. Brak woli określenia tych obszarów wymaga indywidualnego uzasadnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 3.2.10. Zasada uwzględniania w gminnych dokumentach planistycznych programów opieki nad zabytkami, sporządzanych w oparciu o aktualne gminne ewidencje zabytków, a w przypadku braku programów opieki nad zabytkami i ewidencji gminnej, uwzględnianie ewidencji wojewódzkiej.

- **Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego**

Przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą Nr 757/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r. *Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego* jest jednym z zasadniczych narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Wśród najważniejszych wyzwań stojących przed województwem pomorskim wymieniono zachowanie dziedzictwa niematerialnego i materialnego, rozwój infrastruktury kultury, zwiększającej spójność społeczną województwa i dostępność kultury pełniącej funkcje społeczno-kulturalne oraz zwiększającej dostępność kultury, budowanie wrażliwej na różnorodność, otwartej na dialog i współpracę wspólnoty, podnoszenie kompetencji kadr kultury i turystyki/krajoznawstwa. Ponadto zwrócono uwagę na potrzebę stałej opieki i prowadzenia systematycznych działań na rzecz zabezpieczania obiektów zabytkowych. Zagrożeniem dla zachowania zabytków jest brak ich użytkowania - przeważnie stopniowemu zniszczeniu ulegają obiekty, które zostały już wyeksploatowane i obecnie nie są wykorzystywane. Jedną z możliwości ich utrzymania jest zatem adaptacja do nowej funkcji.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

W ramach zdefiniowanego Celu szczegółowego 2 – Kapitał Społeczny określono Działanie 2.1.2

- Rozwój infrastruktury kultury i zachowanie dziedzictwa materialnego, podkreślający potrzebę wzmocnienia systemowego wsparcia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych oraz kompleksowych renowacji obiektów zabytkowych. Celem realizowanych w ramach tego priorytetu działań w szczególności jest poprawa stanu zachowania zabytków, trwałe ich zachowanie, a także zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców, turystów oraz osób ze specjalnymi potrzebami. Odnowa obiektów i obszarów zabytkowych ma na celu przywrócenie wartości użytkowych i zapewnienie atrakcyjnej ekspozycji zabytkom architektury, zespołom urbanistycznym, ruralistycznym oraz założeniom dworsko-pałacowym.

- **Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (Projekt programu)**

Program FEP będzie jednym z narzędzi realizacji SRWP 2030. Tematyczny zakres oraz logika interwencji FEP są zdeterminowane m.in. w zakresie: bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego, bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej, edukacji i kapitału społecznego, gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego oraz mobilności i komunikacji.

FEP jest współfinansowany z dwóch funduszy: EFRR i EFS+. Program jest realizowany na obszarze województwa pomorskiego zaliczanego do kategorii regionów słabiej rozwiniętych.

Stojące przed województwem pomorskim wyzwania wyznaczają zakres interwencji FEP, który skupia się na sferze gospodarczej, cyfryzacji, energetyce, środowisku, transporcie oraz edukacji, rynku pracy, włączeniu społecznym i zdrowiu, a także synergicznemu wykorzystaniu specyficznych potencjałów poszczególnych obszarów.

Zgodnie z wnioskami z przeszłych doświadczeń, potencjał instytucji kultury jest nadal niewykorzystany, a skala działań w ramach ochrony zabytków i opieki nad zabytkami jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb.

Kluczowym elementem kapitału społecznego regionu jest potencjał kulturowy. W Pomorskiem widoczne są deficyty w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego. Liczba inwestorów zainteresowanych utrzymywaniem obiektów zabytkowych jest niewystarczająca - następstwem jest ich postępująca degradacja. Konieczne jest przywracanie wartości obiektom, zespołom i przestrzeniom zabytkowym, m.in. poprzez nadanie im nowych funkcji lub rozwój dotychczasowych służących celom społecznym, kulturalnym i turystycznym. Odpowiedzią na to ma być cel szczegółowy (vi) „wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych” w ramach Celu 4 polityki.

W ramach Priorytetu 2. Bardziej zielone Pomorze, w celu „wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych” preferowane będą projekty dotyczące m.in. poprawy efektywności energetycznej budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ochroną konserwatorską obejmujące kompleksowy system zarządzania energią w tych budynkach.

Planowane instrumenty finansowe mają być bezzwrotne w odniesieniu do budynków użyteczności publicznej, mieszkalnictwa komunalnego oraz obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ochroną konserwatorską, gdzie z uwagi na interes publiczny, w tym występowanie ubóstwa energetycznego, oraz zwiększoną kosztowność uzasadnioną stanem technicznym budynków w powiązaniu z długim okresem zwrotu poniesionych nakładów inwestycyjnych minimalizują efekt ekonomiczny projektów.

Wsparcie będzie udzielane w formie bezzwrotnej także w obszarze rozwoju systemów ciepłowniczych (infrastruktura krytyczna dla zdrowia i dobrostanu mieszkańców), modernizacji systemów oświetlenia (właściwy efekt zachęty) oraz w przypadku pozostałych przedsięwzięć, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności.

W ramach priorytetu 6. „Pomorze o silniejszym wymiarze społecznym” jednym z celów

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

będzie „(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych”.

Wszystkie działania realizowane w ramach ww. Celu przyczyniać się będą do wzmacniania roli kultury i zrównoważonej turystyki w procesie zwiększania spójności społecznej województwa.

W obszarze infrastruktury kultury, realizowane będą działania dotyczące:

- a) rozwoju infrastruktury kultury, w szczególności służącej integracji lokalnych społeczności (w tym imigrantów), z uwzględnieniem – jako element szerszych projektów – kwestii wzmacniania roli nowych technologii w budowaniu oferty instytucji kultury, zapewnienia dostępności osobom ze specjalnymi potrzebami oraz edukacji kulturalnej (w ramach finansowania krzyżowego),

Program Opieki zgodny jest z zapisami Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027.

• Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2021 – 2024

Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie pomorskim na lata 2021-2024 przyjęty przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 29 listopada 2021 r. uchwałą Nr 455/XXXVIII/21 jest podstawowym dokumentem służącym stworzeniu przez samorząd terytorialny warunków dla inicjowania i wspierania działań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami, a także upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Celem strategicznym Programu jest wzmocnienie poziomu ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym województwa pomorskiego, służące zachowaniu zabytków, budowaniu tożsamości regionalnej. Cel ten stanowi kontynuację dotychczasowych działań oraz dążenia do znaczącej poprawy stanu zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego. Poprawę rozumieć należy jako uchronienie obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego przed zniszczeniem oraz polepszenie stanu jego zachowania i utrzymania.

Cel strategiczny realizowany jest w ramach dwóch priorytetów:

- zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (w tym: ochrona dziedzictwa kulturowego służąca budowaniu tożsamości regionalnej, opieka nad zabytkami),
- upowszechnianie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu (w tym: edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym, wspieranie działań na rzecz zachowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego).

Program opieki zgodny jest z zapisami „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie pomorskim na lata 2021-2024.”

• Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027

Przyjęta została uchwałą nr XXVI/192/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku.

Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027 jest formą umowy społeczno-instytucjonalnej, której przygotowanie, realizacja i niezbędne modyfikacje następują w miarę zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. Zasadniczymi funkcjami jakie będzie miała spełniać Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2027:

1. prezentuje diagnostyczne ujęcie aktualnego stanu powiatu lęborskiego w różnych aspektach i obszarach, zwieńczone syntetycznym podsumowaniem, z którego wynikają przesłanki do czynności planistycznych i wynikających z nich działań realizowanych w okresie obowiązywania dokumentu strategicznego.
2. prezentuje kierunki rozwoju powiatu, jego społeczeństwa i gospodarki, a także jest istotnym materiałem informacyjnym dla inwestorów.
3. Strategia, jako program działania, stanowić będzie podstawę dobrego zarządzania przez administrację samorządową. Sformułowanie misji i celów strategicznych jest punktem wyjścia

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

do ustalenia programów operacyjnych, jest także podstawą do zarządzania określonymi zasobami materialnymi i finansowymi.

Ponadto Strategia daje szansę trafnego wydatkowania środków własnych, ubiegania się o środki krajowe oraz fundusze pomocowe Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych.

Do głównych przesłanek i okoliczności sformułowania nowego dokumentu strategicznego należy zaliczyć:

- nowy okres programowania w Unii Europejskiej i powstanie nowych programów operacyjnych, za pomocą których dystrybuowane są i będą w przyszłości środki pochodzące z Unii Europejskiej;
- realizację Polityki Spójności
- realizację Strategii Rozwoju Kraju 2030
- Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030
- diagnozę stanu powiatu, co daje podstawę do lepszego sformułowania priorytetów rozwojowych.

Zapisy do projektu strategii zostały w dużej mierze sformułowane podczas warsztatów strategicznych, odbywających się od 22 września do 24 września 2020 roku z udziałem samorządowców, reprezentantów środowisk reprezentujących biznes, szkolnictwo, ochronę zdrowia, kulturę, organizacji pozarządowych i wszystkich zainteresowanych rozwojem powiatu osób mających wpływ opiniotwórczo-decyzyjny w zakresie ustalania priorytetowych zamierzeń planistycznych.

• **Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Lęborskiego na lata 2020 – 2023**

przyjęty został uchwałą nr XXIV/178/020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 grudnia 2020 r.

Głównym celem Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Lęborskiego na lata 2020-2023 jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego położonego na obszarze gminy, w szczególności w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Realizacja tego celu będzie się odbywała poprzez wskazane w dokumencie kierunki działań w ramach trzech zdefiniowanych priorytetów.

Celem strategicznym Programu Opieki Nad Zabytkami Powiatu Lęborskiego na lata 2020 – 2023 jest: Zachowanie i odnowa dziedzictwa kulturowego służąca budowaniu tożsamości mieszkańców oraz rozwojowi gospodarstwu powiatu.

Metodą do realizacji tak określonego celu będzie: Jakościowe i ilościowe powiększenie form ochrony zabytków i opieki nad zabytkami stosowanych przez władze powiatu przy wykonywaniu zadań własnych realizowanych na rzecz lokalnego środowiska: infrastruktury podstawowej, społecznej oraz lokalnej społeczności (zasobów ludzkich).

Cel będzie realizowany w ramach trzech Priorytetów:

- I. Zarządzanie dziedzictwem kulturowym powiatu.
- II. Ochrona krajobrazu kulturowego powiatu.
- III. Promocja, edukacja i dokumentacja walorów dziedzictwa kulturowego powiatu.

W priorytecie I wyznaczone zostały kierunki działań:

- 1) Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.
- 2) Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W priorytecie II kierunki działań to:

- 1) Rozszerzenie zasobu i ochrony środowiska kulturowego powiatu.

W priorytecie II natomiast kierunkami działań są:

- 1) Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym.
- 2) Promocja dziedzictwa kulturowego.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.**5.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy****• Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.**

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Wieś Lęborska zgodny jest ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Wieś Lęborska* przyjętego uchwałą Nr XIII/145/2019 Rady Gminy z dnia 18 listopada 2019 r. oraz obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Wieś Lęborska rozpoznano uwarunkowania kulturowe oraz określono główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska kulturowego. W dokumencie tym uwzględnione zostały tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów szczególnych: takie jak obiekty, zespoły i założenia ujęte w rejestrze zabytków, zespoły i obiekty figurujące w wykazie zabytków, cmentarze, stanowiska archeologiczne.

W *Studium* wyznaczone zostały następujące kierunki i zasady ochrony środowiska kulturowego:

1. Ochrona krajobrazu kulturowego, poprzez stosowanie historycznej kolorystyki dachów i elewacji, wykorzystywanie elementów budownictwa regionalnego w budownictwie współczesnym, sytuowanie i komponowanie brył zgodnie z ukształtowaniem terenu, ograniczenie gabarytów budynków oraz użycie lokalnych materiałów budowlanych (drewno, miejscowy kamień ceramika).
2. Ochrona obiektów architektury i budownictwa, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, zespoły dworsko-parkowych i aleje poprzez m.in. dostosowanie nowej zabudowy do otoczenia oraz wpisanie ochrony do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Ochrona zasobów archeologicznych przez wyznaczenie stref ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
 - Strefa W pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
 - Strefa W.I. pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
 - Strefa W.II. częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
 - Strefa W.III. ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Analiza dokumentu pozwala stwierdzić, iż zostały w nim zawarte kompleksowe narzędzia do właściwej ochrony wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego Gminy Nowa Wieś Lęborska, w tym zespołów osadniczych, zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych i rejestru zabytków archeologicznych, a także obiektów włączonych do gminnej ewidencji zabytków. Szczegółowe zapisy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* gminy pozwalają na kształtowanie krajobrazu kulturowego w sposób, który pozwala na ochronę lokalnej tożsamości kulturowej wyrażonej m.in. w budownictwie przy zachowanych możliwościach rozwoju gminy.

Wyznaczone w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* kierunki polityki przestrzennej wobec środowiska kulturowego realizują sukcesywnie uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

• Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

We wrześniu 2022 r. na obszarze Gminy Nowa Wieś Lęborka obowiązywały 42 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmowały łączną powierzchnię 3454,2 hektarów, co stanowiło ok 12% całkowitej powierzchni gminy. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniają podział gminy na obręby geodezyjne. Na obszarze Gminy Nowa

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Wieś Lęborska zostały wyznaczone 23 obręby geodezyjne, spośród których obszar 4 obrębów nie został objęty planami w najmniejszym stopniu.

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska obowiązują następujące plany miejscowe dla:

- terenu stacji paliw w miejscowości Mosty (Uchwała nr XIX / 196 / 96 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 listopada 1996);
- działki nr 1/12, 1/13, 1/15, 1/16 w Kębłowie Nowowiejskim gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXVII / 274 / 97 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 31 października 1997);
- dla działki nr 186/2 w Chocielewku (Uchwała nr XIX / 176 / 2000 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 31 maja 2000);
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Lęborska dla terenu eksploatacji złoża kruszywa naturalnego w Pogorzelicach (Uchwała nr XXVII / 224 / 2001 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 9 marca 2001);
- terenu górniczego Kębłowo Nowowiejskie, zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXVII / 225 / 2001 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 9 marca 2001);
- dla terenu zabudowy mieszkalno-turystycznej w miejscowości Lubowidz (dz.351/1) - Uchwała nr XXXIII / 299 / 2001 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 20 grudnia 2001;
- w rejonie stacji paliw po południowej stronie drogi krajowej nr 6 w miejscowości Mosty obręb Lubowidz gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXX / 257 / 2001 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 28 sierpnia 2001);
- dla terenu zabudowy mieszkalno-usługowej w miejscowości Nowa Wieś Lęborska (dz. nr 475/131, cz. dz. nr 475/35) - Uchwała nr VI / 42 /2003 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 kwietnia 2003;
- dla działki nr 1/5 i 1/6 – obr. Kębłowo Nowowiejskie gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXVIII / 172 / 2005 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 04 lutego 2005);
- dla działki 1/17 – obr. Kębłowo Nowowiejskie gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXVIII / 173 / 2005 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 04 lutego 2005);
- zabudowy mieszkalno-usługowej w miejscowości Lubowidz gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXXIII / 212 / 05 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 15 czerwca 2005);
- zabudowy mieszkalno-usługowej w miejscowości Mosty gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXXIII / 213 / 05 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 15 czerwca 2005);
- terenu planowanej eksploatacji złoża ilów w miejscowości Nowa Wieś Lęborska gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr VII/39/2007 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 14 marca 2007);
- miejscowości Małoszyce gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XV/87/07 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 06 listopada 2007);
- gminy Nowa Wieś Lęborska pod trasę gazociągu DN 700 wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej (Uchwała nr XLVIII/400/2010 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 24 września 2010);
- fragmentu miejscowości Małoszyce gmina Nowa Wieś Lęborska pod nazwą „Małoszyce-uzupełnienia” (Uchwała nr XXXIII/262/13 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 05 marca 2013);

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- obszaru w miejscowościach Łebień, Tawęcino, Karlikowo Lęborskie, Rekowo Lęborskie w gminie Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XI/86/15 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 września 2015);
- zespołu mieszkaniowego w miejscowości Garczegorze (Uchwała nr XII/110/15 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 13 listopada 2015);
- obejmującego teren w rejonie miejscowości Tawęcino w gminie Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XV/135/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 25 stycznia 2016r.);
- fragmentu obrębu: Obliwice, Łebień, Wilkowo Nowowiejskie, Rekowo Lęborskie, Karlikowo Lęborskie, Tawęcino w gminie Nowa Wieś Lęborska pod nazwą „Obliwice-Wiatraki” (Uchwała nr XVI/141/16 z Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 10 marca 2016 r.);
- działek nr 408 i 409 położonych w obrębie geodezyjnym Łebień, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXIX/273/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 19 grudnia 2016 r.);
- działki nr 1/3 położonej w obrębie geodezyjnym Kębłowo Nowowiejskie, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXIX/274/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 19 grudnia 2016 r.);
- działek nr 190/4 i 193/1 położonych w obrębie geodezyjnym Kębłowo Nowowiejskie, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXIX/276/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 19 grudnia 2016 r.);
- działki nr 229/25 położonej w obrębie geodezyjnym Darzewo, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXIX/275/16 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 19 grudnia 2016 r.);
- fragmentów obrębów geodezyjnych Kębłowo Nowowiejskie i Wilkowo Nowowiejskie w gminie Nowa Wieś Lęborska (Uchwała XXXVII/362/17 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 26 września 2017 roku);
- działek nr 1/2 i 8 położonych w obrębie geodezyjnym Kębłowo Nowowiejskie, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała XXXVII/363/17 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 26 września 2017 roku);
- działki nr 112 w obrębie geodezyjnym Wilkowo Nowowiejskie, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała XXXVII/364/17 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 26 września 2017 roku);
- fragmentu obrębu ewidencyjnego Kębłowo Nowowiejskie w gminie Nowa Wieś Lęborska (Uchwała XLIII/438/18 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 2 marca 2018 r.);
- obszaru w obrębie geodezyjnym Nowa Wieś Lęborska, gmina Nowa Wieś Lęborska (działki nr 974/1,974/2,976/2,957, cz. 959, cz.967, cz.973, cz.1068/1) - Uchwała XLVIII/486/18 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 24 sierpnia 2018r.
- północno-wschodniej części obrębu geodezyjnego Lubowidz, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XLIX/497/18 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 28.09.2018 r.);
- obszaru nad Jeziorem Lubowidz (Uchwała nr VII/61/19 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 15.04.2019 r.);
- w rejonie działki nr 116/6 w miejscowości Mosty, obręb Lubowidz gmina Nowa Wieś Lęborska. Uchwała nr XI/112/19 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 26 września 2019 r.);
- obszaru w obrębie geodezyjnym Łebień, gmina Nowa Wieś Lęborska (działka nr 3/3 i 9) - Uchwała nr XIII/144/19 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 18 listopada 2019 r.
- „Osiedle Łakowe” w Gminie Nowa Wieś Lęborska - Uchwała nr XV/170/19 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 17 grudnia 2019 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- obszaru w obrębie geodezyjnym Lubowidz gmina Nowa Wieś Lęborska (działka nr 456/13) - Uchwała nr XVI/176/20 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 stycznia 2020 r.
- działki 464/3 obręb Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XVIII/202/20 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 4 maja 2020 r.);
- miejscowości Nowa Wieś Lęborska, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXIV/293/20 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 24 listopada 2020 r.);
- zespołu mieszkaniowego w miejscowości Garczegorze (Uchwała nr XXVIII/332/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 marca 2021 r.);
- północno – wschodniej części obrębu geodezyjnego Lubowidz, gmina Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXXVII/417/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 25 października 2021 r.);
- strefy usług uciążliwych związanych z przetwarzaniem odpadów w obrębie geodezyjnym Nowa Wieś Lęborska, w Gminie Nowa Wieś Lęborska (Uchwała nr XXXVII/416/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 25 października 2021 r.);
- południowo – zachodniej części obrębu geodezyjnego Lubowidz (Uchwała nr XLVI/498/22 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 6 maja 2022 r.);
- działek oznaczonych numerami: 385, 386, 387, 388, 389, 390, 393, 397/5, 406, 407 i część działki numer 403 położonych w obrębie geodezyjnym Łebień (Uchwała nr XLVI/499/22 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 6 maja 2022 r.).

W obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znajdują się zapisy wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Wieś Lęborska, które szczegółowo określają kulturową oraz przyrodniczą wartość poszczególnych części obszaru gminy. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniono ochronę dziedzictwa kulturowego: zabytków wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych do ochrony poprzez zapisy planów. Plany te zawierają zasady ochrony, warunki konserwatorskie dotyczące realizacji nowej zabudowy w strefach ochrony konserwatorskiej. Zasady ochrony konserwatorskiej są adekwatne do wartości zasobu kulturowego gminy i właściwie je chronią. Określają dokładnie przedmiot ochrony i zasady realizacji inwestycji przy zabytkowych obiektach i w obszarach zabytkowych

- **Strategia Rozwoju Gminy Nowa Wieś Lęborska 2021-2030.**

(przyjęty uchwałą nr XLII/465/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 20 grudnia 2022 roku)

Jak wszystkie tego typu strategie opracowanie opiera się przede wszystkim na inicjowaniu oraz współtworzeniu zrównoważonego rozwoju w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, gospodarczym oraz społecznym. (...) Elementami wpływającymi na konkurencyjność Gminy, są przede wszystkim:

- wprowadzenie produktu turystycznego,
- promocja elementów środowiskowych,
- modernizacja sfery infrastrukturalnej,
- wzmocnienie potencjału gospodarczego,
- rozwój usług sfery społecznej Gminy Nowa Wieś Lęborska.

Strategia Rozwoju Gminy Nowa Wieś Lęborska 2021-2030 jest podstawowym dokumentem programowym wskazującym kierunki działań rozwojowych. Określono w nim trzy główne, ściśle od siebie zależne oraz połączone ze sobą obszary, na których powinien koncentrować się wysiłek strategiczny. Jest to obszar społeczny, gospodarczy i środowiskowo-przestrzenny.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Dla każdego z głównych obszarów rozwoju opracowany został cel strategiczny, który uszczegółowiony jest dostosowanymi do zagadnienia celami operacyjnymi. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki działań – przykładowe interwencje do realizacji. Stanowią one propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, opisującą ogólne ramy koncentracji aktywności finansowej, programowej oraz organizacyjnej całej wspólnoty gminy w perspektywie długofalowej. W trakcie prac zespołu strategicznego uwzględniono nowe kierunki działań wynikające z Długofalowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2030.

Zaproponowane mierniki realizacji poszczególnych działań w obszarze społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym pozwolą na zaobserwowanie zmiany w każdym z obszarów strategicznych i umożliwią weryfikację postępów we wdrażaniu założeń dokumentu strategii. W związku z długofalową, wieloletnią perspektywą strategiczną bazowa i docelowa wartość mierników będzie określała na podstawie corocznych raportów o stanie gminy oraz wewnętrznych danych analitycznych jednostki. Mierniki mają charakter wskaźników kontekstowych i są przyporządkowane do poszczególnych kierunków działań

- **Program ochrony środowiska dla Gminy Nowa Wieś Lęborska na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027**

(przyjęty uchwałą nr XX/237/20 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 30 lipca 2020 r.)
Celem dokumentu jest analiza istniejącego stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz przedstawienie celów i zadań koniecznych do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji. Mają one zachować dobry stan środowiska, a tam, gdzie konieczna jest poprawa – przedstawić zadania naprawcze.

- **Gminne dofinansowania remontu zabytków**

Uchwała nr XXIX/341/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 27 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2021 r., poz. 1773) zmieniająca uchwałę nr XXVIII/331/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Rada Gminy Nowa Wieś Lęborska, działając zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 lipca 2003 r. na podstawie złożonych wniosków udziela dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, remontowe lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Z beneficjentem zostaje zawarta umowa na podstawie podjętej uchwały na przeprowadzenie wnioskowanych prac przy zabytku. Kontrola zgodności realizacji wniosku na podstawie zawartej umowy, przeprowadzana jest przez upoważnionych pracowników urzędu gminy Nowa Wieś Lęborska.

5.2 Charakterystyka zasobów kulturowych Gminy Nowa Wieś Lęborska oraz stan ich zachowania.

5.2.1. Rys historyczny Gminy Nowa Wieś Lęborska

Osadnictwo na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska mogło pojawić się tuż po ustąpieniu lodowca około 10-12 tys lat temu. Brak jest dokładniejszych informacji o początkach zasiedlenia na naszym terenie. Wiadomym jest natomiast, iż nastąpiło to w środkowym okresie epoki kamiennej – mezolicie. Kamienne siekierki, topory, groty oszczepów i inne wytwory rąk z okresu

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

neolitu (od ok. XXVII do XVIII w p.n.e) świadczą o obecności człowieka w późniejszej fazie epoki.

Więcej śladów po sobie pozostawiła kultura pomorska. Do tej kultury należą urny domkowe odkryte w Obliwicach oraz cmentarzyska i inne znaleziska m.in. w Garczegorzu, Janowiczkach, Niebędzinie, Łebieniu, Chocielewku, Redkowicach i w Tawęcynie.

Osadnictwo pradziejowe na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska kształtowało się zatem od obozowisk mezolitycznych (8000-4200 p.n.e. – Lubowidz, Janowice) przez neolit (młodsza epoka kamienia) (4200-1700 p.n.e.- Kębłowo Nowowiejskie, Lębork, Lubowidz, Nowa Wieś Lęborska, Redkowice) po osadnictwo ludności kultury pomorskiej. Lata od 125 r. p.n.e. do IV w. n.e. to okres rozwoju osadniczego kultury oksywskiej i kultury wielbarskiej, której grupa zamieszkiwała okolice Czarnówka, Lubowidza, Łebienia, Garczegorza, Niebędzina, Redkowic, Wilkowa. Okres od VI w. (wczesne średniowiecze) charakteryzuje się intensywnym wzrostem rozwoju społecznego i gospodarczego. Z tej to epoki pochodzą liczne grodziska (Krępa Kaszubska, Nowa Wieś Lęborska, Darzewo) z towarzyszącymi im dużymi osadami i cmentarzyskami.

Czas wczesnego średniowiecza był okresem powstawania urządzeń obronnych – grodów. Do XII w. przetrwał tu ustrój wspólnoty rodowej wypierany przez feudalne kasztelanie. Grody i osady istniały wtedy w Chocielewku, Krępie Kaszubskiej, Nowej Wsi Lęborskiej, Garczegorzu, Łebieniu, Redkowicach.

Początki gminy Nowa Wieś Lęborska sięgają połowy XIV w., kiedy to komtur gdański Zakonu Krzyżackiego Dawid von Cammerstein stworzył wójtostwo lęborskie (obszar ziemi lęborskiej wchodził wcześniej w skład ziemi białogardzkiej ze stolicą w Białogardzie). Z tego okresu pochodzą pierwsze niezachowane kościoły – w Nowej Wsi Lęborskiej (1 poł. XIV w.) oraz w Łebieniu prawdopodobnie p.w. śś. Michała i Tomasza (2 poł. XIV w.). Kościół w Nowej Wsi Lęborskiej był ośrodkiem parafii, dopiero później utracił samodzielność stając się filią kościoła w Lęborku. Stolicą nowego wójtostwa został lokowany przez Krzyżaków Lębork. Obszar wójtostwa oparty został na naturalnych granicach takich, jak: rzeka Łeba, dolina Piaśnicy, Jezioro Żarnowieckie i wybrzeże Bałtyku. Wójtostwo to istniało aż do 1454 r. Większość ziem wójtostwa lęborskiego będąca w posiadaniu rycerstwa funkcjonowała na prawie chełmińskim. Wśród rycerstwa ziemi lęborskiej wyróżniały się rody: Wejherów, Pirchów, Grellów i Jatzkowów. W 1410 r. podczas wojny polsko-krzyżackiej na krótki czas Lębork przeszedł pod panowanie Rzeczypospolitej. Jednak już w 1411 r. na mocy pokoju toruńskiego ponownie wrócił w ręce Krzyżaków. W 1440 r. po przystąpieniu Lęborka i Leby do Związku Pruskiego i udziale w wojnie trzynastoletniej (1454-1466) Ziemia Lęborska powróciła do Polski. Król Kazimierz Jagiellończyk przekazał ją księciu zachodniopomorskiemu Erykowi II w lenno, na zasadzie pierwszej ręki, co oznaczało zwrot na każde żądanie króla i Gdańska.

W okresie reformacji świątynie ziemi nowowiejskiej przeszły w ręce protestantów. Dopiero w pierwszej połowie XVII w. kościół w Nowej Wsi Lęborskiej został przywrócony katolikom, by w 1829 r. ponownie zostać odstąpionym gminie ewangelickiej. Natomiast kościół w Łebieniu jeszcze w 1637 r. wymieniany był jako siostrzany kościół ewangelicki kościoła białogardzkiego, z czego wnosić należy, iż był w rękach protestantów.

W 1637 r. po bezpotomnej śmierci Bogusława XIV ostatniego z książąt pomorskich - władcy Ziemi Lęborskiej i uchwał Sejmu Polskiego, ziemia lęborska została włączona pod bezpośrednie władanie Rzeczypospolitej. W 1657 r. na mocy traktatów welawsko-bydgoskich zagwarantowanych mocą pokoju oliwskiego i ustawą sejmową z 1661 r. ziemia lęborska została oddana w lenno elektorowi brandenburskiemu Fryderykowi Wilhelmowi, co w praktyce oznaczało panowanie niemieckie aż do 1945 r.

W 1766 r. istniejący kościół w Łebieniu rozebrano, a na jego miejscu została wybudowana nowa świątynia. Jednakże w 1818 r. nowy kościół został powalony przez huragan. W 1891 r. wybudowano nowy kościół ewangelicki. Niemalże pół wieku wcześniej (w 1847 r.) powstał nowy

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

kościół Nowej Wsi Lęborskiej. Pozostałe świątynie gminy nowowiejskiej powstawały w podobnym okresie: w Janowicach w 1882 r., w Lubowidzu w 1904 r. (lub w 1906 r.) oraz w Garczegorzu w latach 1817-1897. Jedną z najmłodszych świątyń z tego regionu jest kościół w Chocielewku z początku XX w. wybudowany z inicjatywy Augusta von Mackensena, a poświęcony żołnierzom I wojny światowej.

Ziemia lęborska powróciła do Polski w 1945 r. i została wcielona do województwa gdańskiego.

Nowa Wieś Lęborska od 1945 r. do 1954 r. była siedzibą gminy. W latach 1955-1972 - siedzibą gromady, zaś od 1973 r. ponownie stała się siedzibą gminy, do której włączono sołectwa: Lebień, Krępa Kaszubska, Karlikowo i Tawęcino. W 1975 r. gminę Nowa Wieś Lęborska włączono do nowoutworzonego województwa słupskiego. Od 1999 r. gmina znajduje się w powiecie lęborskim, w województwie pomorskim.

W okresie Polski Ludowej dawne folwarki obszarncie zamieniono na Państwowe Gospodarstwa Rolne, które dysponowały najcenniejszymi na terenie gminy obiektami. Spuścizna, jaką zostawiły PGR - y na naszym terenie jest nie do odbudowania. Pozbawione właścicieli obiekty w okresie przekształceń własnościowych po 1989 r. niszczały nieodwracalnie.

BASEWICE

Dawne nazwy: *Bosofnitz (1402), Bondsownitz (1424), Bontzewitze (1493), Bonsewitz (1575), Bonsesitz (1588), Bonsefitz (1601), Bonsesitz (1601), Bonswitz (1876), niem. Bonsewitz.*

Podstawowe dane historyczne: wieś szlachecka. Najwcześniej wzmiankowana w 1402 r. Kolejna wzmianka pochodzi z 1424 r. W 1493 r. Bąsewice zostały oddane w lenno Wawrzyńcowi Krokowskiemu i jego dziedzicom (3 i pół włóki z ziemią orną, łąką, pastwiskiem, mokradłem i zapadliskiem, wraz z prawem łowieckim, przywilejem połowu ryb i sądowym). W 1496 r. majątek przechodzi w ręce rodziny Bąsewiczów (Bąsowskich). W 1566 r. część ziem z majątku otrzymał Wawrzyńiec Somnicz i jego brat. Obie rodziny -Bąsewiczów i Somniczków przez dłuższy czas dzierżyły jednocześnie tu swoje udziały. W 1628 r. majątek figuruje w rejestrze 40 szlacheckich dóbr ziemi lęborskiej. Około 1637 r. co najmniej większość posiadłości bąsewickich była w rękach rodziny von Tadden. W 1756 r. posiadaczem majątku był kapitan Filip Bogusław Bonin, który założył kolonię trzech zagrodników i dwóch chałupników na 137 zmeliorowanych i wykarczowanych morgach. W 1804 r. wartość folwarku w Bąsewicach wyszacowano na 12.750 talarów. Kolejno notowano posiadaczy: 1804 r. - Fryderyk Wilhelm von Freyhold; ok. 1817 -wdowa Pierzcha (Pirch); 1847 -Augustyn Rudolf Neitzke; 1880 r. -Maksymilian Neitzke z Paprzyc; 1895 r. -Hugon; 1906 r. -Fryderyk Restorff, który w tym samym roku oddał majątek w dzierżawę swemu synowi, Horstowi Restorffowi; po śmierci Fryderyka -posiadłość obejmuje jego małżonka -Selma Restorff; 1925 -Karol Zimdars (pełnił równocześnie funkcje folwarcznego sołtysa). W 1880 r. w miejscowości było 106 osób, w następnych latach ilość ta spadła do 65 osób. W 1911 r. było już 144 mieszkańców.

Po 1945 r. folwark upaństwowiono. Bąsewice weszły w obręb powiatu lęborskiego, w województwie gdańskim. Po 1975 r. należały do województwa słupskiego.

Położenie: wieś położona na północnym skraju gminy, 1,2 km na północ od Tawęcina. Wieś jest częścią sołectwa Tawęcino. Miejscowość powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki z budynkami gospodarczymi), położonych na południe od zespołu dworskiego, składającego się z kilku zagród usytuowanych po zachodniej stronie drogi.

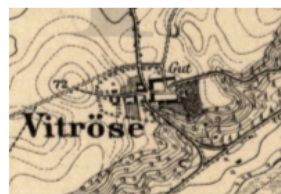
PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Zabudowa historyczna folwarku i zespołu czworaków jest całkowicie zdegradowana, utraciła wartości historyczne; dwór został przebudowany, z parku pozostały tylko relikty (nieliczny starodrzew oraz staw) budynki gospodarcze i inwentarskie należące do folwarku zostały rozebrane, najlepiej zachował się układ zabudowań mieszkalnych i gospodarczych w południowej części wsi.

CHOCIELEWKO

Dawne nazwy:
CHOCIELEWKO DOLNE:
*Kodzelaw, Kozelow,
 Chotzelow, Gutzelow, Chuslau,
 Koszczelawe, Chotzlow (1889),
 Chocielewo, Mackensen (1940
 r.), niem. Chotzelow,*

CHOCIELEWKO GÓRNE: *Withoradze (1437), Witoras (1648), Witoradz (1893), Witoradze, Wythorcze, Withoradze, Witoradze, Witorcze, niem. Witröse.*

Podstawowe dane historyczne: obecna wieś Chocielewko dawniej podzielona była na dwie części: zachodnią – Chocielewo (Chocielewko) i wschodnią – *Witoradz*.

Chocielewko Dolne - Chocielewo.

Pierwsze zapiski o miejscowości pochodzą z lat 1335-1341. Stanowiła ona wówczas dobro przyboczne Redkovic. Najstarszym rodem szlacheckim był tu ród Pirchów (Pierzchów), który był właścicielem majątku, prawdopodobnie już od roku 1523. W 1640 r. Jerzy Pierzcha wznosił tu luterzańską kaplicę. Między 1784 a 1794 r. współwłaścicielami majątku zostali von Breitenbachowie. W 1784 r. Chocielewko opisywane jest jako wieś położona nad rzeką Łebą, posiadającą folwark, 4 chłopów, 5 zagrodników, 1 nauczyciela i 12 domów, a także kaplicę grobową z cmentarzem. W 1804 r. jako jedyne go właściciela wymienia się Köhna von Jaskiego. W 1836 r. posiadłość nabył Wilhelm Kaiser. Kolejnymi właścicielami byli wdowa Keiser (1876), Eugenie Kaiser (1897), Jerzy von Zitzewitz (1905-1911). W 1911 r. dobra te nabyło Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, które podzieliło je na gospodarstwa indywidualne.

Chocielewko Górne – *Witoradz*.

W 1437 r. wzmiankowane dobra rycerskie na prawie polskim. W 1648 r. właścicielami byli Pirchowie. W 1885 r. było tu 17 domów, 30 dymów, 186 mieszkańców, 21 katolików, 165 ewangelików, owczarnia i cegielnia. W 1893 r. wieś miała 674 ha (212 roli ornej, 144 łąk, 67 lasu).

Położenie: Chocielewko Dolne leży nad rzeką Łebą, 7 km na zachód od Lęborka. Chocielewko Górne 10 km na zachód od Lęborka i 3 km na wschód od Chocielewko Dolnego, w pobliżu Góry Kaplicznej.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

CHOCIELEWKO DOLNE -miejsowość powstała jako osada folwarczna –składała się z dworu, parku oraz budynków gospodarczych i inwentarskich. Na wschód od folwarku w znacznym od niego oddaleniu, znajdowały się dwojaki z budynkami gospodarczymi.

Historyczny układ przestrzenny zachowany częściowo; dwór został zburzony, park nie istnieje, z budynków gospodarczych należących do folwarku pozostała obora, chlewnia i spichlerz, zachowała się historyczna zabudowa z zespołu dwojaków. Na północny wschód od folwarku znajduje się zespół historycznych zabudowań mieszkalnych z budynkami gospodarczymi tworzący ulicówkę, który powstał w okresie międzywojennym.

CHOCIELEWKO GÓRNE -miejsowość powstała jako osada folwarczna –składała się z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich. Układ przestrzenny zachowany; zachował się dwór wraz z pozostałościami parku, z budynków gospodarczych należących do folwarku pozostał jałownik, trzy obory, stodoła, stajnia -spichlerz.

Na północ od folwarku znajduje się zespół historycznych zabudowań mieszkalnych z budynkami gospodarczymi, tworzący niewielką ulicówkę, który powstał w okresie międzywojennym.

CZARNÓWKO

Dawne nazwy: niem. Scharnhorst.

Podstawowe dane historyczne: najwcześniejsza wzmianka pochodzi z okresu po wojnach napoleońskich, kiedy to dzierżawca wsi -Sydow wykupił gospodarstwa chłopskie i zagrody chałupnicze, z których utworzył folwark. Folwark nie funkcjonował zbyt dobrze i został wykupiony dla celów kolonizacji.

Położenie: przy północnym brzegu pradoliny Łeby, 5 km na północny zachód od Lęborka.

Układ historyczny: mała wieś o układzie nieregularnym. Osadnictwo na tym terenie potwierdza cmentarzysko z okresu cesarstwa rzymskiego. Słowiańska nazwa – Czarnówko, pochodzi od sąsiedztwa Czarnych Gór. Na mapie z roku 1876 miejscowość widnieje jako Vorwerk Scharnhorst, w której ówczesny dzierżawca założył niezbyt dobrze funkcjonujący folwark. W okresie międzywojennym wszystkie ziemie przeszły we władanie Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego.

Miejscowość Czarnówko powstała pierwotnie jako folwark, później rozparcelowany. Obecnie jest to mała wieś o nieregularnym układzie i zachowanej zabudowie historycznej.

DARŻEWO

Dawne nazwy: niem. Darsow.

Podstawowe dane historyczne: posiadłość szlachecka. Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1310 r. Wieś była lennem rodu Stojentín. Od 1734 r. w wyniku dziedziczenia przejął ją rodu Podewils. W XIX w. wieś wróciła w ręce rodziny Stojentín. W 1935 r. we wsi wybudowano wodociąg. Do 1945 r. właścicielami Darzewa była rodzina Boninów. Po 1945 r. folwark upaństwowiono.

Położenie: na granicy pradoliny Łeby, 15 km na zachód od Lęborka.

Miejscowość Darzewo powstała jako osada folwarczna, złożona z zabudowań folwarcznych, na które składał się z dwór, park, budynki gospodarcze i inwentarskie, a także z zespołu

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), położonych na zachód i północ od zespołu dworskiego, w układzie nieregularnym.

W Darżewie zachował się dwór, park, zabudowania gospodarcze i inwentarskie (garaż, obora, spichlerz z budynkiem inwentarskim, stodoła, stajnia, obora). Zachował się zespół historycznych zabudowań mieszkalnych i gospodarczych.

DZIECHLINO

Dawne nazwy: *Sechlin, Czechlin, Zdechlin (1400), Zechelin, Ober Lischnitz (1893), niem. Ober Lischnitz.*

Podstawowe dane historyczne: posiadłość szlachecka. Wieś na prawie polskim została nadana przez komtura gdańskiego Piotrowi, Wojciechowi i Jakubowi oraz ich potomkom. W 1400 r. wymienieni są 4 posiadacze wsi: Miestosz, Pietrasz, Mikusz, Mikusz z Krępkowic. W 1601 r. właścicielami majątku są Maciej Piotroch oraz dwie osoby o nazwisku Kokosz. W tym samym roku istnieje tu karczma, która wraz z ziemią nadana została Borskiemu. W 1628 r. Dziecholino wzmiankowane jest jako dobro lenne o 9 włókach wraz z owczarnią. W 1658 r. Dziecholino jest w rękach rodzin Borskich i Pietrasz oraz Henryka i Wawrzyńca Janowicz. W 1756 r. część Dziecholina znajdowała się w rękach Chośnickich, druga Domarusów, trzecia Grubych, czwarta –wraz z Małoszycami –pułkownika Teodora Wejhera. W 1784 r. w Dziechlinie była 1 karczma, 1 folwark, 4 zagrodników, ogółem 9 dymów. Całość posiadał wówczas Ernest Ludwik Wejher, do którego należały także Leśnice. W 1804 r. właścicielem Dziechlina, Leśnic, Gęsi i Skarszewa był Karol Wejher. W 1838 r. panem na Dziechlinie, Leśnicach i Wicku był dyrektor ziemski Wejher. W 1840 r. dobra w Dziechlinie i Leśnicach sprzedano hrabiemu Aleksandrowi Przebédowskiemu i w jego rękach pozostały do 1871 r., kiedy to nabył je Wojciech Poll, który założył tu tartak parowy i hutę szkła. Od tej pory liczba mieszkańców zaczęła szybko rosnąć. W 1873 r. Wojciech Poll sprzedał Dziecholino i Leśnice Edwardowi Gebelowi z Osieków. W 1875 we wsi mieszkało 118 osób. W 1886 r. przejściowym właścicielem był hrabia Leopold von der Osten z Janowic, który 332 nabytych hektarów lasu przyłączył do swych włości w Krępkowicach. W roku 1887 Ludwika Gebel stała się właścicielką obu folwarków, które w 1906 r. sprzedała Janowi Zochowi z Lęborka. W roku 1893 władze pruskie utworzyły z Dziechlina i Leśnic jednolitą jednostkę komunalną i wówczas przemianowano Dziechlin na Ober Lischnitz. W 1909 r. Dziecholino nabył Ernest von Dewitz. W 1910 r. zbudowano tu kaplicę ewangelicką. Wraz z Leśnicami dobra te tworzyły okręg folwarczny z 597 mieszkańcami w wójtostwie Leśnice. Po wyzwoleniu w 1945 r. obszar miejscowości przejął Skarb Państwa i utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne. W miejscowości z tak bogatą przeszłością nie zachowały się żadne zabytki.

Położenie: wieś leży na terenie Puszczy Kaszubskiej. 10 km na południowy zachód od Lęborka.

Miejscowość Dziecholino powstała jako osada folwarczna złożona z dworu (nie wiadomo czy przy dworze istniał park), zabudowań gospodarczych i inwentarskich oraz zespołu zabudowy mieszkalnej, otaczającej zespół dworski od północy, wschodu i południa w układzie nieregularnym. Obecnie w Dziechlinie nie zachował się dwór, zachowały się budynki gospodarcze z dawnego folwarku (spichlerz i stodoła). Zachowała się historyczna zabudowa mieszkalna, na którą składają się czworaki i dwojaki z budynkami gospodarczymi.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

GARCZEGORZE

Dawne nazwy: Garzegor, Garczegar, Garczezer, Garczegor, Gartzegar, Garzigar, niem. Gartzigar.

Podstawowe dane historyczne: w XIII w. wieś królewska. We wsi znajdują się liczne cmentarzyska kultury pomorskiej (VII – II w p. n. e). W miejscowości znajdują się pozostałości grodziska średniowiecznego (zwały głazów na starym cmentarzu). Już od czasów Księstwa Białogardzkiego (XIII w.) Garczegorze było chłopską wsią fiskalną. W 1348 r. wieś otrzymała

przywilej lokacyjny oparty na prawie chełmińskim, nadany przez komtura gdańskiego Henryka Rechira. Obszar Garczegorza określono wówczas na 60 włók, we wsi znajdował się kościół. W 1437 r. Garczegorze miało 50 włók. W 1638 do wsi należał las, 40 zasiedlonych włók z 10 chłopami, 4 niezasiedlone włoki, 4 nieużytkowane, sołtys Harent Szmit dzierżawił 6 włók, w posiadaniu kościoła było 5 włók. W 1641 r. kościół odebrano protestantom. W 1658 r. protestanckiemu pastorowi oddano 4 włoki, na których zbudowano z czasem nowy zbór. W 1658 r. wieś zachowała charakter wsi starościńskiej; mieszkało tu 12 chłopów, 1 ogrodnik i 1 wolny sołtys. W 1712 r. było 10 chłopów, 1 sołtys, 1 dzierżawca i 1 ogrodnik. Obszar wsi określono na 60 włók. W 1763 r. wieś starościńska; odnotowano tu 1 wolnego sołtysa, 11 chłopów (w tym 2 wolnych), 1 zagrodnika, 2 chałupników i 1 luterański kaznodzieja. Ogółem było 10 dymów. W 1781 r. mieszkało w Garczegorzu 146 osób. W 1817 r. zbudowano nowy kościół luterański. W 1830 r. utwardzono nawierzchnię drogi Lębork –Łeba, a w latach 1832-1836 -drogi Garczegorze –Ulinia. W latach 1886-1890 zbudowano drogę do Janowic. W 1897 r. stary kościół luterański zastąpiono nową budowlą. W 1902 r. otwarto linię kolejową Lębork –Łeba. W 1910 r. uruchomiono linię Garczegorze –Choczewo. W 1912 r. Garczegorze było gminą wiejską z 507 mieszkańcami w wójtostwie Łebień. W tym samym czasie odnotowano tu 2 chłopów pełnorolnych, 7 chłopów posiadających po połowie gospodarstwa pełnorolnego, 3 chałupników i 1 sołtysa. W księdze adresowej w 1925 r. figurują: 1 ewangelicki superintendent, 2 nauczycieli, 1 ślusarz, 1 kołodziej, 1 karczmarz /jednocześnie sołtys/, 1 właściciel folwarku (Werner Rabbas) w Janisławcu.

Położenie: wieś leży w pobliżu linii kolejowej Lębork –Łeba i drogi wojewódzkiej nr 214. Oddalona 8 km na północ od Lęborka. W miejscowości Garczegorze układ przestrzenny został zachowany. Zachowana została zabudowa historyczna.

JANISŁAWIEC

Dawne nazwy: Johannesthal, niem. Johannisthal.

Podstawowe dane historyczne: Jedna z najmłodszych miejscowości powiatu lęborskiego. Miejscowość powstała po 1819 r., kiedy to sołtys Garczegorza dokupiwszy ziemię 2 innych gospodarstw chłopskich, założył folwark na należących do Garczegorza terenach. Już w 1910 r. istniała tu gorzelnia. W 1925 r. właścicielem tych dóbr był Werner Rabbas. Po 1945 r. folwark przeszedł na własność skarbu państwa i został wcielony do PGR

Pogorszewo.

Położenie: miejscowość położona w pobliżu linii kolejowej Lębork –Łeba i drogi krajowej nr 214. Oddalona 9,6 km na północ od Lęborka.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Miejscowość Janisławiec powstała jako osada folwarczna złożona z dworu, parku, zabudowań gospodarczych i inwentarskich oraz zespołu zabudowy mieszkalnej (czworaki i dwojaki z budynkami gospodarczymi), położonego na południe od zespołu dworskiego, składającego się z kilka zagród usytuowanych tylko po wschodniej stronie drogi.

Obecnie w Janisławcu nie zachował się dwór, zachowały się pozostałości parku i budynek gospodarczy (obora) oraz zespół historycznej zabudowy w południowej części wsi.

JANOWICE

Dawne nazwy: niem. Gross Jannewitz.

Podstawowe dane historyczne: w średniowieczu była to polska posiadłość szlachecka. Wspomniana została w opisie Redkowiec z lat 1335-1341. W 1354 r. wielki mistrz krzyżacki nadał dwóm braciom „Wirkołaen und Josken” z Janowca 2 wsie Janowiec i Kębłowo na prawie magdeburskim. Podział na Janowice i Janowiczki następuje dopiero w 1398 r. W 1400 r. wzmiankowany był tu kościół. Początkowo kościół w Janowicach stanowił filię parafii w Garczegorzu, ale w roku 1784 stanowił samodzielny kościół macierzysty. W 1437 r. do Janowic należało 30 włók. W latach 1493-1621 jako właściciele dóbr wspomniana była rodzina Janowiczów. W 1523 r. wymienia się tu Pawła Janowicza i jego brata, w 1628 r. - Jerzego, Ewalda, Fryderyka Janowiczów. W 1658 r. Janowice znajdują się w rękach Krystiana, Henryka i Wawrzyńca Janowiczów, posiadających również Dziecholino. Ród Janowiczów utrzymał się tu do końca XVII wieku. Kolejnym właścicielem majątku został marszałek polny von Natzmer. Od 1739 r. Janowice, wraz z Janowiczkami, Rozgórzem, połową Pogorszewa i połową Krępkowic, przeszły w posiadanie rodziny Czapskich. W latach 1776 i 1777 posiadłość znajduje się w rękach Teodora i Jana Czapskiego, a w 1784 r. -Marcina, Augustyna i Aleksandra. W 1799 r. majątek nabył Jerzy Wilhelm von der Osten i aż do 1911 r. pozostawał w ręce rodziny von Osten. W 1892 r. cała posiadłość von der Ostenów uzyskała tytuł majoratu. W jego skład wchodziły wówczas: Janowice, Janowiczki, Pogorszewo, Rozgórze, folwark Darzewo i Krępkowice. Dwór w Janowicach, zbudowany przez marszałka polnego Natzamera, pierwotnie jednokondygnacyjny, był następnie stopniowo powiększany przez Juliusza von der Ostena. W 1911 r. Janowice były okręgiem folwarcznym z 402 mieszkańcami, w wójtostwie Janowice. W okresie międzywojennym nadal należały do von der Ostenów. Podczas II wojny światowej w Janowicach przebywali skierowani na roboty przymusowe Polacy. Po 1945 r. majątek przeszedł na własność państwa i został wcielony do PGR.

Położenie: wieś leży 11,6 km na północny zachód od Lęborka. Jest częścią składową sołectwa Janowiczki. Miejscowość powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki z budynkami gospodarczymi), usytuowanych wzdłuż głównych dróg prowadzących do majątku z północy i południa. Zabudowa mieszkalna tworzyła wieś w formie małej ulicówki. Przy skrzyżowaniu dróg, w środku wsi, umiejscowiony był kościół.

Obecnie w Janowicach zachowany jest dwór, park, zachowane budynki gospodarcze (stajnia, wozownia, stodoła) oraz budynki mieszkalne i gospodarcze (czworaki). Zabudowa we wschodniej części wsi zdegradowana; składa się z budynków wielorodzinnych typu bloki z lat 60-i 70-tych XX w.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

JANOWICZKI

Dawne nazwy: niem. Klein Jannewitz.

Podstawowe dane historyczne: dawna posiadłość szlachecka, historycznie związana z Janowicami. Oddzieliła się od Janowic zapewne w 1398 r. Według protokołu wizytacyjnego z 1437 r., Janowiczki były już wówczas na prawie czynszu pieniężnego, który uiszczano rocznie w wysokości 2 marek. Od końca XVII w. do 1739 r. posiadaczami majątku była rodzina Natzmerów. W latach 1739-1799 właścicielami Janowiczek i Janowic byli hrabiowie Czapscy. W 1784 r. było tu 13 chłopów, jeden nauczyciel, jedna karczma, 17 dymów. Do Janowiczek należał również mały las zwany Małkowem (Malchow). Wieś była włączona do parafii w Janowicach. Od 1799 do 1945 r. Janowiczki i Janowice tworzyły własność niemieckich hrabiów von der Ostenów. W statystykach z 1834 r. obie miejscowości wymienione zostały oddzielnie, w Janowiczkach odnotowano istnienie młyna. W 1828 r. włości 6 chłopów Janowickich przyłączone zostały do Janowiczek i tak powstała kolonia Kozołka (Kahlfelde), która w 1911 r. liczyła około 95 mieszkańców. Same Janowiczki tworzyły w tym okresie gminę wiejską w wójtostwie Janowice, zamieszkałą przez 91 osób. Po II wojnie światowej również Janowiczki wcielono do PGR.

Położenie: 13 km na północny zachód od Lęborka. Miejscowość powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), usytuowanych na wschód od zespołu dworskiego przy dwóch drogach. Obecnie w Janowiczkach zachował się dwór, pozostałości parku, z zabudowań gospodarczych należących do folwarku – obora i stajnia, a także zespół historycznej zabudowy mieszkalnej w formie owalnicy, z nawsiem, na którym wtórnym wzniesiono budynek mieszkalny.

KANIN

Dawne nazwy: Canyn, Kanino (1424), niem. Schlüsselberg.

Podstawowe dane historyczne: wymieniony w akcie nadania Redkowic ok. 1335 r. Mała osada składająca się z 3 posiadłości - zapewne chłopskich, których posiadacze wykonywali różne służebności, w tym wojskowych pieszych i lekkokonnnych. W 1424 r. istniało tu dobro szlacheckie.

Położenie: wieś leży 7 km na zachód od Lęborka. Jest częścią sołectwa Czarnówko.

Kanin pierwotnie był niewielką osadą, złożoną z trzech zagród, rozbudowana na początku XX w. i w okresie międzywojennym. Zabudowa usytuowana została regularnie wzdłuż dwóch, krzyżujących się ze sobą dróg. Zachowane zostały fragmenty historycznej zabudowy.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

KĘBŁOWO NOWOWIEJSKIE

Dawne nazwy: Kamelow (1402), Camelnow (1409), Camelot (1455), Kamelow (1507), Camelow (1658), Kamelow (1939).

Podstawowe dane historyczne: Początki istnienia miejscowości określa się na rok 1308, jeszcze przed ekspansją krzyżaków na Pomorze Gdańskie. Najstarsza wzmianka o miejscowości opisuje ją jako wieś z 30 ogrodnictwami. Miejscowość usytuowana w drożnej dolinie rzeki Kisewy stanowiła rolnicze zaplecze Lęborka. W opisie z 1437 r. mówi się o już 60 zagrodach chłopskich. Kolejna wzmianka o Kębłowie pochodzi z 1455 r. W akcie odnawiającym lęborski przywilej miejski z 1507 r. wieś wraz z przynależnościami należała do miasta. Kębłowo pozostawało własnością lęborskiej kamery aż do początku XX wieku, wymianki o tym znajdują się w dokumentach z 1638 r. oraz 1658 r. W pierwszej połowie XVII w. w Kębłowie istniało nadal 60 zagród chłopskich. W 1784 r. we wsi było 4 chłopów, 4 chałupników, 1 sołtys, ok. 9 dymów oraz lasy. W 1793 r. kębłowskie udziały lęborskich mieszczan były oddane w dzierżawę albo też złączone w chłopskie gospodarstwa. Około połowy XIX wieku kębłowscy chłopci jednorazową opłatą uwolnili się od dziedzicznego dotąd czynszu na rzecz Lęborka i stali się samodzielnymi posiadaczami. W 1866 r. tylko cegielnia i stodoła należały jeszcze do miasta. W l. 1784 -85 cegielnia została sprzedana. W 1904 r. rozparcelowano 154 hektarowe gospodarstwo wolnego sołtysa, z którego utworzono 10 gospodarstw rentierskich. W 1875 r. było tu 233, a w 1910 r. -276 mieszkańców. W tym samym czasie istniały też 2 karczmy (jedna w Łowczu) i 1 szkoła. Około 1911 r. w okolicy był młyn wodny na rzece Kisewce. Kębłowo było wówczas gminą wiejską w wójtostwie Nowa Wieś. W latach powojennych istniało tu gospodarstwo państwowe należące do WPPGR w Pogorzewie. W roku 1975 wieś posiadała 364 mieszkańców.

Położenie: wieś leży 4 km na północ od Lęborka.

W Kębłowie Nowowiejskim zachowane zostały historyczne zabudowania mieszkalne i gospodarcze, zachowany został również budynek młyna.

KREPA KASZUBSKA

Dawne nazwy: Crampen (1313), Crampyn (1347), Crampen (1382), Crampe (1400 i 1437), Crampe (1658), Kramp, Cramp, Crampe (1772), niem. Krampe.

Miejscowość położona na prawym brzegu pradoliny rzeki Łeby. Dobrej jakości gleby przyczyniły się do szybkiego rozwoju osadnictwa na tym terenie. Pierwszą pisaną wzmianką na temat miejscowości jest jej akt nadania sołtysowi Hincze Volczerowi z 1382 r. Krępa była typową chłopską wsią fiskalną.

Około 1504 r. doszło w Krępie do poważnych zamieszek, w wyniku których wieś wyludniła się, a folwark przekształcono w królewsczyznę. W 1559 r. wieś miała 25,5 włók, 2 sołtysów i 6 chłopów, którzy obrabiali opuszczone ziemie 8 zagrodników. Według inwentarza ziemi lęborskiej z 1638 r. były tu m.in. „pola, na których wysiewano zboże, dom dworski, ryglowo-ceglany, z kilkoma izbami posiadającymi 2 kominy, piece, podłogę ceglana i szklone okna, kryty trzcinową strzechą; przylegająca do domu - również ryglowa - dwuklepkowa stodoła, przy niej obora dla krów oraz chlewy „dla innego bydła”; sernik i ryglowa piekarnia; studnia; dwa

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

podwórza i dwie duże zagrody jarzynowe”. W 1712 r. nadal istniała tu zagroda folwarczna i owczarnia. W 1638 r. we wsi mieszkało 5 zagrodników i cieśla. W dokumentach z 1638 r zapisano, iż w miejscowości znajdował się dom dworski, stodoła, obora i piekarnia. Z 1658 r. pochodzi wzmianka, że folwarkiem zarządzał polski starosta Rejnhold Krokowski. W 1781 r. było tutaj 76 mieszkańców, 9 dymów, z których 5 zajmowali zagrodnicy oraz 1 strażnik leśny. Był tu nadal folwark, który z czasem przeszedł w ręce prywatne. Jego posiadaczami byli m.in.: nadstarosta Sydow (1818), Bergell (1840), pani Bergoll (1856), Reinhold Bergell (1872). W 1902 r. wykupił go Landbank z Berlina, który rozparcelował go na gospodarstwa chłopskie. Łącznie rozparcelowano 954 ha. W 1911 r. Krępa była gminą wiejską z 572 mieszkańcami, w wójtostwie Łebień. W 1905 r. były tu już tylko 3 pełnorolne gospodarstwa chłopskie. W l. 1945-1955 Krępa należała do gminy Łebień, następnie - do 1972 r. do gromady Łebień, od 1972 do 1976 roku do gminy Łebień. Od 1976 r. - po likwidacji gminy Łebień weszła w skład gminy Nowa Wieś Lęborska. W 1978 r. wieś zamieszkiwało 548 osób.

Podczas II wojny światowej w Krępie pracowali jeńcy wojenni. W styczniu 1945 r. hitlerowcy rozpoczęli ewakuację obozu koncentracyjnego Stutthof. Jeńcy prowadzeni byli pieszo w bardzo trudnych warunkach (śnieg, mróz, wycieńczenie). W Krępie zginęło około 480 więźniów. W 1947 r. po ekshumacji ofiar „Marszu Śmierci” z pobliskiej Gęsi, Godętowa, Łęczyc i Lubowidza utworzono jeden cmentarz w Krępie. Spoczywa tam około 800 ofiar faszyzmu.

Położenie: wieś leży 16 km na północ od Lęborka, w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 214. Miejscowość Krępa Kaszubska powstała jako osada folwarczna złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody oraz czworaki), usytuowanego od północnej strony majątku.

Obecnie zachowany jest dwór z oficyną, relikty parku oraz budynek inwentarski. Osada folwarczna na początku XX w. rozwinęła się w wieś typie ulicówki (zachowana historyczna zabudowa) wzdłuż drogi łączącej wieś z drogą wojewódzką nr 214.

LEŚNICE

Dawne nazwy: *Lisahnitz, niem. Lischnitz.*

Nazwa miejscowości pochodzi od obszarów leśnych. Najprawdopodobniej początkiem miejscowości była karczma znajdująca się przy Trakcie Słupskim. Osada mogła istnieć już przed zaborem krzyżackim i przez większość wieków była posiadłością szlachecką

Podstawowe dane historyczne: pierwsza wzmianka pochodzi z 1756 r., ale miejscowości prawdopodobnie powstała o wiele wcześniej. W połowie XVIII w. należała do starosty lęborsko-bytowskiego Jerzego Wejhera (1704-1760). W 1767 r. kolejnym właścicielem był Ernest Ludwik Wejher, który według zapisów z 1784 r. posiadał jeden folwark z 4 dymami. Jego następcą był posiadacz Leśnic i Dziechlina - Karol Wejher. W 1840 r. oba dobra nabył hrabia Aleksander Przebędowski, a od r.1858 przejęła je wdowa z tejże rodziny, która sprzedała ów majątek w 1871 r. Wojciechowi Pollowi, który zbył te dobra Karolowi Edwardowi Gebelowi z Osieków. Od 1882 r. właścicielem majątku stał się Eugeniusz Gebel. W 1886 r. przejściowym posiadaczem był hrabia Leopold von der Osten z Janowic, który przyłączył zakupione 332 ha lasu do swego folwarku w Krępkowicach. Od 1887 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

właścicielką stała się - Ludwika Gebel, ur. Wiechmann. W 1906 włości te przeszły w ręce Jana Zocha z Lęborka, od 1909 r. - Ernesta von Dewitz. Od 1924 r.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, które nabyło uprzednio w Leśnicach 486 ha ziemi dworskiej - w drodze parcelacji - utworzyło: 2 gospodarstwa chłopskie o powierzchni od 20 do 50 ha, 22 gospodarstwa chłopskie o powierzchni od 10 do 20 ha, 2 gospodarstwa chłopskie o powierzchni od 5 do 10 ha, 2 zagrody rzemieślniczo-robotnicze o powierzchni poniżej 5 ha.

W 1925 r. karczmarzem w Leśnicach był Hugon Lubitz, a w szkole zatrudnionych było trzech nauczycieli. Na wniosek właściciela, Egeniusza Gebela, od 1893 r. władze pruskie złączyły Dziecholino z Leśnicami w jednolitą wspólnotę komunalną.

Po 1945 majątek przejęło państwowe gospodarstwo rolne. W roku 1975 wieś zamieszkiwało 357 osób.

Położenie: wieś leży 8 km na zachód od Lęborka, w pobliżu drogi krajowej nr 6 i linii kolejowej Gdańsk – Stargard Szczeciński.

Miejscowość Leśnice powstała jako osada folwarczna z dworcem i kolonią, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po południowej stronie majątku. Pod koniec XIX w. w pobliżu majątku powstała stacja kolejowa, a na początku XX w. przy głównej drodze z Lęborka do Słupska kościół i szkoła.

W Leśnicach obecnie zachowany jest dwór, park, zabudowania gospodarcze (gorzelnia, stajnia, stolarnia, chlew, obora-spichlerz, obora). Na wschód i zachód od założenia dworsko-parkowego zachowały się czworaki z budynkami gospodarczymi. Na południowy-wschód od założenia dworsko-parkowego zachowana historyczna stacja kolejowa z budynkami stacyjnymi. Przy drodze krajowej nr 6 zachował się kościół i szkoła.

LĘDZIECHOWO

Dawne nazwy: Landechnow (1224), niem. Landechnow.

Podstawowe dane historyczne: w 1224 r. miejscowość nadana została klasztorowi norbertanek z Żukowa. Kolejne potwierdzenia tych nadań pochodzą z lat 1252 i 1283. W 1569 r. norbertanki zbyły tę miejscowość M. Wejherowi, który wybudował tu w XIX w. pałac i urządzili park (pozostałości do dziś). W 1628 r. w majątku był młyn. W 1754 r. pułkownik Mikołaj Wojciech Wejher sprzedał Lędziechowo, Osowo i część Leśnic Jerzemu Wejherowi. Po jego

zgonie, w 1760 r. mienie to przeszło w posiadanie jego trzech synów: Ludwika Ernesta, Jana i Maurycego. Pozostawali oni w tym czasie pod kuratelą Franciszka Somnicza, który w ich imieniu zbył te dobra staroście Franciszkowi Teodorowi Objazdowskiemu z Górek w 1767 r. W l. 1804-1824 właścicielem majątku był hrabia von Münchow, do którego należały też udziały w Krępkowicach oraz Unieszynku. Od 1830 r. kolejnym właścicielem został Walenty Lisco, a od 1849 r. Karol Jerzy Ernest Fliessbach. Od 1897 r. - Jerzy Fliessbach. Rodzina ta była właścicielem Lędziechowa aż do 1945 r. W XIX i XX w. czynna tu była cegielnia i gorzelnia. W 1911 r. Lędziechowo było okręgiem folwarcznym z 358 mieszkańcami, w wójtostwie Łebień, z folwarkiem o areale 558 ha. Od 1945 r. majątek stał się państwowym gospodarstwem rolnym. Do 1955 r. wieś pozostawała w gminie Łebień, następnie - do roku 1972 - gromadzie Łebień, w latach 1973-1976 powróciła do gminy Łebień. Po likwidacji gminy Łebień - od 1976 r. - Lędziechowo weszło w skład gminy Nowa Wieś Lęborska. W 1978 r. liczyło ono 306 mieszkańców. Po wyzwoleniu mienie poniemieckie wcielono do PGR.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Położenie: wieś leży 15 km na północ od Lęborka, na trasie linii kolejowej Lębork – Łeba. Jest częścią sołectwa Łebień.

Miejscowość Łędzichowo powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), usytuowanego po południowej i wschodniej stronie majątku. Na początku XX w. w pobliżu majątku powstała stacja kolejowa.

Obecnie zachował się dwór, park oraz zabudowania dawnego folwarku (młyn wodny, cegielnia), zachowały się historyczne zabudowania mieszkalne i gospodarcze oraz budynek stacyjny.

LUBOWIDZ

Dawne nazwy: *Lubowiso (1437), Lubbowisso (1455), Laggewitz (1628), Laggewieso (1658), Lubonisso (XVI w.), Lugowitz (1566).*

Podstawowe dane historyczne: znaleziska sprzed II wojny światowej cmentarzyska z grobami skrzynkowymi i urnami twarzowymi potwierdzają ślady osadnictwa kultury pomorskiej (VII-II w p.n.e.). Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1437 r.; była to wieś na prawie polskim, która zamiast daniny naturalnej uiszczala roczny czynsz pieniężny. Zamieszkiwało ją 7 chłopów, którzy posiadali łącznie 14 włók ziemi. W 1528 r. Mikołaj Wejher trzymał tu w lenno 7 włók. W 1566 r. wymienia się w Lubowidzu starostę (sołtysa) Tomskiego, a w 1658 r. mieszkał tu wolny sołtys oraz 7 chłopów. Wieś obejmowała wówczas 9 włók, należały do niej oba jeziora Lubowidzkie (łącznie 153 ha), a także rozległe przestrzenie łąkowe i bagienne. Te ostatnie, o powierzchni 170 mórg wykarczowano w 1779 r. W 1784 r. był w Lubowidzu 1 wolny sołtys, 8 chłopów, 2 chałupników oraz 1 chata sołtysa (łącznie 17 dymów). Około 1911 roku było już tylko 1 pełne gospodarstwo chłopskie. Miejscowy kościół zbudowano w 1909 r. W 1911 r. Lubowidz był wsią w wójtostwie Nowa Wieś Lęborska i zamieszkiwało ją wtedy 772 mieszkańców. Teren miejscowości jest bogaty w stanowiska archeologiczne.

Położenie: wieś leży 4 km na wschód od Lęborka.

W miejscowości Lubowidz obecnie zachowana została historyczna zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza oraz kościół z 1909 r.

ŁEBIEN

Dawne nazwy: *Labehne (1379), Labene (1347), Labbehn (1658), Labben (1638), Labehn (1712), niem. Labehn.*

Podstawowe dane historyczne: we wczesnym średniowieczu było tu grodzisko. Najstarsze ślady osadnictwa na terenie miejscowości sięgają neolitu (XXVII - XVIII wieku p.n.e.) więcej znalezisk pochodzi jednak z okresu epoki żelaza (kultura pomorska z VII-II wieku p.n.e.).

Pierwsza wzmianka pisemna o wsi pochodzi z 1379 r., kiedy to komtur gdański nadał istniejącą już wcześniej miejscowość na prawie chełmińskim sołtysowi Hermanowi Volczarowi. We wsi był również młyn, karczma, 11 ogrodników, mieszkańcom pozwolono na utrzymywanie własnego, wiejskiego cmentarza i chrzcielnicy. Około połowy XIV w. miejscowym folwarkiem

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

władal wówczas niejaki Wejher. W 1559 r. uprawiano tu ogółem 60 włók. Zajmowali je: 1 sołtys, 9 chłopów i 1 młynarz. Po przejściu w lenno przez elektora brandenburskiego, Fryderyka Wilhelma Lębień był wsią chłopską należącą do parafii w Białogardzie, a jego mieszkańcy pracowali w folwarku w Krępie Kaszubskiej.

W 1638 r. opis gospodarczy ziemi lęborskiej podaje, że Lębień był wsią starościńską z czterdziestoma zasiedlonymi włókami, na których gospodarowało 10 chłopów. W 1658 r. Lębień był nadal chłopską wsią fiskalną, należącą do parafii w Białogardzie, a jego mieszkańcy odrabiali szarwark na państwowym folwarku w Krępie Kaszubskiej. Według ówczesnej relacji, dawniej było tu 13 chłopów i 1 sołtys, aktualnie zaś tylko 9 chłopów oraz 1 sołtys - dzierżący jednocześnie młyn - Grzegorz Nagorsen. Spis z 1712 r. wzmiankuje w Lębieniu 8 chłopów, 1 sołtysa, 1 arendatora i 1 młynarza; całkowity areal określano na 61 włók. W 1766 r. wzniesiono tu nową świątynię. W 1818 r. wichura zburzyła kościół katolicki. W 1781 r. we wsi mieszkało 125 osób. Część wioski była w rękach szlacheckich – rodziny Zitzewitz (Czyczewiczów). W 1890 r. gmina ewangelicka stała się wikariatem, a w roku 1893 parafią.

W 1911 r. wieś liczyła 722 mieszkańców. W okresie międzywojennym, wraz z placówkami handlu, spółdzielnią mleczarską i agencją pocztową, wieś stała się dość ważnym centrum rolniczego subregionu. Od 1945 r. do 1954 r. Lębień był ośrodkiem gminy o tejże nazwie.

Wiek XIX to okres uwalniania chłopów od poddaństwa, a władze wspierały pozbycie się polskich właścicieli ziemskich. Spowodowało to odpływ ludności wiejskiej do miast, a co za tym idzie wyludnienie wsi. Na początku XX w. Lębień był wójtostwem obejmującym gminy Lębień, Garczegorze, Białogardę i Krępę Kaszubską oraz okręgi folwarczne w Lędziechowicach, Krępie Kaszubskiej i Obliwicach. Po pierwszej wojnie światowej w miejscowości funkcjonowała spółdzielnia mleczarska, poczta, placówki handlowe. W czasie II wojny światowej w Lębieniu zatrudnieni byli jeńcy wojenni skierowani na roboty przymusowe, a na początku 1945 r. przez tereny biegł szlak pędzonych na zachód więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof tzw. Marsz Śmierci.

Od 1955 r. do 1972 r. był siedzibą władz Gromady Lębień, a od 1973 r. do 1976 r. - władz gminy Lębień. Po drugiej wojnie światowej Lębień stał się ośrodkiem gminnym i w takiej formie funkcjonował do czerwca 1976 r. Od tego czasu, południową część b. gminy Lębień przyłączono, wraz z Lębieniem, do gminy Nowa Wieś Lęborska.

Położenie: wieś leży 13,5 km na północ od Lęborka, nad rzeką Łupawą.

Początkowo wieś Lębień miała układ nieregularny, z czasem (w XIX i XX w.) w wyniku zagęszczania zabudowy wzdłuż głównej drogi wieś przybrała formę ulicówki.

ŁOWCZE

Dawne nazwy: brak, leśniczówka Łowcze – niem. Jägerhof.

Podstawowe dane historyczne: miejscowość powstała w XVIII lub XIX wieku, administracyjnie połączona z Kębłowem. Łowcze spełniało funkcje rekreacyjne osady podmiejskiej, z czym wiązało się powstanie tu karczmy, o której wzmiankuje się w l. 1912 - 1925 - kiedy jej posiadaczem był Edward Schwinke. Niedługo Łowcze było siedzibą administracji lęborskiego leśnictwa komunalnego; cały ten obszar - wraz z Kębłowem - przez kilka wieków (XV - XIX w.) należał do Lęborka. Na mapie z 1939 r. zaznaczony folwark. Wieś w l. 1945-1954 należała do gminy Nowa Wieś Lęborska. Aktualnie podlega ona sołectwu w Kębłowie.

Położenie: wieś leży 6 km na wschód od Lęborka, jest częścią sołectwa Kębłowo Nowomiejskie.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Łowcze to obecnie przysiółek miejscowości Kębłowo Nowowiejskie, wzbogacony w późniejszym czasie o zabudowę mieszkalną i gospodarczą z okresu międzywojennego. Zachowana została historyczna zabudowa.

LUGI

Dawne nazwy: niem. Luggewieser Bruch, Bruch.

Podstawowe dane historyczne: miejscowość ta jest typową osadą powstałą na zmeliorowanych mokradłach pradoliny rzeki Łeby. Prace melioracyjne na tym odcinku pradoliny podjęto przed 1786 r., zapewne z inspiracji Fryderyka II. W 1786 r. osiedlono tu 1 wielkiego z 58 morgami ziemi ornej i łąk oraz 8 drobnych chałupników, którzy łącznie mieli 10 mórg; 4 z nich było robotnikami dniówkowymi, 2 usypywaczami grobli, 1 lataczem starzyzny oraz 1 dragonem-inwalidą. Cała dziewiątka otrzymała nadto do wspólnego użytku 133 mórg pastwisk. Część osuszonych przy tej okazji łąk przekazano okolicznym wsiom starościńskim. Zbudowana w latach 1824-1830 nowa droga przyczyniła się później do stopniowego rozwoju tej osady. W roku 1975 w Ługach mieszkało 38 osób.

Położenie: miejscowość położona przy drodze krajowej nr 6, 5 km na wschód od Lęborka.

Miejscowość Ługi powstała jako kolonia, składała się z kilku zagrod, usytuowanych tylko po północnej stronie drogi. Zachowała się historyczna zabudowa mieszkalna i gospodarcza.

MAŁOSZYCE

Dawne nazwy: Malecicz (1310), Maliczicz (1356), Malttitzte (1357), Maltschütz (1686), Mallschütz lub Malschütz (1507), niem. Mallschütz.

Podstawowe dane historyczne: znalezione w Małoszycach groby urnowe kultury pomorskiej świadczą o istnieniu osadnictwa na tym terenie już w VII - II w p.n.e. Pierwsza pisana wzmianka na temat miejscowości znajduje się w jej akcie nadania z 12.VI.1310 roku. W 1356 i 1357 r. wspomniany był sędzia ziemski - Maciek (lub Maciej) z Małoszyc. W 1437 r. ustala się służebność i daniny z Małoszyc - 2 marki czynszu rocznie. W 1507 r. miejscowy folwark wykupiło miasto Lębork z zamiarem czerpania korzyści, jednakże miejscowość stopniowo podupadała. Powinności lenne Małoszyc potwierdzają źródła z 1538 i 1575 r. W 1553 r. miasto odsprzedało urząd sołtysa w Małoszycach za 80 chełmińskich marek. W 1638 r. Małoszyce posiadały obszar 34 włók. Dokumenty zgromadzone w lęborskim archiwum ewangelickim potwierdzają, iż Małoszyce graniczyły z Lęborkiem w latach 1640-1650.

Administratorami folwarku do 1653 r. była rodzina Małoszyckich. W 1672 r. majątek nabył niejaki von Flotow (Flatow?), rok później sprzedał go von Bohnowi. W 1683 r. w Małoszycach było 9 gospodarstw chłopskich. W 1710 r. folwark nabył pułkownik Maurycy Dytryk Wejher, który przekazał posiadłość swemu najstarszemu synowi Bogusławowi Teodorowi w 1750 r. Kolejnym właścicielem od 1762 r. stał się najmłodszy brat poprzedniego Filip Jerzy, który odsprzedał w 1769 r. dobra małoszyckie Janowi Ludwikowi von Folkersamb. W 1792 r. włości przeszły w ręce von Blankenso. Był tu 1 folwark, 5 chłopów, 3 zagrodników, 1 karczma, 1 kuźnia i nowo założony folwark o ok. 400 morgach powierzchni - Malczyce (Henriettenthal). W 1797 r. posiadaczem Małoszyc stał się mieszczanin Gotthilf Fryderyk Dalmer. Kolejnym właścicielem był von Witt, w efekcie sekwestracji, po Wittcie, posiadaczką została Słupska Dyrekcja Ziemska.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Od 1831 r. dobra te dzierżył von Lettow. W 1842 r. nabył je von Oeynhausen. On też polecił w 1857 r. zbudować miejscową, prywatną kaplicę. Od 1888 r. Małoszyce posiadał Leon von der Marwitz; od 1892 r. - Tiburtius, od 1894 r. - Otton Neumann, który zbudował gorzelnię z napędem parowym. W Małoszycach zbudowano w 1896 r. pierwszy w powiecie napędzany parą wodociąg o 700 metrowej długości. Od 1902 r. folwark małoszycki posiadał Paweł Moek, który zbudował w 1907 r. koło gospody w Małoszynie (przy linii kolejowej Lębork-Maszewo) cegielnię, wyposażoną od 1909 r. w napęd parowy, z własną bocznicą kolejową. W 1925 r. Paweł Moek nadal jest właścicielem Małoszyc. Dawniej istniejąca obok folwarku wieś chłopska z sołtysiem zanikła. Około 1910 r. do folwarku w Małoszycach należał istniejący do dziś - park oraz 3.500 mórg lasów. W 1940 r. zanotowano tu 5 pełnych gospodarstw chłopskich i 3 gospodarstwa zagrodników. W 1975 r. wieś liczyła 164 mieszkańców.

Położenie: wieś leży 6 km na południe od Lęborka. Jest częścią sołectwa Dziecholino.

Miejscowość powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po zachodniej stronie majątku. Obecnie zachował się dwór, fragment parku, zabudowania gospodarcze (stajnia, spichlerz, obora, gorzelnia), przy zespole dworsko-parkowym zachowały się czworaki z zabudowaniami gospodarczymi oraz budynek szkoły.

MOSTY

Dawne nazwy: niem. *Brück*.

Podstawowe dane historyczne: jeszcze w 1876 r. teren ten należał do Lubowidza i pozostawał niemal niezabudowany (mapa z 1876 r.). Trudno określić dokładną datę powstania miejscowości. Ziemie, na których usytuowane są Mosty, należały niegdyś do rolnika Kosa (Koss) z Lubowidza. Około lat 40-tych XIX wieku przeniósł on tu swą zagrodę. Nowe gospodarstwa powstały przez podział spadku. Dopiero od 1920 r. intensywniej rozwija się tu osadnictwo; na dotychczasowych parcelach chłopskich powstają nowe domy, częściowo też na ziemiach innych rolników z Lubowidza. W roku 1975 osada miała 542 mieszkańców.

Położenie: wieś leży 2,5 km na wschód od Lęborka, przy drodze krajowej nr 6.

Mosty obecnie są przysiółkiem miejscowości Lubowidz. Układ przestrzenny nie zachował się, wraz z rozwojem Lęborka powstała tu współczesna zabudowa o nowym układzie przestrzennym.

NIEBEDZINO

Dawne nazwy: *Vansyn*, *Unibandsin*(1335-1341), *Nebendzin* (1601), *Nebensin* oraz *Nebahsin* (1607), *Wobendzin* (1756), *Wobensin*, niem *Wobensin*.

Podstawowe dane historyczne: najstarsza wzmianka o miejscowości pochodzi z ok. 1335 – 1341 r. z dokumentu opisującego granice Redkowic. Pierwszymi, historycznie znanymi posiadaczami Niebędzina byli Pirchowic. W 1911 r. Niebędzino było gminą chłopską z 61 mieszkańcami oraz okęgim folwarcznym o powierzchni 696 ha ze 134 mieszkańcami i należało do wójtostwa w Redkowicach. Po 1945 r. majątek upaństwowiono. W 1975 r. było tu 218 mieszkańców.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Położenie: wieś leży na wschodnim brzegu pradoliny rzeki Leby, 10,5 km na północny zachód od Lęborka. Jest częścią sołectwa Redkowice.

Miejscowość Niebędzino powstała jako osada folwarczna, złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), usytuowanego po północno-zachodniej stronie majątku.

Obecnie dwór i zabudowania gospodarcze należące do folwarku zostały rozebrane, w miejscu dworu stoi obecnie budynek z l. 60-tych XX w. (ob. świetlica wiejska), zachował się park oraz czworaki z budynkami gospodarczymi, położone na północny zachód od dawnego założenia dworsko-parkowego.

NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Dawne nazwy: *Nyedorf (1335-1341), niem. Neuendorf.*

Podstawowe dane historyczne: Nowa Wieś Lęborska jest jedną z najstarszych miejscowości Ziemi Lęborskiej. Nieznana jest pierwotna nazwa wsi, a obecna pochodzi od nazwy używanej przez Zakon Krzyżacki. Już od czasów krzyżackich była to duża i prężna miejscowość. We wczesnym średniowieczu na północny wschód od dzisiejszej wsi (na wzgórzu Grodnik) znajdował się gród.

Najprawdopodobniej już w 1308 r. była wsią fiskalną w księstwie białogardzkim. Kościół w Nowej Wsi Lęborskiej należał do dziekanatu lęborskiego. Pierwsza pisemna wzmianka o wsi pochodzi z 1349 r. kiedy to komtur gdański nadał wsi prawa chełmińskie (było to wznowienie starszego aktu nadania). Do wsi należało wówczas 100 włók = 160 ha, istniejący kościół św. Katarzyny dysponował 6 włókami. We wsi była ponadto karczma. W 1455 r. nadając ziemię lęborsko-bytowską w powiernictwo zachodniopomorskiemu księciu Erykowi II wyłączył Nową Wieś, Kębłowo, Lubowidz i młyn pod Lęborkiem. W 1628 r. wieś nadal ma 100 włók. Według opisu z 1658 r. były tu 3 gospodarstwa sołtysa (z tych jedno stało się w latach 1637-1657 folwarkiem fiskalnym), które początkowo miało powierzchnię 4 włók, jednak z czasem dołączono doń dwa 4-włókowe, opuszczone gospodarstwa chłopskie. Folwarkiem tym zarządzał pierwotnie sędzia ziemski Przebędowski. Pozostali dwaj sołtysi władali łącznie 8 włókami. Według opisu z 1784 r. poza fiskalnym folwarkiem – wieś posiada dwie zagrody wolnych sołtysów, 19 chłopów (z których jeden jest osobą wolną), 3 chałupników, zbudowany w r. 1781 - budynek szkolny, 1 - dwurodzinny dom na wybudowaniu, zamieszkały m.in. przez strażnika lasu, 38 dymów, 1 kościół katolicki, luterkański dom modlitwy (zbudowany w 1737 r.) oraz gliniaste ziemie orne i dobre łąki. Miejscowy folwark pozostawał na ogół w rękach generalnych dzierżawców powiatu. W 1784 r. należało do niego 475 mórg i 140 prętów gliniastej, urodzajnej ziemi oraz dobre łąki, szarwark odrabiało w nim 8 chłopów z Nowej Wsi oraz tyle samo z Lubowidza. Rybołówstwo uprawiano w tzw. Czerwonym Jeziorze, w Kisewce znajdował się jaz łososiowy. Do dworu należał browar i gorzelnia. W opisie z 1784 r. Nowa Wieś posiada oprócz folwarku dwie zagrody sołtysów, 19 chłopów, szkołę, 38 domów, kościół katolicki oraz luterkański dom modlitwy. Jest to największa wieś starostwa lęborskiego. W XIX w. wybudowano młyn i utworzono spółdzielnię mleczarską.

W 1847 r. folwark ów nabył Beno Wejher. Od 1862 r. do początków XX w. pozostawał we władaniu rodziny Osterrohtów ze Strzelęcina i Jerzego Ernesta von Osterrohta; od 1878 r. - Fryderyka v. Osterrohta, od 1892 r. - Augustyna Ernesta oraz Gotthilfa Osterrohtów. W XIX w. we wsi pojawił się młyn. W 1895 r. powstała tu spółdzielnia mleczarska. Ilość mieszkańców

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

wzrosła z 856 w 1875 r. do 1148 w 1905 r. Około 1910 r. zanotowano tu 23 posiadaczy gospodarstw, 4 nauczycieli i 3 karczmarzy, było tu 1.102 mieszkańców, nowowiejski okręg folwarczny o powierzchni 373 ha skupiał nadto 113 mieszkańców. Od 1945 r. Nowa Wieś Lęborska jest siedzibą władz administracyjnych gminy (w latach 1955-1972 siedziba gromady). W 1975 r. wieś posiadała 1532 mieszkańców.

Nowa Wieś Lęborska jest największą miejscowością powiatu lęborskiego z siedzibą władz administracyjnych gminy, w której znajduje się Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, przedszkole, żłobek, szkoła podstawowa, gimnazjum oraz ośrodek zdrowia.

Położenie: wieś leży 2 km na północ od Lęborka, w dolinie rzeki Kisewki.

Obecnie w nowej Wsi Lęborskiej zachowana została zabudowa historyczna. Na północny wschód od wsi zachowały się zabudowania należące do dawnego młyna.

OBLIWICE

Dawne nazwy: Obislavicz (1377), Obleititz (1400), Woblewice, Uebelnisse (1522), Obliewitz (1638), Oblewitz i Oblevitz (1658), Oblewitz (1712), niem. Obliwitz.

Podstawowe dane historyczne: najstarsza wzmianka pochodzi z 1374 r., kiedy to nastąpiło nadanie na prawie chełmińskim wsi dla sołtysa Wicka; nadanie obejmowało 40 włók. W 1437 r. miejscowość ta posiadała 46 włók. Na przełomie XV i XVI w. wieś przestała istnieć (została opuszczona przez wszystkich mieszkańców). W 1504 r. Obliwice zostały przekształcone w

folwark fiskalny. Zarząd nad folwarkiem sprawowali lęborscy starostowie; kolejno byli to: Maszewski, Jerzy Behn (ok. 1519 r.) i Wening Weydebreck (ok. 1522 r.). Według opisu z 1638 r. folwark składał się z ryglowo-ceglanego domu wólarza (trzyizbowego, z sienią, kominem i piecami, piwnicą ze szklonymi oknami, krytego słomą), dwóch obór ryglowych, krytych słomianą strzechą, dwóch stodół, podwórza ze studnią i sadu. Z czasem majątek przeszedł w dzierżawę; w l. 1709-1713 dzierżawcą był Jerzy Lietzow. W 1781 r. w miejscowości był folwark o powierzchni około 39 włók; 1 owczarnia. Przed 1820 r. samodzielnym posiadaczem Obliwic był Alwin Schiele. Kolejno właścicielami byli: lekarz generalny dr Schiele (1863 r.), Maksymilian Schwarzwäller (l. 1885-906), Brunon Goltz (od 1906 r.), Brunon Goltz (1925 r.). W 1910 r. uruchomiono linię kolejową Lębork - Choczewo, dzięki czemu Obliwice uzyskały stację. W 1911 r. był tu okręg folwarczny o powierzchni 643 ha, z 204 mieszkańcami, należący do wójtostwa w Łebieniu.

Po 1945 r. folwark stał się państwowym gospodarstwem rolnym. Do 1955 r. Obliwice należały do gminy Łebień, w latach 1955-1972 do gromady Łebień, od 1973 r. - znów do gminy Łebień. W 1976 r. wraz z południową częścią gminy Łebień wieś włączona została do gminy Nowa Wieś Lęborska. W 1978 r. w Obliwicach mieszkały 202 osoby.

Położenie: wieś leży 20 km na północ od Lęborka, przy zawieszony obecnie linii kolejowej Lębork – Wejherowo.

Miejscowość Obliwice powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po południowej stronie majątku. Obecnie zachowały się elementy dawnego folwarku – dwór i park. Historyczne budynki gospodarcze i inwentarskie nie istnieją.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

POGORSZEWO

Dawne nazwy: *Pogrischow (1340, 1363, 1400), Pogorschewo (1402), Pogaschow (1437), Pugersow (1575), Pugersso (1628), Poggerzow (1658), Puggerschow (1737), niem. Puggerschow.*

Podstawowe dane historyczne: najstarsze wzmianki pochodzą z lat 1340 i 1363. W 1340 r. właścicielem Pogorszewa był Sobiesław. W 1353 r. komtur gdański Giselbrecht von Dudelsheim podpisuje akt nadania Pogorszewa dla Wojciecha Przena, który otrzymał połowę Pogorszewa z 21 włókami ziemi uprawnej i łąkami na prawie magdeburskim, które zastąpiło obowiązujące tu wcześniej prawo polskie. Posiadaczem drugiej połowy Pogorszewa był w owym czasie Jaśko (Jesko). Podział na tzw. Pogorszewo Małe i Wielkie przetrwał do 1800 r. W rejestrze z 1402 r. wyróżnia się Pogorszewo i „inne Pogorszewo”. Pierwsze z nich posiadało 4,5 włók podwójnych, drugie 3 włóki podwójne - to drugie w 1437 r. było nadal na prawie polskim. W Wielkim Pogorszewie właścicielami byli: Pierzchowie, później kolejno Janowicze, Natzmerowie, Czapscy (od 1739 r.) i von der Ostenowie (do 1945 r.). W Małym Pogorszewie władali Sádzikowie (Setzkes) już przed 1575 r. do 1696 r. W 1696 r. nabył je gdańszczanin Jan Weinberk, który odsprzedał je rodzinie Słuchowskich (von Schlochow). Od 1749 r. w Małym Pogorszewie występuje ród Sarbskich. Jeszcze w 1784 r. był tu podporucznik Jerzy Wilhelm Sarbski, ożeniony z Zofią, Henryką Sarbską. W tym czasie w Wielkim Pogorszewie występują bracia Marcin Augustyn oraz Henryk Aleksander Czapscy. Być może w 1804 r. w całym Pogorszewie właścicielem był von der Osten. W 1911 r. do Pogorszewa należał folwark Darżkowo oraz Bącznica (Gillmannschof) - dotychczasowe gospodarstwo chłopskie nabyte przez Juliusza von der Ostena w 1861 r. W tym samym roku Pogorszewo było okręgiem folwarcznym o powierzchni 860 ha z 288 mieszkańcami, należało do wójtostwa Janowice. W 1975 r. mieszkało tu 301 osób. Na początku XX w. w miejscowości wybudowano gorzelnię, która na dzień dzisiejszy jest już nieczynna. Miejscowość ta była siedzibą administracji PGR Pogorszewo.

Położenie: wieś leży 8 km na północ od Lęborka.

Miejscowość Pogorszewo powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po wschodniej stronie majątku. Obecnie z zabudowań historycznych zachowała się jedynie gorzelnia wraz z domem gorzelnego i stodoła.

POGORZELICE

Dawne nazwy: *Psregorzelicze (1379), Przegorseliczo (1396-1407), Przegorselicz (1408), niem. Langeböse.*

Podstawowe dane historyczne: posiadłość szlachecka, istniała już w średniowieczu; długo była przygraniczną wsią Księstwa Słupskiego. Najstarsze zapisy pochodzą z 1379 r. W 1756 r. właścicielem miejscowości był Wilhelm von Grelle. W 1872 r. posiadaczem był von Zitzewitz, kolejnym właścicielem od 1906 r. był von Massow. Od 1870 r. miejscowość posiada połączenie kolejowe z Gdańskiem i Słupskiem. Od 1945 r. majątek stał się państwowym gospodarstwem rolnym. Od 1945 do 1955 r. Pogorzelice pozostawały w powiecie słupskim. Od 1955

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

r. wieś włączono do powiatu lęborskiego, były przez pewien czas siedzibą władz gromady o tejże nazwie. Od 1973 r. należą do Gminy Nowa Wieś Lęborska. W 1975 r. wieś liczyła 401 mieszkańców.

Położenie: wieś usytuowana przy południowym brzegu łuku pradoliny rzeki Łeby, przy drodze krajowej nr 6, w odległości 10 km na zachód od Lęborka.

Układ historyczny: osada folwarczna. Miejscowość pierwotnie powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), otaczającego zespół dworski od północnej, zachodniej i południowej strony. Obecnie dwór jest przebudowany, zachował się park oraz nieliczna zabudowa historyczna (mieszkalna i gospodarcza).

REDKOWICE

Dawne nazwy: Retechowicz, Retkowitz, Rechkouicz (1335-1341), niem. Rettkewitz.

Podstawowe dane historyczne: pierwszy dokument, w którym pojawiła się nazwa Redkowice to opis miejscowości pochodzący z lat 1335-1341. W/w akt sporządzono dla ówczesnego właściciela wsi Jana Pierzchy (Pircha).

Osadnictwu na tym terenie sprzyjało położenie wśród wzniesień moreny czołowej (na wschodzie Czarne Góry i Nowowiejskie Góry, na północnym wschodzie – Niebędzińska Góra) oraz jezioro i przebiegające w granicach miejscowości strumienie.

Przez długie lata miejscowość zarządzana była przez Pirchów. Wg listów lennych z 1578-1621 ród ten posiadał Chocielewo, Unieszyno, Witoradz, Niebędzino, Bukowina i Redkowice. Dopiero na koniec XVII w. Redkowice władane są przez Naczmierów. W 1784 r. w Redkowicach znajdowały się dwa folwarki, 4 chłopów, 10 zagrodników i kuźnia, co stanowiło łącznie 26 domów mieszkalnych. W 1800 r. Redkowice kupił porucznik von Selchow, który pozostawił majątek swoim spadkobiercom. W 1878 r. Redkowice zostały jednym z 30 wójtostw w powiecie, które swym zasięgiem obejmowało folwarki w Redkowicach, Niebędzinie i Żelazkowie oraz wsie Redkowice i Niebędzino. Według dokumentów w 1910 r. w miejscowości znajdowała się gorzelnia stanowiąca własność Fliessbacha z Jackowa. W okresie międzywojennym Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zaczęło nabywać ziemię w w/w miejscowości. Od 1919 r do 1924 r. rozparcelowano 160 ha ziemi. Po tym okresie Redkowice przemieniły się z folwarku w wieś chłopską. Podczas II wojny światowej pracowali tu jeńcy w charakterze robotników przymusowych. Po wojnie osiedlili się tu partyzanci z TOW Gryf Pomorski.

Położenie: 8 km na zachód od Lęborka. Miejscowość Redkowice powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), usytuowanego po południowej i wschodniej stronie majątku. Nie zachował się do chwili obecnej zespół dworsko – parkowy. Zachowała się zabudowa mieszkalna i gospodarcza oraz kaplica z przełomu XIX i XX w.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

REKOWO LĘBORSKIE

Dawne nazwy: Rekow (1393), Rekow (1400), Rekow (1437), Rekow (1638), Reckow (1658), Reckow (1712), niem. Reckow.

Podstawowe dane historyczne: wieś należąca do dóbr królewskich. Powstała najprawdopodobniej w okresie przed zaborem krzyżackim i przez kilka wieków stanowiła fiskalną wieś chłopską. Najstarsza wzmianka pochodzi z 1393 r., kiedy to wieś lokowana była na prawie chełmińskim, sołtysiem był wówczas Herman Volczer. Przywilej ten wymienia 43 włóki. Kolejne wymianki o Rekowiu pochodzą z 1400 i 1424 r. W 1437 r. w dalszym ciągu figurowało wśród królewszczyzn, na prawie chełmińskim, ma 34 włóki. Z 1559 r. pochodzi informacja, że wieś miała 40 włók, 1 sołtysa i 7 chłopów; w 1628 r. potwierdzono informację o 40 włókach należących do wsi. W 1638 r. w miejscowości było 8 chłopów, każdy na 4 włókach; 1 sołtys na 4 włókach, 4 opuszczone włóki, 1 zagrodnik dzierżący 1 włókę. W 1712 r. Rekowo miało 60 włók ogólnego areалу, we wsi był 1 sołtys, 7 chłopów, 1 arendator. Z kolei w 1781 r. było tu 4 wolnych chłopów, 4 służebnych chłopów, 1 wolny sołtys, 1 zagrodnik i 3 chałupników. Razem 14 dymów. Trzy gospodarstwa należały do parafii w Brzeźnie Lęborskim, pozostałe do Garczegorza. Inaczej jest w 1884 r., kiedy wszyscy mieszkańcy Rekowa byli przypisani do parafii w Garczegorzu. W 1905 r. 6 chłopów związanych było z parafią w Brzeźnie Lęborskim, reszta z parafią w Garczegorzu. W 1781 r. Rekowo miało 93 mieszkańców.

W roku 1790 król pruski Fryderyk Wilhelm II rozpoczął uwalnianie chłopów fiskalnych od obowiązków szarwarcznych oraz likwidowanie poddaństwa chłopów dziedzicznych. Obowiązujące przepisy w tym zakresie były cały czas modyfikowane w celu ograniczenia dostępu chłopów do ziemi a skutkiem tego była emigracja ludności.

W 1905 r. w Rekowiu było już tylko 3 chłopów i 9 zagrodników. W 1910 r. otwarto linię kolejową Lębork - Choczewo (Rekowo otrzymało własny przystanek). W 1911 r. było ono chłopską gminą z 305 mieszkańcami, w wójtostwie Tawęcino.

Podczas II wojny światowej w miejscowości zatrudniani byli głównie jeńcy wojenni w ramach robót przymusowych. Natomiast na koniec wojny w lutym i marcu 1945 r. przeprowadzano przez wieś w kierunku Krępy Kaszubskiej i Gęsi więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof. Po wojnie nastąpiła repatriacja ludności niemieckiej, którą zastąpiono mieszkańcami z różnych stron Polski.

Do 1955 r. Rekowo było wsią gminy Lębień. W gminie Lębień znalazło się ono ponownie w latach 1973-1976. Od czerwca 1976 r., w związku z likwidacją tej gminy, jak też przekazaniem jej południowej części gminie Nowa Wieś Lęborska, wieś weszła w skład teje jednostki administracyjnej. W 1978 r. we wsi było 211 osób. Położenie: wieś leży 13 km na północ od Lęborka, przy trasie zawieszonyj linii kolejowej Lębork – Choczewo – Wejherowo. Jest częścią sołectwa Karlikowo Lęborskie. W miejscowości Rekowo Lęborskie zachowana została historyczna zabudowa mieszkalna i gospodarcza.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

ROZGORZE

Dawne nazwy: Rosgors (1392), Rosgorse (1402), Rosgars (1437), Rossger (1514), Roszegar (1628), Rosgars (1756), niem. Rosgars.

Podstawowe dane historyczne: najstarsza wzmianka o miejscowości pochodzi 1392 r. (kopenhaska tablica woskowa nr 81). Według rejestru dziesięcin biskupich Rozgorze posiadało 2,5 podwójnych włók, zaś według rejestru z 1435 r. był tu tylko folwark szlachecki o powierzchni 1,5 podwójnej włóki. Wejherowie byli posiadaczami Rozgorza co najmniej od 1514 r. i władali nim jeszcze w 1628 r. Ernest Wejher miał tu 20 włók i jednego zagrodnika (połowa XVII w). Taki stan potwierdzony został w 1658 r. Kolejnym właścicielem był marszałek polny von Natzmer. Od czasów Natzmera posiadłość ta była, aż do chwili obecnej, złączona z Janowicami. W l. 1739-1799 właścicielami byli hrabiowie Czapscy, zaś od 1799 aż do 1945 r. ród von den Ostenów. W 1784 r. był tu 1 folwark, 4 chłopów, 5 zagrodników, 1 karczma, 1 owczarnia, 1 dojarnia krów i 1 budynek szkolny, łącznie 13 dymów. W 1911 r. Rozgorze było małą gminą wiejską z 11 mieszkańcami oraz okręgiem folwarcznym ze 156 mieszkańcami, o powierzchni 468 ha. Po wojnie majątek przeszedł na własność Skarbu Państwa i jako zakład rolny należał do PGR Pogorzewo. W 1975 r. mieszkały tu 153 osoby.

Położenie: wieś leży 12 km na północny zachód od Lęborka. Jest częścią sołectwa Janowiczki. Miejscowość Rozgorze powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po północnej stronie majątku.

W Rozgorzu nie zachował się zespół dworsko-parkowy. Obecnie zachowała się rządcówka, a z budynków gospodarczych i inwentarskich zachowała się jedynie obora. Z osady folwarcznej zachowały się historyczne zabudowania mieszkalne i gospodarcze.

RYBKI

Dawne nazwy: niem. Röpke.

Podstawowe dane historyczne: Miejscowość położona na wschodnim brzegu doliny rzeki Okolicy, nazwą nawiązująca do połowu ryb. Trudno jest ustalić przybliżony czas powstania tej osady. Pierwotnie zapewne związana z Maszewem, a co najmniej od 1507 r. z Lęborkiem. W 1638 r. wzmiankuje się o znajdującym się w miejscowości jazie służącym do odłowu łososi. W 1657 r. istniała tu owczarnia. Obszar ten co najmniej od 1507 r. należał do Lęborka i był terenem leśnym oddanym w użytkowanie miasta. W 1638 r. odnotowano tu owczarnię oraz jaz łososiowy. W opisie z 1713 r. mówi się o miejskim folwarku w Rybkach. Po 1896 r. landtag prowincji szczecińskiej nabył Rybki i włączył je do terenów nowopowstałego zakładu dla nerwowo i psychicznie chorych (Prowinzialanstalt für Irre, później Prowinzialheilanstalt). Od 1973 r. osadę włączono do gminy Nowa Wieś Lęborska. W czasach powojennych Rybki były gospodarstwem szkoleniowym Technikum Rachunkowości Rolnej w Lęborku, a następnie zakładem rolnym Państwowego Gospodarstwa Rolnego Lębork. W 1975 r. w Rybkach mieszkało 88 mieszkańców.

Położenie: wieś leży około 5 km na południe od Lęborka, przy drodze wojewódzkiej nr 214, na obszarze Puszczy Kaszubskiej. Wieś jest częścią sołectwa Dziecholino.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Miejscowość Rybki powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, rządówki, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich. Do dnia dzisiejszego zachowały się jedynie elementy dawnego zespołu: dwór, rządówka, budynki robotników folwarcznych oraz spichlerz z obora i chlewnia, pozostałe budynki pofolwarczne (pralnia i łaźnia, obora ze stajnią, szopa, kuźnia) zostały przebudowane lub rozebrane.

TAWĘCINO

Dawne nazwy: Tawczin (1397), Tawenczin (1402), Towotzin (1424), Towoczin (1437), Towetzin (1527), Tauenzien (1575), Tawentzin (1658), Tauenzien (1876), niem. Tauenzin.

Podstawowe dane historyczne: Słowiańska nazwa miejscowości wskazuje na istnienie miejscowości już przed 1310 r. Najstarsza wzmianka źródłowa pochodzi z 1397 r. W czasach średniowiecza Tawęcino należało do ziemi salińskiej. Dokumenty z początku XVI w. potwierdzają, iż właścicielem ziem był tu jeden z Wejherów. W 1402 r. do wsi należało tylko 6 włók. Z 1437 r. pochodzi wzmianka, że Tawęcino pozostawało na prawie polskim. W 1527 r. wieś należała do rodziny Tawęcińskich. W 1528 r. posiadaczem jakiegoś udziału był Wejher. W 1600 r. posiadaczem, zapewne części dobra, był Łukasz Tawęciński, a w 1628 r. Łukasz i Kasper Tawęcińscy, którzy dzierżyli za ledwie 5 włók, mieli ponadto dobra w Świchowie i Perlinku. W 1678 r. właścicielem miejscowości był Ernest Wejher. W 1781 r. Tawęcino składało się z kilku folwarków, był tu też 1 młyn wodny, 1 karczma, 1 kuźnia, 2 chłopów, 6 zagrodników oraz 1 nauczyciel. Kolejnymi właścicielami majątku do 1801 r. była rodzina Reginów. W latach 1801-1804 folwark w Tawęcinie przejął hrabia Münster-Meinhöfel, następnie Boninowie, w latach 1841-1878 - Ewertowie, od roku 1841 - A. Ewert. Od roku 1853 właścicielem majątku był Karol Ewert, który przed zbyciem Tawęcina, założył niewielki folwark ok. 2 km na zachód od Tawęcina, który nazwał Ewertshof (Piotrowo). Nastąpiło to prawdopodobnie w l. 1876-1878. Nowym posiadaczem Tawęcina został Detlaf Schultz, po którym w 1894 r. przejęli dobra jego spadkobiercy, ale w 1895 r. majątek nabył Leopold von der Osten, a w 1898 r. - Wilhelm Heling. Około 1910 r. berliński Landbank wykupił tawęcińskie ziemie, niemniej jeszcze w 1911 r. Tawęcino było formalnie folwarcznym okręgiem o powierzchni 901 ha z 595 mieszkańcami w wójtostwie Tawęcino. W 1910 r. zbudowano linię kolejową Garczegorze-Choczewo, dzięki czemu Tawęcino otrzymało stację kolejową oraz połączenie, m.in. z Lęborkiem. Już przed 1911 r. zbudowano tutaj wodociąg. Landbank rozparcelował folwark przed 1919 r. Po II wojnie światowej nastąpiła wymiana ludności z niemieckiej na polską z różnych części kraju. W l. 1945-1955 Tawęcino było wsią gminy Łebień, w latach 1955-1973 - gromady Tawęcino, w latach 1973-1976 - gminy Łebień, a od czerwca 1976 roku - gminy Nowa Wieś Lęborska. W końcu 1978 r. zarejestrowano tutaj 374 mieszkańców.

Położenie: 16 km na północ od Lęborka. Przy zwieszanej linii kolejowej Lębork – Choczewo – Wejherowo. Miejscowość Tawęcino powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także zespołu zabudowań mieszkalnych (zagrody i czworaki), usytuowanego po wschodniej stronie majątku. Obecnie zachowany z czasu parcelacji wsi; dwór, park oraz zabudowania gospodarcze nie istnieją.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

WILKOWO NOWOWIEJSKIE

Dawne nazwy: Wilkow (1335-1341), Willkau (1387), Wilkau (1402), Wilkow (1638), Wilckow (1712), Villkow (1939), Willekow, niem. Villkow.

Podstawowe dane historyczne: Osada istniejąca najprawdopodobniej jako wieś fiskalna księstwa białogardzkiego już przed 1308 r. W dokumencie opisującym granice Redkowic z 1335-1341r. znajduje się pierwsza pisana wzmianka na temat Wilkowa (członek komisji o imieniu Jakub de Wilckow). Z roku 1376 pochodzi najstarszy akt nadania komtura gdańskiego Walpolda von Bassenheima. W 1376 r. komtur gdański Ditrzchowi Lutkefleischowi nadał wieś Wilkowo o powierzchni 42 włóki, na prawie chełmińskim. W 1658 r. wieś miała 42 włóki, we wsi byli: sołtys, z 4 wolnymi i 2 czynszowymi włókami oraz 9 gburów (po 4 włóki czynszowe). W 1893 r. wieś miała 687 ha, 54 dymy, 337 mieszkańców – ewangelików. W 1638 r. wieś należała do włości Rzeczypospolitej administrowanej przez starostę lęborsko-bytowskiego. Odnotowano tu wówczas: 36 zasiedlonych włók z 9 chłopami; młyn przy wsi (młynarz Jakub Busz); sołtys Joannes Wicken miał 4 włóki czynszowe i 2 wolne. Razem Wilkowo nadal posiadało 42 włóki. W 1658 r. sytuacja nie zmienia się. Za państwowe fundusze zbudowano w 1783 r. szkołę. Było tu wtedy 12 domów mieszkalnych. W 1905 r. wzmiankuje się w Wilkowie 10 gospodarstw chłopskich. Około 1911 r. miejscowość posiadała 288 mieszkańców i była gminą wiejską należącą do wójtostwa w Nowej Wsi Lęborskiej. W roku 1975 wieś posiadała 172 mieszkańców.

Położenie: wieś leży 6 km na północ od Lęborka.

ŻELAZKOWO

Dawne nazwy: niem. Karolinenthal, Zierwienz.

Podstawowe dane historyczne: osada utworzona dopiero w latach 1784-1800 przez ród von Selchow, przez tenże ród nazwana Karolinenthal. Włości powiązane z Żelazkowem znajdowały się też w Redkowicach i Chocielewie (zachodniej części obecnego Chocielewka). W 1881 r. nadal należała do rodu von Selchow. Włości te z czasem jednak wydzierżawiono. W 1890 r. Żelazkowo podzielono na dwie jednostki komunalne: okręg folwarczny i gminę chłopską. Po tymże roku rozparcelowano tam 150 ha i zasiedlono chłopami. W 1894 r. nabywcą folwarku w Żelazkowie stał się berliński kupiec Juliusz Meyerheim, który w 1911 r. sprzedał posiadłość baronowi von Wolf. W 1925 r. posiadaczką nazwana jest baronowa von Wolf. W roku 1975 wieś miała 144 mieszkańców. Po wyzwoleniu w okresie Polski Ludowej ziemie folwarczne zostały wcielone do Państwowego Gospodarstwa Rolnego.

Położenie: wieś leży 10 km na zachód od Lęborka. Jest częścią sołectwa Redkowice.

Miejscowość Żelazkowo powstała jako osada folwarczna. Złożona z dworu, parku, budynków gospodarczych i inwentarskich, a także z zespołu zabudowań mieszkalnych (czworaki), usytuowanego po północnej stronie majątku.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Do dnia dzisiejszego zachowany jest dwór z parkiem i budynkami gospodarczymi, na północ od dworu zachowały się czworaki i budynki gospodarcze (stodoła z oborą i chlewnia).

5.2.2. Krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy wg definicji powstał w wyniku wieloletniego przekształcenia krajobrazu naturalnego przez grupy kulturowe i nakładanie elementów kulturowych z różnych wieków. Jest to świadectwo działalności dawnych mieszkańców kształtujące tożsamość regionalną.

Gmina Nowa Wieś Lęborska położona jest w dolinie rzeki Leby pomiędzy terenami wysoczyzn Pojezierza Kaszubskiego i Pobrzeża Kaszubskiego, od strony południowej otoczona jest kompleksami leśnymi stanowiącymi część Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Znaczna część gminy posiada dobrze zachowany, w swej historycznej formie i najmniej zdegradowany przez działalność człowieka krajobraz. Prawie całe terytorium gminy znajduje się w zasięgu występowania historycznych założeń dworsko-parkowych, przy czym stan ich zachowania ocenia się jako bardzo zły i wymaga pilnych działań zaradczych.

Gmina Nowa Wieś Lęborska jest gminą typowo rolniczą, w której ponad połowę terenu stanowią użytki rolne. Głównym czynnikiem wpływającym na krajobraz kulturowy gminy było i jest rolnictwo.

Charakterystyczne cechy kompozycyjne widoczne w panoramach tj. grupy zieleni z widocznymi dachami zabudowań, w tle mające otwarte przestrzenie upraw rolnych, zachowane są we wsiach: Darzewo, Garczegorze, Krępa Kaszubska, Lędziechowo, Lebień, Małoszyce, Pogorzelice, Rekowo Lęborskie, Tawęcino, Wilkowo Nowowiejskie.

Z historycznej zabudowy wiejskiej (chałupy, budynki gospodarcze i inwentarskie) pozostało niewiele budowli. Na średniowieczne pochodzenie wsi wskazują jedynie wzmianki w dokumentach z tamtego okresu. Żadna ze wsi nie została w całości objęta strefą ochrony konserwatorskiej ze względu na bardzo duże przekształcenie dawnego krajobrazu kulturowego. Wśród elementów pozostających pod ochroną konserwatorską są układy drożne (ciągi komunikacyjne) oraz założenia pałacowo - parkowe.

Najwięcej obiektów zabytkowych na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska powstało w XIX w. i na początku XX w. Krajobraz wsi uległ zmianom z uwagi na powstające w ich obrębie zespoły dworsko-parkowo-folwarczne, które oprócz funkcji gospodarczych (folwark) pełniły przede wszystkim funkcje rezydencjonalne (dwór) i rekreacyjne (park). Z uwagi na rozwój gospodarczy w drugiej połowie XIX wieku i na początku XX wieku powstała nowa zabudowa wsi, która w znacznej mierze przetrwała do dzisiaj. Wśród nich znajdują się liczne zespoły pałacowo - parkowe i dworsko - parkowe wraz z towarzyszącymi im zespołami folwarcznymi, kościoły, cmentarze, budynki kolejowe oraz mniej liczne zagrody, budynki mieszkalne i gospodarcze.

A) Pałace i dwory.

W okresie gwałtownego rozwoju rolnictwa na ziemiach zaboru pruskiego (szczególnie w II poł. XIX w.) powstały pałace i dwory, budowane głównie w stylu neoklasycystycznym. Dwór w Leśnicach wpisany do rejestru zabytków jak i znajdujące się w ewidencji zabytków dwory w miejscowościach Janowice, Żelazkowo, Darzewo, Małoszyce, Lędziechowo są mocno zaniedbane i zdewastowane, gdyż przez ostatnie lata dysponowali nimi pracownicy PGR. W większości zatraciły one swoiste detale architektoniczne.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Pałac w Janowicach (1920-1940r.)

B) Parki

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska przy zespołach dworsko - folwarcznych w XVIII i XIX w. powstawały parki. Swoją ostateczną charakter i styl uzyskały w XIX w. W większości zachowany jest w nich pierwotny układ przestrzenny mimo utraty części drzewostanu. W większości w parkach brakuje bieżącej pielęgnacji stąd utraciły one swoje walory estetyczne.

Janowice –Zespół parkowo-palacowy 1920-1940

- Darzewo - park z II połowy XIX w. Dość dobrze zachowany.
- Janowice - park w stylu krajobrazowym z II poł. XVIII w. Układ przestrzenny czytelny, średni stan zachowania drzewostanu, słabo zachowany układ wodny.
- Leśnice – park późnobarokowy z końca XVIII w., park leśny z XIX i XX w. dobrze zachowany.
- Lędziechowo - ogród geometryczny z końca XVIII w. i pocz. XIX w. przekształcony w połowie XIX w. w park krajobrazowy, poszerzony na początku XX w. w park leśny. Niezachowany układ wewnętrzny ogrodu: ścieżki, drzewa itp. Częściowo zachowany drzewostan.
- Małoszyce - park geometryczny z pocz. XIX w.- słabo zachowany, układ przestrzenny mocno przekształcony, stan zachowania zieleni średni.
- Niebędzino – park geometryczny z końca XVIII w. przekształcony w końcu XIX w. w park naturalistyczny. Słabo zachowany.
- Pogorzelice – park krajobrazowy z przełomu XIX i XX w. z zachowanym częściowo parkiem geometrycznym z końca XVIII w. Słabo zachowany pierwotny drzewostan.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

- Redkowice – park geometryczny z końca XVIII w. Rozbudowany w park krajobrazowy w XIX w. Układ przestrzenny ogrodu krajobrazowego dobrze zachowany. Ze względu na zachowanie większości tworzących go elementów- czytelny.
- Żelazkowo – park krajobrazowy, o cechach naturalistycznych przełomu II poł. XIX w. Jednorodny stylowo. Średnio zachowany drzewostan, słabo zachowany układ wodny i ścieżki.
- Parki w Janisławcu, Janowiczkach, Obliwicach i Tawęcinnie mają znacznie przekształcone i zniszczone układy.

C) Zespoły folwarczne.

W tym samym okresie powstawały również na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska liczne zespoły folwarczne (w miejscowościach: Chocielewko, Darzewo, Janowice, Janowiczki, Krępa Kaszubska, Leśnice, Lędziechowo, Małoszyce, Niebędzino, Obliwice, Rozgorze i Rybki, Żelazkowo), które w większości do dnia dzisiejszego zachowały swój pierwotny układ przestrzenny. Obecnie zajmowane przez właścicieli prywatnych lub dzierżawione jako budynki gospodarcze od Agencji Nieruchomości Rolnych są sporadycznie używane i ulegają postępującej dewastacji.

D) Budownictwo sakralne.

Budownictwo sakralne od średniowiecza po XIX w. było i jest dominujące w krajobrazie wiejskim, stąd licznie reprezentowane na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska.
Kościół Chocielewko 1922-1926

Na szczególną uwagę zasługuje zbudowany w latach 1922-26 kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Chocielewku. Jest to kościół – pomnik zbudowany z inspiracji marszałka polnego Augusta von Mackensena, poświęcony mieszkańcom wsi, żołnierzom poległym w czasie I wojny światowej. Wiele elementów wystroju świątyni nawiązuje do pruskich symboli wojskowych – dębowych liści i żelaznych krzyży. Do ciekawych elementów wyposażenia należą:

witraże o militarnej treści, polichromowana empora oraz szklane mozaiki.

Charakterystycznym elementem jest nisza z kamienną chrzcielnicą udekorowana i oświetlona oknem z gołębiem, jako symbol ducha świętego. Jest to typowe połączenie funkcji sakralnej i pomnikowej.

W miejscowości Garczegorze znajduje się okazały neogotycki kościół poewangelicki wzniesiony w 1897 r. obecnie p.w. św. Marii Magdaleny oraz XVIII - wieczna kaplica grobowa.

Neogotycki kościół zbudowany w 1882 r. znajduje się również w miejscowości Janowice. Został postawiony na miejscu starszej świątyni, z której pochodzą niektóre elementy wyposażenia – barokowe ołtarze i chrzcielnica.

Styl neogotycki reprezentują również: Kościół z 1909 r. p.w. św. Stanisława Kostki w Lubowidzu, kościół p.w. NMP Królowej Polski w Łebieniu oraz poewangelicki kościół obecnie p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Nowej Wsi Lęborskiej posiadający smukłą wieżę i okazałą absydę.

Kościół Janowice 1920-1940

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

E) Budynki kolejowe

Budynki kolejowe zlokalizowane przy liniach kolejowych:

- Lębork - Łeba - uruchomionej na koniec XIX w. (Garczegorze, Lędziechowo, Nowa Wieś Lęborska,);
- Szczecin – Gdańsk – otwartej w 1870 r. (Pogorzelice, Leśnice);

są to głównie typowe dla architektury końca XIX w. i pocz. XX w. budynki stacyjne. W większości zatraciły swój swoisty charakter i obecnie w większości pełnią funkcje mieszkalne.

F) Cmentarze

Występujące na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska cmentarze, to głównie nekropolie poewangelickie. Po II wojnie światowej zostały one bardzo mocno zdewastowane. W chwili obecnej zostały po nich miejsca z różnie zachowanym drzewostanem, słabym układem przestrzennym kwater i pozostałościami po nagrobkach. Cmentarze znajdują się w miejscowościach: Bąsewice, Chocielewko, Czarnówko, Garczegorze, Darzewo, Dziecholino, Janisławiec, Janowice, Karlikowo Lęborskie, Kęłowo Nowowiejskie (2 obiekty), Krępa Kaszubska, Leśnice (2 obiekty), Lędziechowo, Lubowidz, Lębień, Małoszyce, Niebędzino (4 obiekty), Obliwice, Pogorszewo, Pogorzelice (2 obiekty), Rekowo Lęborskie, Tawęcino, Wilkowo Nowowiejskie.

Krępa Kaszubska -cmentarz

Na szczególną uwagę zasługuje cmentarz więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof w Krępie Kaszubskiej. Na przełomie 1944/45 r. władze niemieckie wydały nakaz ewakuacji więźniów obozu na zachód. W trakcie tzw. Marszu Śmierci tysiące osób zginęło z wycieńczenia, chorób zakaźnych przez Niemców. Po II wojnie światowej w roku 1947, na uporządkowanym cmentarzu ofiar w Krępie Kaszubskiej złożono ekshumowane szczątki więźniów zamordowanych w Gęsi /ok. 200 osób/, w Godętowie /ok. 100 osób/, w Łęczycach /ok. 100 osób/ i w Lubowidzu /ok. 40 osób/. Cmentarz w Krępie Kaszubskiej należy do największych nekropoli znajdujących się na trasie Marszu Śmierci. Na cmentarzu znajdują się mogiły zbiorowe i pomnik z tablicą pamiątkową. Rokrocznie odbywają się tu uroczystości upamiętniające to tragiczne wydarzenie.

Wśród cmentarzy na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska wyróżnia się również cmentarz więźniów rosyjskich w Niebędzinie. Na wniosek gminy, Pomorski Urząd Wojewódzki w 2010 r. uznał cmentarz za nekropolię wojenną z okresu I wojny światowej.

Cmentarz wojenny w Niebędzinie

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

5.2.3. Zabytki nieruchomości

Zabytek nieruchomy - to nieruchomość, jej część lub zespół, będąca dziełem człowieka lub związana z jego działalnością i stanowiąca świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Poza budynkami i różnego typu budowlami zabytki nieruchome to również miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, działalność wybitnych ludzi lub instytucji. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymienia także krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne i ruralistyczne, budownictwo obronne, obiekty techniki, cmentarze i parki.

Największym i zarazem podstawowym zagrożeniem dla obiektów zabytkowych na terenie gminy jest ich zły stan techniczny. Brak środków finansowych na wykonanie bieżących remontów lub nieużytkowanie w przypadku zabudowań gospodarczych przejętych po byłych państwowych gospodarstwach rolnych prowadzi do utraty swobodnego detalu architektonicznego w wielu cennych historycznie budynkach i budowlach.

Dla utrzymania specyficznego charakteru i krajobrazu kulturowego zagrożeniem jest także modernizacja i niskonakładowe remonty wykonywane przez właścicieli zabytków. Wymiana stolarki okiennej z naruszeniem zasad kompozycji, ocieplenie budynku czy wymiana pokrycia dachowego i zakłócanie geometrii dachów to zagrożenia wynikające z chęci poprawy warunków mieszkalnych. Rozbudowa obiektów zabytkowych, wycinka drzew oraz modernizacja ogrodzeń trwale zmieniają charakterystyczne dla danego regionu elementy.

5.2.4. Zabytki ruchome.

Zabytek ruchomy (wg ustawy) to rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochronie i opiece podlegają następujące zabytki ruchome:

- dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej;
- kolekcje stanowiące zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje;
- numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery;
- wytwory techniki, zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacji;
- wyjątkowe materiały biblioteczne;
- instrumenty muzyczne;
- wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne;
- przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska do najcenniejszych zabytków ruchomych należy wyposażenie funeralne (zespół trumien z okuciami, elementy nagrobne, fragmenty ubiorów) znajdujące się w kaplicy grobowej w Garczegorzu.

Ważnymi zabytkami ruchomymi w Gminie Nowa Wieś Lęborska są również elementy wyposażenia kościoła p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Chocielewku.

Na szczególną uwagę zasługuje także murowana kapliczka przydrożna z pocz. XX w. znajdującą się również w miejscowości Chocielewko.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

5.2.5. Zasoby archeologiczne

Na terenie gminy występuje 881 stanowisk archeologicznych w ewidencji, w tym 6 wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Stanowiska wpisane do rejestru zabytków to dwa grodziska wczesnośredniowieczne, cztery cmentarzyska oraz osada, pozostałe stanowiska to cmentarzyska, osady, obozowisko i skarb. Stanowiska posiadają zróżnicowaną chronologię od neolitu po średniowiecze i czasy nowożytne.

Charakterystyczny układ stanowisk w zespoły i mikroregiony osadnicze zlokalizowany jest przede wszystkim:

- wzdłuż stoków i krawędzi Pradoliny Łeby (Krępa Kaszubska, Rozgorze, Niebędzino, Redkowice, Chocielewko, Czarnówko, Nowa Wieś Lęborska, Lubowidz);
- wzdłuż stoków i krawędzi doliny Kisewy – Kisewskiej Strugi (Kębłowo Nowowiejskie, Rekowo Lęborskie, Karlikowo Lęborskie -Tawęcino);
- wzdłuż stoków i krawędzi doliny Rekwicy (Wilkowo Nowowiejskie, Łbień, Obliwice, Garczegorze).

Wśród stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska na uwagę zasługują: cmentarzyska kurhanowe ludności kultury łużyckiej, cmentarzyska ludności kultury wielbarskiej (Czarnówko, Lubowidz), cmentarzyska ludności kultury pomorskiej (Obliwice, Janowiczki, Chocielewko, Kębłowo Nowowiejskie, Redkowice), grodziska wczesnośredniowieczne (Nowa Wieś Lęborska, Krępa Kaszubska) oraz wielokulturowe osady.

Szklana ryba sprzed 1800 lat z Czarnówka

5.2.6. Zabytki w zbiorach muzealnych i innych

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska nie ma placówki muzealnej. Jednakże instytucja taka znajduje się w mieście Lębork. W zbiorach lęborskiego muzeum zgromadzone są eksponaty pochodzące z całego terenu Lęborskiego. Cenne dla naszego terenu są eksponaty pochodzące z terenu wykopaliisk archeologicznych w miejscowości Czarnówko, gdzie znajduje się jedno z największych wielokulturowych cmentarzysk ery starożytnej. Na cmentarzysku wykopano liczne elementy uzbrojenia (noże, tarcze), paciorki z imperium rzymskiego, zapinki do odzieży z brązu i srebra, elementy pasów.

W miejscowości Krępa Kaszubska w roku 2000 została otwarta Izba Pamięci Ofiar Marszu Śmierci, a w roku 2003 nadano jej imię prof. Konstantina Cakste, który był synem pierwszego prezydenta Łotwy i zmarł podczas pamiętnego Marszu. Znajdują się tam wiele ciekawych eksponatów z tamtego okresu.

W latach 2020 – 2022 zostały przeprowadzone prace konserwatorsko – restauratorskie przez zabytku ruchomym w kaplicy w Garczegorzu. Odrestaurowano wyposażenie funeralne kaplicy grobowej – zespół trumien z okuciami, elementy nagrobne oraz fragmenty ubiorów.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA**5.2.7. Dziedzictwo niematerialne.**

Według przyjętej w październiku 2003 r. Konwencji UNESCO za dziedzictwo niematerialne uważa się zwyczaje, przekaz ustny, wiedza i umiejętności oraz związane z nimi przedmioty i przestrzeń kulturowa, które są uznane za część własnego dziedzictwa przez daną wspólnotę grupę lub jednostki.

Dziedzictwo niematerialne obejmuje:

- tradycje i przekazy ustne, w tym język jako nośnik niematerialnego dziedzictwa kulturowego.
- sztuki widowiskowe.
- zwyczaje, rytuały i obrzędy świąteczne.
- wiedzę i praktyki dotyczące przyrody i wszechświata.
- umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym.

Dla społeczności lokalnej dziedzictwo niematerialne stanowi źródło wiedzy o tożsamości regionalnej i kulturowej.

Z uwagi na historię gminy Nowa Wieś Lęborska dziedzictwo niematerialne nie może być rozpatrywane pod względem jednej kultury. Różnorodność kulturowa naszego regionu pozwala na poznanie dziedzictwa niematerialnego wielu kultur. Najistotniejszym jest dokumentowanie i kultywowanie elementów takich jak: legendy, tradycje związane z ważnymi wydarzeniami rodzinnymi (śluby, pogrzeby), tradycje związane ze świętami, potrawy.

Instytucją stanowiącą pieczę nad rozwojem i propagowaniem kultury na terenie gminy jest działający w Nowej Wsi Lęborskiej Gminny Ośrodek Kultury. Zajęcia i imprezy organizowane przez GOK w większości przyczyniają się do podkreślenia swoistego charakteru regionu oraz przybliżają mieszkańcom historyczne i przyrodnicze wartości lokalne.

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska utrwalaniem i rozpowszechnianiem dziedzictwa niematerialnego zajmują się też Koła Gospodyń Wiejskich. Obecnie na terenie gminy działa 7 kół w miejscowościach: Chocielewko, Kębłowo Nowowiejskie, Tawęcino, Krępa Kaszubska, Mosty, Leśnice, Wilkowo Nowowiejskie.

Tradycje ludowe podtrzymywane są również przez Radę Sołecką Sołectwa Redkowice oraz Ochotniczą Staż Pożarną, która we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej organizuje rokrocznie „Sobótki” (obrzędy Nocy Świętojańskiej) i festyn „Czar Kwitnących Lip” przedstawiający obrzędy pszczelarskie.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

5.3. Zabytki w rejestrze zabytków.

W Gminie Nowa Wieś Lęborska do rejestru zabytków nieruchomych wpisanych jest 6 obiektów:

lp.	miejsowość	nr	obiekt	datowanie	rejestr zabytków
1.	Chocielewko	23	kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Jezusowego	1922-26	decyzja nr PSOZ-I-5340/25/97 z dnia 10.07.1997 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Słupsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-1635
2.	Garczegorze	10	kościół parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny	1897 r.	decyzja nr SOZ/D-I-5340/9/2000 z dnia 13.12.2000 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Słupsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-1720
3.	Garczegorze		kaplica grobowa wraz z otoczeniem	XVIII w.	decyzja nr KL II-5340/3/90 z dnia 14.09.1990 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-1324
4.	Janowice		kościół filialny p.w. Św. Józefa	2 poł. XIX w.	decyzja nr PSOZ-I-5340/18/98 z dnia 8.06.1998 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Słupsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-1664
5.	Leśnice	10	dwór	ok. poł. XIX w.	decyzja Nr KL.IV/KZ/2/55/61 z dnia 12.12.1961 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-269
6.	Lubowidz	2a	kościół filialny p.w. Św. Stanisława Kostki	1909 r.	decyzja nr SOZ-I-5340/3/2000 z dnia 29.06.2000 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, nr w rejestrze woj. pomorskiego A-1710

Najstarszą pochodzącą z XVIII w. architekturę na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska reprezentuje barokowa kaplica grobowa w miejscowości Garczegorze (nr rej. A-1324) oraz dwór w Leśnicach, (nr rej. A-269), który został przebudowany w XIX w.

Do rejestru zabytków wpisanych jest 6 obiektów archeologicznych:

lp.	miejsowość	obiekt	obszar azp/nr stanowiska	chronologia	rejestr zabytków
1.	Krępa Kaszubska	grodzisko	6-35/2	grodzisko, WŚ, cmentarzysko KP, osada WŚ (XI w.)	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 25.03.1971 r., nr rej. A-a-100/131/AG
2.	Garczegorze	cmentarzysko, osada	6-35/81	cmentarzysko KP, osada KP, (?)	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-101/214/AG
3.	Czarnówko	cmentarzysko	7-35/93	cmentarzysko, KP	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-103/216/AG

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

4.	Czarnówko	cmentarzysko	7-35/97	cmentarzysko, KP	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-104/217/AG
5.	Czarnówko	cmentarzysko	7-35/97	cmentarzysko, KP	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-102/215/AG
6.	Nowa Wieś Lęborska	Grodzisko	7-35/121	grodzisko WŚ	decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 10.07.1970 r., nr rej. A-a-99/98/AG

Obiekty architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków - jako obiekty o wybitnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, jako dominanty architektoniczne są utrzymywane w dobrym stanie. Zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z tego zabytku, powodujące konieczność przystosowania do nowej funkcji, wszelkie prace (w tym: konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane), a także prowadzenie badań konserwatorskich i architektonicznych, przemieszczanie zabytku, dokonywanie podziału, umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, jak również podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wymagają uzyskania pozwolenia wydanego przez właściwego miejscowo wojewódzkiego konserwatora zabytków.

5.4. Zabytki w gminnej ewidencji zabytków

Podstawą do sporządzenia gminnych programów opieki nad zabytkami wg art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami jest gminna ewidencja zabytków. Po uzyskaniu w dniu 26.09.2022 r. pozytywnej pod względem konserwatorskim opinii Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Gminna Ewidencja Zabytków dla gminy Nowa Wieś Lęborska została przyjęta zarządzeniem Wójta Gminy nr W-117/2022 z dnia 18.10.2022 r.

Do Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Nowa Wieś Lęborska wpisano 172 obiektów nieruchomości (szczegółowy wykaz przedstawia załącznik nr 1), 881 obiektów archeologicznych (szczegółowy wykaz przedstawiony jest w załączniku nr 2) oraz 40 parków, zieleni oraz cmentarzy (wykaz - załącznik nr 3).

Obiekty włączone do Gminnej Ewidencji Zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków objęte są ochroną na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana, o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu, w wielu przypadkach jest zachowana i stanowi inspirację do kształtowania nowej zabudowy.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.) w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Lęborska dopuszcza się wymianę zabudowy, będącej w gminnej ewidencji zabytków a nie wpisanej do rejestru zabytków, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia. Właściwy organ wydaje pozwolenie na rozbiórkę w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Przy odtwarzaniu zabudowy należy się kierować zasadą, że nowy

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, bryłą, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego.

W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę, a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu, użyte materiały wykończeniowe powinny być tradycyjne tj. drewno, cegła, tynk, pokrycie dachu ceramiczne.

Na terenach wsi o zachowanym, historycznym układzie przestrzennym wyklucza się realizację budynków typu „bloki”, z płaskimi dachami oraz budynków jednorodzinnych typu miejskiego o zunifikowanej formie i detalu architektonicznym.

Zespoły i obiekty techniki i kultury materialnej (młyn w Kębłowie Nowowiejskim, gorzelnia w Leśnicach, gorzelnia, cegielnia i młyn wodny w Lędziechowie, kuźnia i gorzelnia w Małoszycach, gorzelnia w Niebędzinie, budynek stacyjny i zespół mleczarni w Nowej Wsi Lęborskiej, gorzelnia w Pogorszewie), włączone do Gminnej Ewidencji Zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków – są objęte ochroną na podstawie miejscowych planów zagospodarowani przestrzennego.

Stanowiska archeologiczne podzielone zostały na cztery grupy z uwagi na zróżnicowane warunki ochrony konserwatorskiej:

Strefa „W” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Na tym obszarze stanowisk w rejestrze zabytków wyklucza się wszelką działalność inwestycyjną zwłaszcza związaną z pracami ziemnymi bądź przekształceniem krajobrazu. Wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku Delegatury w Słupsku (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840).

W strefie W pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej znajduje się sześć stanowisk, w tym dwa posiadające własną ekspozycję terenową – grodziska w Nowej Wsi Lęborskiej i Krępie Kaszubskiej (grodzisko w Nowej Wsi Lęborskiej - decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w z dnia 10.07.1970 r., nr rej. A-a-99/98/AG; grodzisko w Krępie Kaszubskiej - decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.03.1971 r., nr rej. A-a-100/131/AG) oraz cztery cmentarzyska - jedno w Garczegorzu (decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-101/214/AG) i trzy w Czarnówku (decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-102/215/AG; decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-103/216/AG; decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 2.12.1972 r., nr rej. A-a-104/217/AG). Stanowiska wpisane do rejestru zabytków podlegają bezwzględnej ochronie z zakazem jakichkolwiek ingerencji w substancję stanowiska.

Strefa „W.I.” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obejmuje stanowiska archeologiczne (osady, cmentarzyska płaskie, cmentarzyska kurhanowe) o własnej formie krajobrazowej o znaczeniu kluczowym dla historii i rozwoju gminy i znaczących regionalnych i ponadregionalnych wartościach kulturowych. Kierunki ochrony formalno – prawnej obejmują zakaz lokalizacji wszelkich inwestycji na terenach stanowisk o własnej formie krajobrazowej (cmentarzyska płaskie, cmentarzyska kurhanowe), uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie gminy stanowisk posiadających własną formę krajobrazową oraz nakazuje się zachowanie formy krajobrazowej i topograficznej.

Strefa „W.II.” częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obejmuje stanowiska archeologiczne (osady, cmentarzyska płaskie) posiadające istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego gminy i budujące jej lokalną tożsamość. Jako kierunek ochrony przyjęty jest wymóg przeprowadzenia na obszarach płaskich stanowisk (w zasięgu ich

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

występowania) archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu, związany z pracami ziemnymi (takich jak: lokalizacja zabudowy, zmiana funkcji i podziały terenu, melioracje, budowa systemów infrastruktury technicznej i dróg, zalesienia itd.), w trakcie których może dojść do naruszenia oraz zniszczenia warstw i obiektów archeologicznych залęgających pod powierzchnią ziemi. Zakres niezbędnych do wykonania badań archeologicznych określa inwestorowi Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w wydanym na jego wniosek pozwoleniu (na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków). Po zakończeniu badań archeologicznych teren może być trwale zainwestowany.

Strefa „W.III.” ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obejmuje stanowiska archeologiczne (osady) posiadające istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego gminy i budujące lokalną tożsamość. Na tym obszarze obowiązuje wymóg przeprowadzenia na obszarach stanowisk archeologicznych badań interwencyjnych o charakterze nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi, realizowanego w trakcie procesu inwestycyjnego. Zakres niezbędnych do wykonania badań archeologicznych określa inwestorowi również Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w wydanym na jego wniosek pozwoleniu (na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków). Po zakończeniu badań archeologicznych teren może być trwale zainwestowany.

Tereny wyznaczonych stref ochrony archeologicznej wymagają uzgodnień wszystkich planów i projektów z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegaturą w Słupsku. Natomiast po przeprowadzonych badaniach - adaptacji i włączenia w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego.

Na obszarach bez ochrony archeologicznej, w przypadku odnalezienia podczas prowadzenia prac ziemnych, przedmiotu posiadającego cechy zabytku, należy wstrzymać prace mogące uszkodzić znaleziony przedmiot, zabezpieczyć miejsce znaleziska oraz niezwłocznie powiadomić o znalezisku właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie przepisów odrębnych, dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

5.5. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy.

Prawdziwą „perełką” wśród zabytków na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska jest kaplica grobowa w Garczegorzu. Zlokalizowana jest przy dawnym przykościelnym cmentarzu, naprzeciwko istniejącego kościoła parafialnego, wybudowanego przez protestantów w XIX wieku. W ramach dotychczasowych prac konserwatorskich przy zabytku ruchomym (wewnątrz kaplicy) ujawniono, że najprawdopodobniej pochowano w kaplicy członków zamożnej katolickiej rodziny pruskich sędziów, prawników i ostatnich darczyńców zniszczonego przez wicher w XIX wieku kościoła katolickiego. Na niektórych z sarkofagów znajdowały się okucia trumienne: cynowe i mosiężne oraz napisy funeralne, z których wynika, że w grobowcu pochowano członków rodziny Bollen i Hackebeck, w tym właściciela dóbr Barłomina, landrata lęborskiego i prawdopodobnie jego córki oraz innych członków rodzin. Trumny są zdobione i przedstawiają motywy heraldyczne. Kaplica grobowa, z XVII i XVIII-wiecznymi pochówkami, do dziś znajduje się w centralnym, wyniesionym i najwyższym punkcie wsi. W miejscu, gdzie znajduje się zabytkowa kaplica najprawdopodobniej stała świątynia, którą na przestrzeni wieków opiekowali się na przemian katolicy i protestanci. Miejscowa ludność, pomimo różnic i zmieniającej się zwierzchności, przez wiele pokoleń żyła w symbiozie. Obiekt po remoncie stać się ma ważnym symbolem otwartości i wielokulturowości regionu. Trwające obecnie zabiegi konserwatorskie uratowały zabytek ruchomy znajdujący się wewnątrz kaplicy przed dalszą degradacją, konserwując, zabezpieczając, zachowując i utralając dla przyszłych pokoleń jej XVIII i XIX w. funeralne

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

wyposażenie. Zabytek, po zakończeniu prac konserwatorsko – restauratorskich, zostanie udostępniony zwiedzającym.

Z punktu widzenia gminy kolejnym ważnym obiektem zabytkowym jest pałac w miejscowości Leśnice. Jest to jednocześnie jeden z najstarszych i bardzo cennych obiektów na terenie gminy. Przez kilkadziesiąt lat pozbawiony bieżących remontów i zagospodarowany na obiekt mieszkalny, dla byłych pracowników PGR, stracił bezpowrotnie swoje wartości estetyczne. Gmina jest współwłaścicielem pałacu wraz z kilkoma rodzinami o różnym statusie materialnym.

Również ważnymi elementami krajobrazu kulturowego gminy Nowa Wieś Lęborska są parki podworskie z unikalnym drzewostanem i specyficznym klimatem. W miejscowościach Darzewo, Redkowice, Niebędzino, Żelazkowo i Obliwice zagospodarowane jako parki wiejskie z przejrzystym układem alei spacerowych. Natomiast w miejscowościach Leśnice, Małoszyce, Lędziechowo, Janowice i Pogorzelice zaniedbane i wymagające rewitalizacji.

Na szczególną uwagę zasługuje także kościół pw. Św. Stanisława Kostki w Lubowidzu, który stanowi istotny element krajobrazowy rzeki Łeby na szlaku turystycznym w obrębie Jeziora Lubowidz, posiadający istotną wartość historyczną, kulturową i religijną.

Zabytkiem na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska zasługującym na uwagę jest także kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w miejscowości Chocielewko. Ze względu na malownicze położenie oraz bogate, zabytkowe i unikatowe wnętrza kształtuje specyficzny klimat miejscowości.

Większość zabytków na naszym terenie stanowi własność prywatną i gmina nie ma bezpośredniego wpływu na ich utrzymanie.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

6. Ocena stanu dziedzictwa kulturowego gminy. Analiza szans i zagrożeń.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjne położenie gminy Nowa Wieś Lęborska (położenie na terenie Jeziora Lubowidzkiego, bliskość morza Bałtyckiego, usytuowanie na trasie dojazdowej do popularnych miejscowości wypoczynkowych np. Łeba, łatwość dojazdu do dużych miast, do lotniska); • atrakcyjne walory środowiska przyrodniczego i krajobrazowego (Obszar Chronionego Krajobrazu, kompleksy leśne, gęsta sieć polnych dróg); • możliwości pozyskiwania środków finansowych w perspektywie 2023 - 2026; • działalność kulturalno-oświatowa i wystawiennicza gminnych instytucji kultury i szkół samorządowych; • istnienie Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej; • działalność lokalnych środowisk wiejskich pielęgnujących lokalne dziedzictwo (Kółka Rolnicze, Koła Gospodyń Wiejskich); • występowanie na terenie gminy obiektów zabytkowych charakterystycznych dla środowiska kulturowego regionu (zespoły dworsko-parkowe, zespoły folwarczne, kościoły i cmentarze poewangelickie) 	<ul style="list-style-type: none"> • zły stan techniczny znacznej części obiektów zabytkowych, spuścizna po byłych PGR-ach; • niedostateczna świadomość mieszkańców o wartości zasobów kulturowych gminy; • brak uregulowanego stanu własności części obiektów zabytkowych; • brak środków finansowych na konserwację i rewaloryzację obiektów zabytkowych i ich otoczenia, trudność pozyskiwania tych środków dla obiektów niewpisanych do rejestru zabytków; • tendencja do niekorzystnego przekształcania zabudowy historycznej oraz jej otoczenia; • zanikanie tradycyjnej sztuki budowlanej i form architektonicznych oraz tradycyjnych materiałów; • minione tendencje i mody urbanistyczne z lat 60 i 70 XX w., m.in. zachwianie linii zabudowy, zaburzenie tradycyjnych układów ruralnych; • brak zagospodarowania otoczenia wielu zabytków (np. podwórek, bocznych uliczek); • słabo zorganizowany mechanizm kontroli i zarządzania obiektami zabytkowymi z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań związanych z koniecznością ochrony ich wartości – samowole budowlane; • duże bezrobocie i zubożenie społeczeństwa (obszary popegeerowskie na terenie gminy); • Zbyt mała wiedza turystów o walorach turystycznych i kulturowych gminy;

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego w dokumentach strategicznych programowania rozwoju gminy Nowa Wieś Lęborska; • możliwość finansowania prac konserwatorskich i remontowych obiektów zabytkowych z funduszy zewnętrznych, w tym: państwowych, samorządowych, prywatnych, wyznaniowych, z Unii Europejskiej itd.; • rosnąca identyfikacja mieszkańców z dziedzictwem kulturowym gminy; • wzrost zainteresowania mieszkańców wyglądem i stanem technicznym nieruchomości; • wzrost zainteresowania właścicieli i zarządców nieruchomości zabytkowych ochroną i opieką nad zabytkami (wynikająca z możliwości dofinansowania prac konserwatorskich i restauratorskich); • wzrost zainteresowania budową produktów turystycznych na bazie lokalnych wartości kulturowych; • oznaczenie obiektów zabytkowych i naniesienie ich na turystyczna mapę gminy; • realizowana edukacja regionalna w szkołach; • edukacja prowadzona przez Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe i urząd gminy w dziedzinie ochrony i zarządzania dziedzictwem kulturowym; • budowa tras turystycznych i przestrzeni rekreacyjnych z uwzględnieniem obiektów zabytkowych (powstawanie m. in. nowych ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych); • współpraca z gminami sąsiednimi w zakresie tras wykraczających poza obszar gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogarszający się stan techniczny i obniżanie wartości historycznej, naukowej i estetycznej zabytków spowodowany ich niewłaściwym użytkowaniem oraz dowolnym przekształcaniem; • samowolne działania przy zabytkach bez uzgodnień i nadzoru służb konserwatorskich; • utrata integralności zabytkowej przestrzeni wsi oraz deprecjacja cennych kulturowo i krajobrazowo obszarów gminy poprzez ekspansywny rozwój inwestycji bez nawiązania do lokalnej tradycji budowlanej; • brak pozytywnych przykładów rozwiązań nawiązujących do miejscowej tradycji; • brak świadomości właścicieli i użytkowników o walorach i znaczeniu obiektów zabytkowych, przy niedostatku mechanizmów promujących właściwe rozwiązania; • brak funkcji i użytkowania, lub funkcja degradująca obiekty zabytkowe; • brak środków na skuteczną ochronę i zabezpieczenie zabytków; • presja inwestycyjna skutkująca nadmierną, ekspansywną ingerencją w historyczny układ i substancję zabytkową; • nieuregulowana sytuacja prawnowłasnościowa, współwłasności, wtórne podziały i parcelacje; • klęski żywiołowe i zdarzenia losowe; • presja na tworzenie „modnych” atrakcji, które nie będą kreowały produktów turystycznych kreujących długofalowy rozwój turystyki;

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, iż gmina posiada potencjał w postaci cennych kulturowo obiektów położonych w atrakcyjnym turystycznie otoczeniu. Podstawowym problemem osłabiającym możliwości wykorzystania tych walorów jest czynnik społeczny i ekonomiczny oraz niska świadomość społeczności lokalnej dotycząca wartości kulturowych, którymi gmina się wyróżnia.

Istnieje szansa, że poprzez odpowiednie działania informacyjne i edukacyjne dziedzictwo kulturowe gminy zostanie w pełni zachowane i wyeksponowane.

7. Założenia programowe.

GPONZ w Gminie Nowa Wieś Lęborska na lata 2022-2025 ma służyć ochronie i wykorzystaniu zasobów dziedzictwa kulturowego w szerokim spektrum życia społecznego, w celu rozwoju gospodarczego społeczności lokalnej. W wyniku realizacji Programu powinno nastąpić przejście od pasywnej ochrony zabytków i cząstkowych działań konserwatorskich do stosowania zintegrowanego zarządzania zasobami dziedzictwa kulturowego.

Ramy programowe GPONZ w Gminie Nowa Wieś Lęborska wyznaczają tezy problemowe, wskazujące na:

1. kreowanie modelu odpowiedzialności za zasoby dziedzictwa kulturowego w gminie władz samorządowych i mieszkańców;
2. wspieranie i kreowanie różnorodnych form i metod umożliwiających ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami – wdrażanie zasad partnerstwa oraz odpowiedzialności właścicieli obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska;
3. włączenie dziedzictwa kulturowego w obszar interwencji i wsparcia zgodnie z zasadami planowania i wdrażania programów prorozwojowych, poprzez uznanie znaczenia dziedzictwa kulturowego w rozwoju społeczno-ekonomicznym Gminy Nowa Wieś Lęborska;
4. wspieranie aktywności lokalnej w działaniach mających na celu poszanowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa oraz zachowanie własnej tożsamości;
5. umożliwienie finansowania i racjonalnego wykorzystania środków finansowych na utrzymanie krajobrazu kulturowego oraz ratowanie obiektów o wartościach zabytkowych;
6. podnoszenie walorów obiektów zabytkowych i wykorzystanie ich w promocji Gminy Nowa Wieś Lęborska;
7. wspieranie projektów związanych z kreowaniem i wdrażaniem nowych form opieki nad zabytkami i ich promocji (np. rozwijanie szlaków turystyczno-kulturowych, rewitalizacja zabytków, tworzenie stref aktywności kulturowej);
8. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
9. Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
10. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
11. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków.

Celem strategicznym dla Gminy Nowa Wieś Lęborska - realizowanym z użyciem narzędzia, jakim jest GPONZ w Gminie Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 - 2026 - jest zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, służące rozwojowi społeczno- gospodarczemu i pogłębieniu tożsamości jej mieszkańców

Metodą realizacji tak określonego celu będzie jakościowe i ilościowe powiększenie form ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, stosowanych przez władze gminne przy wykonywaniu

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

zadań własnych, realizowanych na rzecz lokalnego środowiska: infrastruktury oraz społeczności lokalnej.

7.1. Priorytety Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Gmina Nowa Wieś Lęborska w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami realizuje cel strategiczny w ramach następujących priorytetów:

Priorytet 1: **ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM GMINY**

Priorytet 2: **OCHRONA I REWALORYZACJA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY**

Priorytet 3: **DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI**

7.2. Kierunki działań oraz zadania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Priorytet 1: ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM GMINY	
Kierunki działań	Zadania
1. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy, • systematyczna kontrola stanu utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach gminy, • dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach nie będących własnością gminy poprzez udzielanie dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub będących w gminnej ewidencji zabytków, na podstawie stosownej uchwały, • oznakowanie obiektów zabytkowych na terenie gminy, • wspieranie rozwoju regionalnych izb pamięci, kolekcji, parków kulturowych itp.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

<p>2. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy, • rewaloryzacja zabytkowej zieleni stanowiącej własność gminy, • zapewnienie lub wskazanie właściwego doradztwa budowlano-konserwatorskiego i popularyzowanie dobrych praktyk, • zacieśnienie współpracy z właściwym dla gminy Nowa Wieś Lęborska konserwatorem zabytków oraz ze starostwem powiatowym
<p>3. Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z urzędami pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenach objętych ochroną konserwatorską, • wspieranie szkolenia osób bezrobotnych w rzemiosłach związanych z tradycyjną sztuką budowlaną; • wsparcie utrzymywania na rynku pracy zanikających rzemiosł i zawodów, • wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych w zabytkowych obiektach oferujących wypoczynek i rekreację (regionalne potrawy, regionalna estetyka wnętrza, upominki oparte na miejscowych tradycjach).

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Priorytet 2: OCHRONA I REWALORYZACJA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY	
Kierunki działań	Zadania
1. Zintegrowana ochrona	<ul style="list-style-type: none"> aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków; włączenie GPONZ do innych działań strategicznych gminy;
2. Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy	<ul style="list-style-type: none"> konsekwentne wdrażanie zapisów dokumentów programowych w odniesieniu do zabytków i krajobrazu kulturowego gminy; egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną, określonych w dokumentach programowych odnoszących się do zabytków (głównie w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji); przeciwdziałanie samowolom budowlanym na obiektach zabytkowych; podjęcie współpracy z uczelniami: prace studialne i praktyki studenckie z zakresu dziedzictwa kulturowego

Priorytet 3: DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA i EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI	
Kierunki działań	Zadania
1. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy	<ul style="list-style-type: none"> aktualizacja bazy danych o zabytkach gminy, aktualizacja dokumentacji fotograficznej stanu zabytków (co 2 lata), wskazanie właścicielom obiektów zabytkowych wartości i elementów, które winny podlegać ochronie

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

2. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionie i dziedzictwie kulturowym	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie folderów i publikacji okolicznościowych poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy, • organizacja konkursów tematycznych z zakresu dziedzictwa kulturowego na szczeblu szkolnym i gminnym, • organizacja konferencji, wykładów, warsztatów z zakresu popularyzacji dziedzictwa kulturowego, • współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu popularyzacji dziedzictwa kulturowego gminy
3. Promocja regionalnego dziedzictwa	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizacja systemu oznakowania zabytków na terenie gminy (tablice, plansze), • opracowanie systemu przestrzennej informacji gminnej (nazw geograficznych i nazw ulic), • opracowanie i oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych dziedzictwa kulturowego, • promocja idei parków kulturowych wykorzystujących walory środowiska kulturowego.

8. Instrumentarium realizacji programu opieki nad zabytkami.

• Instrumenty prawne

Problematyka zachowania dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniana przez władze Gminy Nowa Wieś Lęborska przy uchwalaniu przepisów prawa miejscowego (realizacja priorytetu 2: Ochrona i rewitalizacja krajobrazu kulturowego). W zakresie wykonawczym prawa miejscowego ochrona zabytków i opieka nad zabytkami będzie realizowana poprzez wykonywanie postanowień prawnych zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (realizacja priorytetu 1: Zarządzanie dziedzictwem kulturowym gminy). W ramach posiadanych instrumentów prawnych administracja gminna będzie realizować ochronę dziedzictwa kulturowego, poprzez:

- ochronę krajobrazu kulturowego wsi objętych ochroną konserwatorską,
- ochronę zabytków nieruchomych w kontekście lokalizacji nowych inwestycji,
- ochronę zabytków nieruchomych w zakresie realizacji remontów i modernizacji obiektów,
- ochronę zabytków ruchomych w zakresie wsparcia konserwacji.

W chwili obecnej w obiegu prawnym jest uchwała nr XXIX/341/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 27 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Pom z. 2021 r., poz. 1773) zmieniająca uchwałę nr XXVIII/331/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 marca 2021 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków (realizacja priorytetu 1: Zarządzanie dziedzictwem kulturowym gminy).

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego (realizacja priorytetu 3: Promocja i popularyzacja walorów dziedzictwa kulturowego) będzie realizowana w ramach realizacji zadań bibliotek, szkół i instytucji kultury Gminy Nowa Wieś Lęborska.

• Instrumenty koordynacji

Realizacja Programu wymaga współpracy z instytucjami ochrony zabytków różnych szczebli, w tym z: Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku, z konserwatorem zabytków Diecezji Pelplińskiej, z administratorami parafii rzym.-kat. w Nowej Wsi Lęborskiej, Leśnicach, Garczegorzu, Lebieniu oraz w Lubowidzu, z organizacjami pozarządowymi oraz właścicielami obiektów zabytkowych.

• Instrumenty finansowe

Podstawowym narzędziem finansowym realizacji Programu jest budżet Gminy Nowa Wieś Lęborska, który realizuje zadania opieki nad zabytkami w ramach zadań własnych.

Podstawowym instrumentem finansowym dla zachowania najcenniejszych zabytków gminy są dotacje celowe udzielane na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, na podstawie uchwały Rady Gminy w sprawie zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Nowa Wieś Lęborska.

Planowane jest również wykorzystanie do realizacji Programu instrumentu dotacji z funduszy zewnętrznych:

- funduszy unijnych,
- dotacji ministra kultury i dziedzictwa narodowego,
- dofinansowań samorządu województwa pomorskiego.

Korzystając z instrumentu dotacji samorząd Gminy Nowa Wieś Lęborska będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie na realizację projektów związanych z rozwojem zasobów ludzkich i rozwojem obszarów wiejskich: na szkolenia, promocję, tworzenie lokalnych oraz regionalnych produktów i marek turystycznych, tworzenie miejsc pracy związanych z dziedzizną kultury, turystyki i edukacji. Ponieważ wkład własny stanowi niewielki procent w stosunku do przyznawanych grantów, pozyskane środki będą w znaczący sposób wpływały na zwiększenie możliwości operacyjnych Gminy Nowa Wieś Lęborska.

• Instrumenty społeczne

Z poziomu samorządowej administracji gminnej przewidywane jest prowadzenie działań w zakresie współpracy i współdziałania z właścicielami oraz użytkownikami zabytków (władzami kościelnymi i parafialnymi, osobami fizycznymi oraz spółkami), a także edukacja i informacja odnośnie dziedzictwa kulturowego gminy Nowa Wieś Lęborska.

• Instrumenty kontrolne

Realizacja zadań sformułowanych w Programie zostanie przeprowadzona poprzez monitoring: monitoring zasobów (stała aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków), monitoring stanu środowiska kulturowego.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA**9. Zasady oceny realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.**

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Art. 87, ust. 1. i ust. 5.) GPONZ jest sporządzany na okres 4 lat, co 2 lata wójt (burmistrz, prezydent) sporządza sprawozdanie z jego realizacji, które przedstawia radzie gminy. Wskazane jest, aby sprawozdania z realizacji programu były przekazywane do wiadomości odpowiedniego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Sprawozdanie powinno określać poziom realizacji programu oraz efektywność wykonania planowanych działań, w tym m.in. poziom osiągnięcia zakładanych rezultatów (w liczbach), w oparciu o założenia przedstawione poniżej.

Kryteria prowadzenia oceny realizacji programu opieki:

1. poziom (w %) wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami,
2. ilość i kwota dotacji udzielonych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
3. ilość zabytków, przy których były prowadzone prace konserwatorskie/restauratorskie,
4. liczba i długość (w km) utworzonych szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych,
5. liczba i zakres przestrzenny (obszar/wielkość) parków kulturowych, miejsc pamięci itp.
6. liczba zrealizowanych na terenie gminy konkursów, wystaw i działań edukacyjnych w zakresie promocji dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków,
7. liczba przygotowanych/wydanych wydawnictw (w tym folderów promocyjnych, przewodników, albumów),
8. liczba szkoleń/liczba osób biorących udział w szkoleniach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego,
9. ilość i kwota dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym w dziedzinie zachowania i promocji dziedzictwa kulturowego Gminy Nowa Wieś Lęborska.

10. Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami.

Podstawowym dokumentem regulującym system finansowania opieki nad zabytkami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840), która w rozdziale 7 szczegółowo określa zasady finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach.

Zgodnie z ustawą opieka nad zabytkiem, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych spoczywa na osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do zabytku. W związku z wysokimi kosztami konserwatorskich prac badawczych, projektowych i wykonawczych, ustawa umożliwia finansowanie prac przy zabytkach wpisanych do rejestru przez inne p

odmioty niż właściciel lub posiadacz zabytku, poprzez przyznawanie dotacji celowych pochodzących z różnych źródeł np.

- 1) funduszy Unii Europejskiej związanych z programami uwzględniającymi dziedzictwo kulturowe,
- 2) budżetu państwa,
- 3) Funduszu Kościelnego,
- 4) budżetu Pomorskiego Konserwatora Zabytków
- 5) budżetu samorządu wojewódzkiego
- 6) budżetów organów powiatowych i gminnych.

Właściciel (lub posiadacz) zabytku ubiegający się o pozyskanie środków na prace przy zabytkach powinien pamiętać o sformułowaniu rzeczywistych celów zamierzonych działań, aby wybrać odpowiedni program dofinansowania i przygotować prawidłowo wymagane dokumenty. Ubiegający się o dotacje beneficjent powinien wiedzieć, że łączna wartość uzyskanych dotacji ze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

źródeł zewnętrznych nie może przekraczać 100% całkowitej wartości zadania, a środki z funduszy europejskich nie zawsze mogą być łączone ze środkami pochodzącymi z budżetu państwa i samorządów terytorialnych.

- **Publiczne źródła finansowania programu opieki nad zabytkami**

Gminny Program Opieki nad Zabytkami w Gminie Nowa Wieś Lęborska na lata 2022-2025 będzie finansowany ze środków własnych budżetu Gminy Nowa Wieś Lęborska, jak również w miarę możliwości pozyskiwane będą środki z budżetów innych publicznych źródeł, tj.: Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz województwa pomorskiego.

1. Środki własne budżetu gminy obejmować będą:
 - wydatki celowe realizowane bezpośrednio przez administrację gminną,
 - dotacje podmiotowe dla instytucji, których organizatorem jest Gmina Nowa Wieś Lęborska,
 - dotacje, granty, nagrody samorządu gminnego dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych,
 - dochody własne gminnych instytucji kultury.
2. Środki w ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: „Dziedzictwo kulturowe”, obsługującego następujące priorytety:
 - Ochrona zabytków
 - Wspieranie działań muzealnych
 - Kultura ludowa i tradycyjna
 - Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą
 - Ochrona zabytków archeologicznych
 - Miejsca Pamięci Narodowej.

Informacja o aktualnych warunkach uczestnictwa w programach na dany rok kalendarzowy jest publikowana na portalu internetowym www.mkidn.gov.pl w tzw. zakładce: Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

3. Środki finansowe znajdujące się w gestii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku, przyznane przez Wojewodę Pomorskiego, pozostające w dyspozycji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków mogą być udzielone w formie dotacji celowej na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, usytuowanym na terenie województwa pomorskiego. Informacja o aktualnych warunkach uczestnictwa w programach na dany rok kalendarzowy jest publikowana na portalu internetowym www.ochronazabytkow.gda.pl w tzw. zakładce: Dotacje.
4. Na rewaloryzację zabytkowej zieleni dotacji udziela Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Na Pomorzu środkami dysponuje Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Informacja o aktualnych warunkach uczestnictwa w programach na dany rok kalendarzowy jest publikowana na portalu internetowym www.wfosigw.gda.pl w tzw. zakładce: Konkursy.

- **Pomocowe źródła finansowania programu opieki nad zabytkami**

W perspektywie wieloletniej finansowanie części działań zawartych w programie opieki nad zabytkami może być realizowane ze środków unijnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 - 2027.

Informacja o aktualnych warunkach realizacji projektów w ramach FEP 2021 - 2027 jest publikowana na portalu internetowym w/w programu.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA**• Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków**

Cele określone w GPONZ w Gminie Nowa Wieś Lęborska na lata 2023 - 2026 będą osiągnięte poprzez:

- inicjatywy własne władz Gminy Nowa Wieś Lęborska;
- stosowanie instrumentów finansowych (prowadzenie gminnych instytucji kultury i turystyki, dotacje dla organizacji pozarządowych i właścicieli zabytków, itp.);
- funkcje programowe (programy lokalne i projekty, kontrakty, itp.);
- wspólne działania władz Gminy Nowa Wieś Lęborska z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego na zasadach porozumień, umów, itp.;
- inne działania stymulujące.

11. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków.

Podstawowym działaniem Gminy w zakresie realizacji i finansowania ochrony zabytków jest przyznanie w uchwale budżetowej środków finansowych na działania związane z ochroną zabytków. Wprowadzone uchwałą nr XXIX/341/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 27 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2021 r., poz. 1773) zmieniającą uchwałę nr XXVIII/331/21 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 29 marca 2021 r. (w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków) zasady udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub będącym w gminnej ewidencji zabytków (Załącznik nr 2) dały możliwość właścicielom zabytków pozyskanie części środków finansowych na działania związane z ochroną zabytków.

Z pomocy powyższej skorzystały w 2021 r.:

- Parafia Rzymskokatolickiej pw. Świętej Marii Magdaleny w Garczegorzu – Kościół filialny pw. św. Józefa Oblubieńca NMP i Rzemieślnika w Janowicach, przeznaczeniem na prace konserwatorskie – restauratorskie w zakresie montażu rynien i rur spustowych wraz z odprowadzeniem wód deszczowych – dotacja w wysokości 20.372,00 zł.
- Dwór w Leśnicach, z przeznaczeniem na wykonanie niezbędnej dokumentacji techniczno – projektowej - dotacja w wysokości 10.458,00 zł.

Gmina Nowa Wieś Lęborska udziela dotacji podmiotowej na działalność podstawową Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej, którego działalność opiera się na propagowaniu dziedzictwa kulturowego na terenie gminy.

1. Załączniki.

1. Gminna ewidencja zabytków.
2. Ewidencja stanowisk archeologicznych.
3. Wykaz parków, zieleni i cmentarzy gminy Nowa Wieś Lęborska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Załącznik
nr 1

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY NOWAWIEŚ LĘBORSKA - ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO

LP	POWIAT	GMINA	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NR DZIAŁKI	OBIEKT	NR REJESTRU ZABYTKÓW
1	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Brzezinki			231	młyn wodny	WEZ
2	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Brzezinki		11A	328	stodoła	WEZ
3	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		23	259/9	kościół filialny p.w. NSJ	A - 1635
4	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko			245/1	kąpieliska przydrożna	WEZ
5	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko			234, 235, 240, 243/1, 245/1	zespół dworsko-folwarczny:	WEZ
6	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		14	240	dwór	WEZ
7	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		12	235	stodoła	WEZ
8	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		13	234	jałownik	WEZ
9	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		13	234	obora	WEZ
10	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		14	240	stajnia-spiczlerz	WEZ
11	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		14	240	obora	WEZ
12	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		16	243/1	budynek robotników	INNE
13	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		19	245/1	stodoła	WEZ
14	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		25	256/1	szkoła	WEZ
15	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		29	172/5	stodoła	WEZ
16	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		30	171/2	budynki gospodarcze (2)	WEZ
17	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		32	199/1	stodoła	WEZ
18	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		33	201	budynek mieszkalny	INNE
19	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko		36	206/5	budynek mieszkalny	WEZ
20	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko (dawniej Chocielewko Dolne)			74/4, 70/1, 70/8, 71/4	zespół dworsko-folwarczny:	WEZ
21	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko (dawniej Chocielewko Dolne)		64	74/4	budynek inwentarski	WEZ
22	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko (dawniej Chocielewko Dolne)		64	74/4	chlewnia	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

23	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko (dawniej Chocielewko Dolne)			71/4	spichlerz	WEZ
24	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko (dawniej Chocielewko Dolne)	66 A B		70/8, 70/1	dom robotników folw.	WEZ
25	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko	68		.95/6.	mieszkalny	WEZ
26	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko	69		187/2	budynek gospodarczy	WEZ
27	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko	70		.50/3.	budynek mieszkalny	WEZ
28	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżewo			229/23, 229/20, 229/19, 229/16	zespół dworsko-folwarczny:	WEZ
29	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżewo	14, 14 A		dz. 229/20, 229/19	dwór z oficyną	WEZ
30	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżewo			229/16	obora	WEZ
31	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżewo			229/20	garaż	WEZ
32	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżewo	21		230/4	daw. szkoła	WEZ
33	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darżkowo	1		451/8	budynek mieszkalny	WEZ
34	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze			34	kaplica grobowa wraz z działką i cmentarzem	A - 1324
35	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	10		6	kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny	A - 1720
36	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	13		dz. 2/10	budynek mieszkalny	WEZ
37	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	13		dz. 2/10	budynek gospodarczy	WEZ
38	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	22		dz. 36	budynek mieszkalny	INNE
39	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	22		dz. 36	stodola	WEZ
40	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	59		dz. 124	budynek stacyjny	WEZ
41	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczegorze	60		dz. 126	budynek mieszkalny, wł. PKP	WEZ
42	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	24		dz. 53/6	kościół filialny św. Józefa	A - 1664
43	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice			dz. 40/16, 40/17, 40/18	zespół folwarczny	WEZ
44	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	12		dz. 40/16	pałac	WEZ
45	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	12		dz. 40/18	wozownia	WEZ
46	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	12		dz. 40/17	stajnia	WEZ
47	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowiczki			dz. 197	zespół folwarczny	WEZ
48	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowiczki			dz. 197	obora	WEZ
49	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowiczki			dz. 197	spichlerz	WEZ
50	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowiczki			dz. 197	c. stajnia	WEZ
51	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Kęblowo	5		dz. 48/1	budynek mieszkalny	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

52	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Kębtowo		14A	dz. 41/13	młyn ob. magazyn	WEZ
53	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Kębtowo		48	dz. 64	budynek mieszkalny	WEZ
54	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		39	dz. 262/6, 263/1, 265	zespół folwarczny	WEZ
55	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		39	dz. 262/6	dwór	WEZ
56	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		39A, 40	dz. 263/1, 265	oficina dworska	WEZ
57	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		40	dz. 265	budynek inwentarski	WEZ
58	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		1	dz. 605/3	budynek mieszkalny	WEZ
59	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		2	dz. 603	zagroda (3 budynki)	WEZ
60	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		12	dz. 547/4	szkoła	WEZ
61	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		13	dz. 546/1	budynek mieszkalny	WEZ
62	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		16	dz. 543	budynek mieszkalny	WEZ
63	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		16	dz. 543	budynek gospodarczy	WEZ
64	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		17	dz. 293	budynek mieszkalny	WEZ
65	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		19	dz. 305/1	budynek mieszkalny	WEZ
66	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		42	dz. 66	stodoła	WEZ
67	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		43	dz. 68, 67	budynek mieszkalny	WEZ
68	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		44	dz. 69	budynek mieszkalny	WEZ
69	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		45	dz. 72	budynek inwentarski	WEZ
70	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krepa Kaszubska		48, 48 a	dz. 76, 75/2	budynek mieszkalny	WEZ
71	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice		16	dz. 232	kościół paraf. P.w.MB Częstochowskiej	WEZ
72	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice			dz. 9/60, 9/67, 9/72	zespół folwarczny	WEZ
73	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice		10	dz. 9/60	dwór	A - 269
74	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice			dz. 9/72	obora ze spichlerzem	WEZ
75	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice			dz. 9/67	stolarnia	WEZ
76	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice		14	dz. 7/1	budynek stacyjny	WEZ
77	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice		15	dz. 7/3	DWORCOWY	WEZ
78	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice		18	dz. 235/1	szkoła podstawowa	WEZ
79	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		12	dz. 11/7-8, 17/14	zespół folwarczny	WEZ
80	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		11, 12	dz. 11/7, 11/8	dwór	WEZ
81	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		8	dz. 17/14	młyn wodny	WEZ
82	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		10	dz. 17/2	daw. szkoła	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

83	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		20	dz. 6/4	budynek stacyjny	WEZ
84	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		21	dz. 6/1	budynek stacyjny - mieszkalny	WEZ
85	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		2A	dz. 355	kościół filialny p.w. św. S.Kostki	A - 1710
86	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		1	dz. 356/2	świątynia daw. szkoła	INNE
87	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		2	dz. 354/6	stodola	WEZ
88	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		2	dz. 354/6	budynek gospodarczy	WEZ
89	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		15	dz. 305	budynek mieszkalny	WEZ
90	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		16	dz. 306	budynek mieszkalny	WEZ
91	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		16	dz. 306	budynek gospodarczy	WEZ
92	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		25	dz. 336	budynek mieszkalny	INNE
93	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		28	dz. 331	budynek mieszkalny	WEZ
94	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		41	dz. 324/2	budynek gospodarczy	WEZ
95	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz		43	dz. 321	budynek mieszkalny	WEZ
96	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		66A	dz. 475	kościół fil. p.w. MB Królowej Polskiej	WEZ
97	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		1	dz. 181/14	dwór	WEZ
98	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		2	dz. 183/2	dom robotników	WEZ
99	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		29	dz. 352	budynek gospodarczy	WEZ
100	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		31	dz. 354	budynek mieszkalny	INNE
101	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		33	dz. 273/16	budynek mieszkalny, daw poczta?	WEZ
102	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień		65	dz. 478	budynek mieszkalny daw. szkoła	WEZ
103	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lugi			dz. 201/7	kuźnia	WEZ
104	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lugi		3	dz. 197	budynek mieszkalny	WEZ
105	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lugi		4	dz. 198/3	budynek mieszkalny	WEZ
106	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lugi		4	dz. 198/3	stodola	WEZ
107	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce			dz. 1/24, 11/14, 11/7	zespół folwarczny	WEZ
108	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce		10	dz.11/7	kaplica	WEZ
109	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce		1	dz. 11/17	dwór i oficyna	WEZ
110	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce		1 D	dz. 11/24	spichlerz	WEZ
111	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce		2	dz. 11/14	gorzelnia	WEZ
112	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce		8a, 8b	dz. nr 12/1	szkoła ob. bud. mieszk.	WEZ
113	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	52	dz. 863/4	kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

114	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	22	dz. 851/3	budynek mieszkalny	WEZ
115	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	27	dz. 856/8	stodoła	WEZ
116	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	54	dz. 865/1	budynek usługowo-mieszkalny	WEZ
117	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	58/59	dz. 874, 875/1	budynek mieszkalny	WEZ
118	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	62	dz. 871/1	budynek dawnej młeczarni	WEZ
119	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Grunwaldzka	62	dz. 877/1	budynek gospodarczy	WEZ
120	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Kisewa	17	dz. 904/7	budynek mieszkalny	WEZ
121	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Lęborska	20	dz. 774	d. Zajazd ob.GOK	WEZ
122	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Lęborska	20	dz. 774	muszla koncertowa	WEZ
123	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Młynarska	5	dz. 513/2, 514/4	dom mieszkalny i młyn	WEZ
124	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Młynarska	5	dz. 511/4	budynek gospodarczy	WEZ
125	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Nowa Wieś Lęborska	Mostowa	10	dz. 799/1-3	budynek mieszkalny	WEZ
126	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice			dz. 14/13, 12/3, 14/23, 14/10	zespół folwarczny:	WEZ
127	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice		3	dz. 14/13	dwór	WEZ
128	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice			dz. 12/3	stodoła	WEZ
129	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice		2	dz. 14/23	budynek inwentarski	WEZ
130	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice			dz. 14/10	budynek gospodarczy	WEZ
131	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo			dz. 10/15, 10/12, 10/14, 8/23, 8/21	zespół folwarczny:	WEZ
132	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo			dz. 10/15	gorzelnia	WEZ
133	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo		9	dz. 10/12, 10/14	dom gorzelnego	WEZ
134	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo			dz. 8/21	stodoła	WEZ
135	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo			dz. 8/23	stodoła	WEZ
136	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice		20	dz. 167/2	budynek mieszkalny	WEZ
137	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice		37	dz. 241	dom wł. PKP	WEZ
138	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice		37a,b	dz. 242/2	budynek stacyjny	INNE
139	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice			dz. 183	kaplica pw. św. Józefa	WEZ
140	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice			dz. 149/9, 148, 154, 155/2	zespół folwarczny:	WEZ
141	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice			dz. 148	trifostacja	WEZ
142	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice		23	149/9	rządcówka	WEZ
143	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice			154, 155/2	budynek inwentarski	WEZ
144	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice		25 D	dz. 77/1	dom gorzelnego	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

145	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice		16	dz. 187/14	budynek gospodarczy	WEZ
146	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice		29	dz. 147	mieszkalno-gospodarczy	WEZ
147	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice			dz. 197	daw. szkoła	WEZ
148	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rekowo Lęborskie		18	dz. 298/2	budynek mieszkalny daw. szkoła	WEZ
149	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rozgórze			dz. 79/5, 79/13, 81/11	zespół folwarczny:	WEZ
150	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rozgórze		1	dz. 79/5	rzadcówka	WEZ
151	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rozgórze		1	dz. 79/13	obora i spichlerz	WEZ
152	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rozgórze			dz. 81/11	stodola	WEZ
153	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki			dz. 4/39, 4/40, 4/50, 7/4, 4/4	zespół folwarczny z chlewnią	WEZ
154	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		1	dz. 4/40, obr. Maloszyce	dwór	WEZ
155	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		2	dz. 4/39, obr. Maloszyce	dom rządcy	WEZ
156	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		3	dz. 7/4, obr. Maloszyce	dom robotników folwarcznych	WEZ
157	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		4 4b	dz. 4/4, obr. Maloszyce	dom robotników folwarcznych	WEZ
158	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		5a 5b	dz. 4/4, obr. Maloszyce	dom robotników folwarcznych	WEZ
159	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rybki		34 A	dz. 4/50, obr. Maloszyce	spichlerz z oborą	WEZ
160	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		16	dz. 160/2	budynek klubu	WEZ
161	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		17	dz. 157/4	budynek mieszkalny	WEZ
162	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		18	dz. 157/3	budynek mieszkalny	WEZ
163	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		20	dz. 154	budynek mieszkalny	WEZ
164	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		20	dz. 154	stodola	WEZ
165	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie		23	dz. 149/4	stodola	WEZ
166	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejskie			dz. 155	inwentarski	WEZ
167	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo			dz. 170/7, 170/20	zespół dworsko-folwarczny	WEZ
168	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo		5	dz. 170/7	dwór	WEZ
169	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo			dz. 170/20	stodola	WEZ
170	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo			dz. 170/20	obora	WEZ
171	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo		5A	dz. 170/20	obora i chlewnia	WEZ
172	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo		1	dz. 177/4	dawna szkoła ob. bud. mieszkalny	WEZ

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

Załącznik nr 2

Gminna ewidencja zabytków archeologicznych**Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego Gmina Nowa Wieś Lęborska**

L.P.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska AZP WKZ	Funkcja – chronologia - kultura archeologiczna	Nr rejestru
1.	Czarnówko	5	7-35/97	Cmentarzysko z epoki żelaza ipóźnego okresu lateńskiego	A-a-102/215/AG
2.	Czarnówko	1	7-35/93	Cmentarzysko kultury pomorskiej	A-a-103/216/AG

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

3.	Czarńkowo	2	7-35/94	Cmentarzysko kultury pomorskiej	A-a-104/217/AG
4.	Garczegorze	1	6-35/81	Cmentarzysko, osada kultury pomorskiej	A-a-101/214/AG
5.	Krępa Kaszubska	2	6-35/2	Grodzisko okresu wczesnośredniowiecznego	A-a-100/131/AG
6.	Nowa Wieś Lęborska	3	7-35/121	Grodzisko okresu wczesnośredniowiecznego	A-a-99/98/AG

Stanowiska archeologiczne w ewidencji zabytków

lp.	obszar azp	numer stanowiska na obszarze	numer stanowiska w miejscowości	miejscowość	funkcja	chronologia
1.	5-35	137	3	Krępa kaszubska	osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; nowożytność
2.	5-35	138	4	Krępa kaszubska	ślad osadniczy; punkt osadniczy	kultura wielbarska; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

3.	5-35	139	5	Krępa kaszubska	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
4.	5-35	140	6	Krępa kaszubska	ślad osadniczy	kultura wielbarska
5.	5-35	141	7	Krępa kaszubska	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
6.	5-35	142	1	Lędziechowo	ślad osadniczy	średniowiecze
7.	5-35	143	2	Lędziechowo	?	?
8.	5-35	144	3	Lędziechowo	osada; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
9.	5-35	145	4	Lędziechowo	ślad osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
10.	5-35	146	5	Lędziechowo	ślad osadniczy	kultura oksywska – wielbarska; późne średniowiecze; nowożytność
11.	5-35	147	6	Lędziechowo	ślad osadniczy	nowożytność
12.	5-35	148	7	Lędziechowo	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
13.	5-35	149	8	Lędziechowo	ślad osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
14.	5-35	150	9	Lędziechowo	ślad osadniczy	nowożytność
15.	5-35	151	10	Lędziechowo	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
16.	5-35	152	11	Lędziechowo	ślad osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
17.	5-35	153	12	Lędziechowo	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

18.	5-35	154	13	Lędzichowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
19.	5-35	155	14	Lędzichowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
20.	5-35	156	15	Lędzichowo	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
21.	5-35	157	16	Lędzichowo	śląd osadniczy	schyłkowy neolit – wczesny brąz
22.	5-35	158	17	Lędzichowo	śląd osadniczy	nowożytność
23.	5-35	159	18	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
24.	5-35	160	19	Lędzichowo	śląd osadniczy	kultura łużycka
25.	5-35	161	20	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
26.	5-35	162	21	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
27.	5-35	163	22	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
28.	5-35	164	23	Lędzichowo	śląd osadniczy	nowożytność
29.	5-35	165	24	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
30.	5-35	166	25	Lędzichowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
31.	5-35	167	26	Lędzichowo	śląd osadniczy	pradzieje; późne średniowiecze; nowożytność
32.	5-35	168	27	Lędzichowo	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

33.	5-35	169	28	Lędziechowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
34.	5-35	170	29	Lędziechowo	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
35.	5-35	171	30	Lędziechowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
36.	5-35	172	31	Lędziechowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
37.	5-35	173	32	Lędziechowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
38.	5-35	174	6	Łebień	śląd osadniczy	neolit
39.	5-35	175	7	Łebień	śląd osadniczy	kultura pomorska
40.	5-35	176	8	Łebień	cmentarzysko	okres wędrówki ludów
41.	5-35	177	9	Łebień	-	wczesne średniowiecze
42.	5-35	178	10	Łebień	cmentarzysko	kultura pomorska
43.	5-35	179	11	Łebień	cmentarzysko	kultura pomorska
44.	5-35	180	1	Łebień	cmentarzysko; osada	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
45.	5-35	181	2	Łebień	cmentarzysko; osada; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
46.	5-35	182	5	Łebień	-	-
47.	5-35	183	12	Łebień	śląd osadniczy	epoka kamienia; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

48.	5-35	184	13	Łebień	-	-
49.	5-35	185	14	Łebień	śląd osadniczy	neolit
50.	5-35	186	15	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
51.	5-35	187	16	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
52.	5-35	188	17	Łebień	śląd osadniczy	neolit
53.	5-35	189	18	Łebień	osada; śląd osadniczy	epoka kamienia; kultura łużycka – pomorska; nowożytność
54.	5-35	190	19	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
55.	5-35	191	20	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
56.	5-35	192	21	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
57.	5-35	193	22	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
58.	5-35	194	23	Łebień	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
59.	5-35	195	24	Łebień	punkt osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
60.	5-35	196	25	Łebień	śląd osadniczy	kultura pomorska; kultura oksywska - wielbarska
61.	5-35	197	26	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze; nowożytność;

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

62.	5-35	198	27	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura wielbarska
63.	5-35	199	28	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
64.	5-35	200	29	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
65.	5-35	201	30	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
66.	5-35	202	31	Łebień	śląd osadniczy; osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
67.	5-35	203	32	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
68.	5-35	204	33	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
69.	5-35	205	34	Łebień	śląd osadniczy	kultura pomorska; wczesne średniowiecze
70.	5-35	206	35	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
71.	5-35	207	36	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
72.	5-35	208	37	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
73.	5-35	209	38	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
74.	5-35	210	39	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

75.	5-35	211	40	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
76.	5-35	212	41	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
77.	5-35	213	42	Łebień	śląd osadniczy	kultura wielbarska
78.	5-35	214	43	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
79.	5-35	215	44	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
80.	5-35	216	45	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
81.	5-35	217	46	Łebień	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
82.	5-35	218	47	Łebień	osada	wczesne średniowiecze
83.	5-35	219	48	Łebień	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
84.	5-35	220	49	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
85.	5-35	221	50	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
86.	5-35	222	51	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
87.	5-35	223	52	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
88.	5-35	224	53	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
89.	5-35	225	54	Łebień	punkt osadniczy	kultura wielbarska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

90.	5-35	226	55	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
91.	5-35	227	56	Łebień	osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
92.	5-35	228	57	Łebień	śląd osadniczy	kultura wielbarska
93.	5-35	229	58	Łebień	śląd osadniczy	kultura pomorska
94.	5-35	230	59	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
95.	5-35	231	60	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
96.	5-35	232	61	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
97.	5-35	233	62	Łebień	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
98.	5-35	234	63	Łebień	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
99.	5-35	235	64	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
100.	5-35	236	65	Łebień	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
101.	5-35	237	66	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
102.	5-35	238	67	Łebień	śląd osadniczy	pradzieje
103.	5-35	239	68	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

104.	5-35	240	69	Łebień	śląd osadniczy	późne średniowiecze
105.	5-35	241	70	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
106.	5-35	242	1	Łebień	cmentarzysko	kultura pomorska
107.	5-36	1	81	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
108.	5-36	2	82	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
109.	5-36	3	83	Łebień	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
110.	5-36	4	84	Łebień	osada	kultura łużycka – pomorska
111.	5-36	5	85	Łebień	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych
112.	5-36	6	86	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka
113.	5-36	7	37	Rekowo lęborskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
114.	5-36	8	38	Rekowo lęborskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
115.	5-36	9	39	Rekowo lęborskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
116.	5-36	10	40	Rekowo lęborskie	osada	kultura łużycka – pomorska
117.	5-36	11	41	Rekowo lęborskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
118.	5-36	12	1	Karlikowo lęborskie	cmentarzysko	kultura pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

119.	5-36	13	2	Tawęcino	osada? cmentarzysko?	plt?
120.	5-36	14	3	Tawęcino	śląd osadniczy	neolit
121.	5-36	15	4	Tawęcino	cmentarzysko	kultura pomorska
122.	5-36	16	5	Tawęcino	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze
123.	5-36	17	6	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
124.	5-36	18	7	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
125.	5-36	19	8	Tawęcino	osada	wczesne średniowiecze
126.	5-36	20	9	Tawęcino	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
127.	5-36	21	10	Tawęcino	śląd osadniczy	późne średniowiecze
128.	5-36	22	11	Tawęcino	osada	kultura pomorska
129.	5-36	23	12	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska
130.	5-36	24	13	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura pomorska
131.	5-36	25	14	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura pomorska
132.	5-36	26	15	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura pomorska
133.	5-36	27	16	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

134.	5-36	28	17	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura pomorska
135.	5-36	29	18	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze; nowożytność
136.	5-36	30	19	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura pomorska, wczesne średniowiecze; nowożytność
137.	5-36	31	20	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
138.	5-36	32	21	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
139.	5-36	33	22	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura pomorska; kultura oksywska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
140.	5-36	34	23	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura oksywska; późne średniowiecze – nowożytność
141.	5-36	35	24	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska
142.	5-36	36	25	Tawęcino	śląd osadniczy	późne średniowiecze
143.	5-36	37	26	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
144.	5-36	38	27	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura pomorska
145.	5-36	39	28	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska
146.	5-36	40	29	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
147.	5-36	41	30	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

148.	5-36	42	31	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska
149.	5-36	43	32	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
150.	5-36	44	33	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze
151.	5-36	45	34	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze
152.	5-36	46	35	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
153.	5-36	47	36	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
154.	5-36	48	37	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura pomorska
155.	5-36	49	38	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
156.	5-36	50	39	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
157.	5-36	51	40	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
158.	5-36	52	41	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska; późne średniowiecze – nowożytność
159.	5-36	53	42	Tawęcino	osada; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
160.	5-36	54	43	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
161.	5-36	55	44	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

162.	5-36	56	45	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
163.	5-36	57	46	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska; późne średniowiecze – nowożytność
164.	5-36	58	47	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
165.	5-36	59	48	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
166.	5-36	60	49	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
167.	5-36	61	50	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
168.	5-36	62	51	Tawęcino	śląd osadniczy	neolit
169.	5-36	63	52	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
170.	5-36	64	53	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
171.	5-36	65	54	Tawęcino	śląd osadniczy	pradzieje; późne średniowiecze – nowożytność
172.	5-36	66	55	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura wielbarska; późne średniowiecze; nowożytność
173.	5-36	67	56	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
174.	5-36	68	57	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

175.	5-36	69	58	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
176.	5-36	70	59	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
177.	5-36	71	60	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
178.	5-36	72	61	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
179.	5-36	73	62	Tawęcino	śląd osadniczy	późne średniowiecze
180.	5-36	74	63	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
181.	5-36	75	64	Tawęcino	punkt osadniczy; osada; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
182.	5-36	76	65	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
183.	5-36	77	66	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
184.	5-36	78	67	Tawęcino	śląd osadniczy	późne średniowiecze - nowożytność
185.	5-36	79	68	Tawęcino	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
186.	5-36	80	69	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze - nowożytność
187.	5-36	81	70	Tawęcino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze - nowożytność
188.	5-36	82	71	Tawęcino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

189.	5-36	83	72	Tawęcino	osada; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
190.	5-36	84	73	Tawęcino	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze
191.	5-36	85	74	Tawęcino	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze - nowożytność
192.	5-36	86	75	Tawęcino	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
193.	5-36	87	76	Tawęcino	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
194.	6-34	14	1	Janowice	ślad osadniczy	kultura wielbarska?; wczesne średniowiecze
195.	6-34	20	2	Janowiczki	cmentarzysko	kultura łużycka
196.	6-34	21	3	Janowiczki	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
197.	6-34	24	1	Janowiczki	cmentarzysko?	?
198.	6-35	1	1	Krępa kaszubska	cmentarzysko	kultura pomorska
199.	6-35	2	2	Krępa kaszubska	grodzisko	wczesne średniowiecze
200.	6-35	3	8	Krępa kaszubska	cmentarzysko; osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
201.	6-35	4	9	Krępa kaszubska	osada; punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
202.	6-35	5	10	Krępa kaszubska	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
203.	6-35	6	11	Krępa kaszubska	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

204.	6-35	7	12	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
205.	6-35	8	13	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
206.	6-35	9	14	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
207.	6-35	10	15	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
208.	6-35	11	16	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	neolit
209.	6-35	12	17	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych
210.	6-35	13	18	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
211.	6-35	14	19	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
212.	6-35	15	20	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
213.	6-35	16	21	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
214.	6-35	17	22	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
215.	6-35	18	23	Krępa kaszubska	osada	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
216.	6-35	19	24	Krępa kaszubska	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
217.	6-35	20	25	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	kultura pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

218.	6-35	21	26	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze
219.	6-35	22	27	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
220.	6-35	23	28	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
221.	6-35	24	29	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
222.	6-35	25	30	Krępa kaszubska	śląd osadniczy	neolit
223.	6-35	26	1	Rozgorze	śląd osadniczy	-
224.	6-35	27	2	Rozgorze	śląd osadniczy	-
225.	6-35	28	3	Rozgorze	śląd osadniczy	neolit
226.	6-35	29	4	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
227.	6-35	30	5	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesna epoka brązu; wczesne średniowiecze; nowożytność
228.	6-35	31	6	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
229.	6-35	32	7	Rozgorze	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
230.	6-35	33	8	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
231.	6-35	34	9	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
232.	6-35	35	10	Rozgorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

233.	6-35	36	11	Rozgorze	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
234.	6-35	37	12	Rozgorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
235.	6-35	38	13	Rozgorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
236.	6-35	39	14	Rozgorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
237.	6-35	40	15	Rozgorze	ślad osadniczy; osada	wczesne średniowiecze
238.	6-35	41	16	Rozgorze	ślad osadniczy; osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
239.	6-35	42	17	Rozgorze	ślad osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
240.	6-35	43	2	Janowice	cmentarzysko	kultura pomorska
241.	6-35	44	4	Janowice	ślad osadniczy	-
242.	6-35	45	5	Janowice	cmentarzysko	kultura pomorska
243.	6-35	46	6	Janowice	cmentarzysko	kultura pomorska
244.	6-35	47	7	Janowice	ślad osadniczy	?
245.	6-35	48	8	Janowice	osada	wczesne średniowiecze
246.	6-35	49	10	Janowice	skarb	kultura pomorska
247.	6-35	50	11	Janowice	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

248.	6-35	51	12	Janowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
249.	6-35	52	13	Janowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
250.	6-35	53	14	Janowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
251.	6-35	54	13	Janowiczki	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
252.	6-35	55	14	Janowiczki	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
253.	6-35	56	15	Janowiczki	śląd osadniczy	nowożytność
254.	6-35	57	16	Janowiczki	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
255.	6-35	58	5	Pogorszewo	osada	kultura pomorska
256.	6-35	59	7	Pogorszewo	skarb	kultura pomorska
257.	6-35	60	8	Pogorszewo	śląd osadniczy	?
258.	6-35	61	9	Pogorszewo	śląd osadniczy	neolit
259.	6-35	62	10	Pogorszewo	śląd osadniczy	-
260.	6-35	63	17	Pogorszewo	punkt osadniczy; śląd osadniczy; osada	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; nowożytność
261.	6-35	64	18	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
262.	6-35	65	19	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

263.	6-35	66	20	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
264.	6-35	67	21	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
265.	6-35	68	22	Pogorszewo	osada	kultura łużycka – pomorska
266.	6-35	69	23	Pogorszewo	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
267.	6-35	70	24	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
268.	6-35	71	25	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
269.	6-35	72	26	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
270.	6-35	73	27	Pogorszewo	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
271.	6-35	74	28	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
272.	6-35	75	29	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
273.	6-35	76	30	Pogorszewo	śląd osadniczy	pradzieje
274.	6-35	77	31	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
275.	6-35	78	32	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura pomorska
276.	6-35	79	33	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
277.	6-35	80	34	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

278.	6-35	81	1	Garczegorze	cmentarzysko; osada	kultura pomorska
279.	6-35	82	2	Garczegorze	cmentarzysko	kultura pomorska
280.	6-35	83	3	Garczegorze	cmentarzysko	-
281.	6-35	84	4	Garczegorze	cmentarzysko	kultura pomorska
282.	6-35	85	5	Garczegorze	cmentarzysko	kultura pomorska
283.	6-35	86	6	Garczegorze	ślad osadniczy	neolit
284.	6-35	87	7	Garczegorze	?	kultura pomorska
285.	6-35	88	8	Garczegorze	cmentarzysko	kultura pomorska
286.	6-35	89	9	Garczegorze	cmentarzysko	kultura pomorska
287.	6-35	90	10	Garczegorze	grodzisko	-
288.	6-35	91	11	Garczegorze	ślad osadniczy	-
289.	6-35	92	12	Garczegorze	ślad osadniczy	-
290.	6-35	93	13	Garczegorze	ślad osadniczy	-
291.	6-35	94	14	Garczegorze	ślad osadniczy	-
292.	6-35	95	15	Garczegorze	ślad osadniczy	-

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

293.	6-35	96	19	Garczegorze	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze
294.	6-35	97	20	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
295.	6-35	98	21	Garczegorze	osada; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
296.	6-35	99	22	Garczegorze	osada; ślad osadniczy	schyłkowy neolit; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
297.	6-35	100	23	Garczegorze	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska; wczesne średniowiecze
298.	6-35	101	24	Garczegorze	punkt osadniczy	kultura oksywska
299.	6-35	102	25	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
300.	6-35	103	26	Garczegorze	osada; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
301.	6-35	104	27	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
302.	6-35	105	28	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
303.	6-35	106	29	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
304.	6-35	107	30	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
305.	6-35	108	31	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
306.	6-35	109	32	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
307.	6-35	110	33	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

308.	6-35	111	34	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
309.	6-35	112	35	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
310.	6-35	113	36	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
311.	6-35	114	37	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
312.	6-35	115	38	Garczegorze	śląd osadniczy	nowożytność
313.	6-35	116	39	Garczegorze	śląd osadniczy	neolit; kultura łużycka – pomorska; nowożytność
314.	6-35	117	40	Garczegorze	śląd osadniczy	nowożytność
315.	6-35	118	41	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
316.	6-35	119	42	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
317.	6-35	120	43	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
318.	6-35	121	44	Garczegorze	śląd osadniczy	nowożytność
319.	6-35	122	45	Garczegorze	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
320.	6-35	123	46	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
321.	6-35	124	47	Garczegorze	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
322.	6-35	125	48	Garczegorze	śląd osadniczy	nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

323.	6-35	126	49	Garczegorze	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
324.	6-35	127	50	Garczegorze	osada	nowożytność
325.	6-35	128	51	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura oksywska – wielbarska; nowożytność
326.	6-35	129	52	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
327.	6-35	130	53	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
328.	6-35	131	54	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
329.	6-35	132	55	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
330.	6-35	133	56	Garczegorze	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
331.	6-35	134	57	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
332.	6-35	135	58	Garczegorze	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
333.	6-35	136	59	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
334.	6-35	137	60	Garczegorze	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska ; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
335.	6-35	138	61	Garczegorze	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
336.	6-35	139	62	Garczegorze	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

337.	6-35	140	63	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
338.	6-35	141	64	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
339.	6-35	142	65	Garczegorze	śląd osadniczy	schyłkowy neolit; kultura łużycka – pomorska; nowożytność
340.	6-35	143	66	Garczegorze	punkt osadniczy; śląd osadniczy	schyłkowy neolit; kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; nowożytność
341.	6-35	144	67	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
342.	6-35	145	68	Garczegorze	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
343.	6-35	146	69	Garczegorze	śląd osadniczy	nowożytność
344.	6-35	147	70	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych
345.	6-35	148	71	Garczegorze	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
346.	6-35	149	72	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
347.	6-35	150	73	Garczegorze	śląd osadniczy	schyłkowy neolit; kultura łużycka
348.	6-35	151	74	Garczegorze	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
349.	6-35	152	74	Garczegorze	osada	kultura łużycka – pomorska
350.	6-35	153	76	Garczegorze	osada	kultura łużycka – pomorska
351.	6-35	154	77	Garczegorze	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

352.	6-35	155	78	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych; schyłkowy neolit – wczesny brąz; kultura łużycka
353.	6-35	156	79	Garczegorze	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
354.	6-35	157	3	Łebień	cmentarzysko	kultura pomorska
355.	6-35	158	71	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
356.	6-35	159	72	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
357.	6-35	160	73	Łebień	śląd osadniczy	neolit; wczesne średniowiecze
358.	6-35	161	74	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
359.	6-35	162	75	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
360.	6-35	163	76	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
361.	6-35	164	77	Łebień	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; nowożytność
362.	6-35	165	78	Łebień	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
363.	6-35	166	79	Łebień	śląd osadniczy	neolit
364.	6-35	167	80	Łebień	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
365.	6-35	168	1	Łebień	cmentarzysko	kultura pomorska
366.	6-35	169	2	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

367.	6-35	170	3	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
368.	6-35	171	4	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
369.	6-35	172	5	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
370.	6-35	173	6	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
371.	6-35	174	7	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
372.	6-35	175	8	Obliwice	cmentarzysko	kultura pomorska
373.	6-35	176	9	Obliwice	ślad osadniczy	-
374.	6-35	177	10	Obliwice	ślad osadniczy	kultura kundajska
375.	6-35	178	11	Obliwice	ślad osadniczy	neolit
376.	6-35	179	12	Obliwice	cmentarzysko	okres wpływów rzymskich
377.	6-35	180	13	Obliwice	cmentarzysko	okres wpływów rzymskich
378.	6-35	181	14	Obliwice	-	-
379.	6-35	182	15	Obliwice	-	-
380.	6-35	183	44	Obliwice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	schyłkowy neolit; kultura pomorska; nowożytność
381.	6-35	184	35	Obliwice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

382.	6-36	1	1	Rekowo	cmentarzysko	kultura pomorska
383.	6-36	2	2	Rekowo	cmentarzysko	kultura pomorska
384.	6-36	3	3	Rekowo	cmentarzysko	kultura pomorska
385.	6-36	4	4	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
386.	6-36	5	5	Rekowo	śląd osadniczy	neolit
387.	6-36	6	6	Rekowo	śląd osadniczy	neolit
388.	6-36	7	7	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka
389.	6-36	8	8	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
390.	6-36	9	9	Rekowo	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
391.	6-36	10	10	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
392.	6-36	11	11	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
393.	6-36	12	12	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
394.	6-36	13	13	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
395.	6-36	14	14	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
396.	6-36	15	15	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

397.	6-36	16	16	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
398.	6-36	17	17	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
399.	6-36	18	18	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
400.	6-36	19	19	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
401.	6-36	20	20	Rekowo	punkt osadniczy; osada; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
402.	6-36	21	21	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
403.	6-36	22	22	Rekowo	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
404.	6-36	23	23	Rekowo	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
405.	6-36	24	24	Rekowo	śląd osadniczy; osada; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
406.	6-36	25	25	Rekowo	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
407.	6-36	26	26	Rekowo	osada	wczesne średniowiecze
408.	6-36	27	27	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
409.	6-36	28	28	Rekowo	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

410.	6-36	29	29	Rekowo	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
411.	6-36	30	30	Rekowo	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
412.	6-36	31	31	Rekowo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
413.	6-36	32	32	Rekowo	osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
414.	6-36	33	33	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
415.	6-36	34	34	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
416.	6-36	35	35	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
417.	6-36	36	36	Rekowo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
418.	6-36	37	27	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
419.	6-36	38	28	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
420.	6-36	39	29	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
421.	6-36	40	30	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
422.	6-36	41	31	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
423.	6-36	42	32	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

424.	6-36	43	33	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
425.	6-36	44	34	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
426.	6-36	45	35	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
427.	6-36	46	36	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
428.	6-36	47	37	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
429.	6-36	48	38	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
430.	6-36	49	39	Obliwice	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze
431.	6-36	50	40	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
432.	6-36	51	41	Obliwice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
433.	6-36	52	42	Obliwice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
434.	6-36	53	43	Obliwice	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze
435.	6-36	54	1	Wilkowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska; kultura oksywska; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze
436.	6-36	55	2	Wilkowo nowowiejskie	cmentarzysko	-
437.	6-36	56	3	Wilkowo nowowiejskie	cmentarzysko	-

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

438.	6-36	57	4	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	-
439.	6-36	58	5	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	-
440.	6-36	59	6	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	-
441.	6-36	60	7	Wilkowo nowowiejskie	cmentarzysko	-
442.	6-36	61	8	Wilkowo nowowiejskie	cmentarzysko	-
443.	6-36	62	9	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
444.	6-36	63	10	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
445.	6-36	64	11	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
446.	6-36	65	12	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
447.	6-36	66	13	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; osada; punkt osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
448.	6-36	67	14	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
449.	6-36	68	15	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; osada; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
450.	6-36	69	16	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

451.	6-36	70	17	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
452.	6-36	71	18	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
453.	6-36	72	19	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
454.	6-36	73	20	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
455.	6-36	74	21	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	pradzieje
456.	6-36	75	22	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
457.	6-36	76	23	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
458.	6-36	77	24	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
459.	6-36	78	25	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
460.	6-36	79	26	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
461.	6-36	80	27	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
462.	6-36	81	28	Wilkowo nowowiejskie	osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
463.	6-36	82	29	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
464.	6-36	83	30	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

465.	6-36	84	31	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
466.	6-36	85	32	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
467.	6-36	86	33	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
468.	6-36	87	34	Wilkowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
469.	6-36	88	35	Wilkowo nowowiejskie	osada	kultura pomorska – wielokulturowa
470.	7-34	5	4	Janowiczki	punkt osadniczy; śląd osadniczy	schyłkowy neolit; kultura pomorska
471.	7-34	6	5	Janowiczki	śląd osadniczy	schyłkowy neolit
472.	7-34	7	16	Niebędzino	śląd osadniczy	kultura łużycka
473.	7-34	8	2	Niebędzino	cmentarzysko; osada	kultura pomorska
474.	7-34	9	17	Niebędzino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
475.	7-34	10	18	Niebędzino	osada; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; ?
476.	7-34	11	22	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
477.	7-34	12	23	Redkowice	śląd osadniczy	późne średniowiecze
478.	7-34	13	24	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka / kultura wielbarska; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

479.	7-34	14	25	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
480.	7-34	15	26	Redkowice	ślad osadniczy	epoka kamienia; kultura łużycka; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze
481.	7-34	16	27	Redkowice	ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura wielbarska; nowożytność
482.	7-34	17	28	Redkowice	punkt osadniczy	kultura łużycka
483.	7-34	18	37	Redkowice	cmentarzysko	kultura pomorska
484.	7-34	19	29	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka
485.	7-34	20	30	Redkowice	ślad osadniczy	epoka kamienia; wczesna epoka brązu
486.	7-34	21	31	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura pomorska; kultura łużycka; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze
487.	7-34	22	32	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka
488.	7-34	23	33	Redkowice	osada; punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura wielbarska
489.	7-34	24	34	Redkowice	punkt osadniczy	kultura łużycka
490.	7-34	25	35	Redkowice	ślad osadniczy	kultura ceramiki wstęgowej rytej
491.	7-34	26	36	Redkowice	ślad osadniczy; osada	wczesna epoka brązu; kultura łużycka; kultura wielbarska
492.	7-34	27	20	Chocielewko	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

493.	7-34	28	4	Chocielewko	cmentarzysko	kultura pomorska
494.	7-34	29	21	Chocielewko	ślad osadniczy; osada; punkt osadniczy	schyłkowy neolit; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze
495.	7-34	30	22	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura wielbarska
496.	7-34	31	26	Chocielewko	cmentarzysko	kultura pomorska
497.	7-34	32	23	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka
498.	7-34	33	24	Chocielewko	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze
499.	7-34	34	25	Chocielewko	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura wielbarska
500.	7-35	1	6	Janowiczki	cmentarzysko	kultura łużycka – pomorska
501.	7-35	2	7	Janowiczki	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
502.	7-35	3	8	Janowiczki	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
503.	7-35	4	9	Janowiczki	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
504.	7-35	5	10	Janowiczki	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
505.	7-35	6	11	Janowiczki	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
506.	7-35	7	12	Janowiczki	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
507.	7-35	8	13	Niebędzino	ślad osadniczy	kultura pomorska; późne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

508.	7-35	9	14	Niebędzino	cmentarzysko; ślad osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; nowożytność
509.	7-35	10	19	Niebędzino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
510.	7-35	11	20	Niebędzino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
511.	7-35	12	21	Niebędzino	śląd osadniczy	nowożytność
512.	7-35	13	22	Niebędzino	śląd osadniczy	nowożytność
513.	7-35	14	23	Niebędzino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
514.	7-35	15	24	Niebędzino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
515.	7-35	16	25	Niebędzino	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
516.	7-35	17	3	Redkowice	cmentarzysko	kultura łużycka
517.	7-35	18	7	Redkowice	śląd osadniczy	nowożytność
518.	7-35	19	8	Redkowice	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
519.	7-35	20	9	Redkowice	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
520.	7-35	21	10	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
521.	7-35	22	11	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
522.	7-35	23	12	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

523.	7-35	24	13	Redkowice	ślad osadniczy	nowożytność
524.	7-35	25	14	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; kultura łużycka – pomorska
525.	7-35	26	15	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura pucharów lejkowatych; kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
526.	7-35	27	16	Redkowice	osada	wczesne średniowiecze
527.	7-35	28	17	Redkowice	ślad osadniczy	nowożytność
528.	7-35	29	18	Redkowice	ślad osadniczy	nowożytność
529.	7-35	30	19	Redkowice	ślad osadniczy; osada	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
530.	7-35	31	20	Redkowice	ślad osadniczy; osada; cmentarzysko	kultura pucharów lejkowatych; kultura łużycka – pomorska; kultura łużycka; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
531.	7-35	32	21	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
532.	7-35	33	37	Redkowice	ślad osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
533.	7-35	34	38	Redkowice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	schyłkowy neolit; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
534.	7-35	35	39	Redkowice	osada	późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

535.	7-35	36	40	Redkowice	śląd osadniczy	nowożytność
536.	7-35	37	41	Redkowice	punkt osadniczy; osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
537.	7-35	38	42	Redkowice	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
538.	7-35	39	43	Redkowice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
539.	7-35	40	44	Redkowice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
540.	7-35	41	45	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
541.	7-35	42	46	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
542.	7-35	43	47	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
543.	7-35	44	48	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
544.	7-35	45	49	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
545.	7-35	46	50	Redkowice	osada	wczesne średniowiecze
546.	7-35	47	51	Redkowice	cmentarzysko; śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
547.	7-35	48	52	Redkowice	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
548.	7-35	49	53	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

549.	7-35	50	54	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
550.	7-35	51	55	Niebędzino	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
551.	7-35	52	56	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
552.	7-35	53	57	Redkowice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
553.	7-35	54	58	Redkowice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
554.	7-35	55	59	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
555.	7-35	56	60	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze; nowożytność
556.	7-35	57	61	Redkowice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
557.	7-35	58	62	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
558.	7-35	59	63	Redkowice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
559.	7-35	60	64	Redkowice	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
560.	7-35	61	65	Redkowice	śląd osadniczy	nowożytność
561.	7-35	62	66	Redkowice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
562.	7-35	63	67	Redkowice	cmentarzysko kurhanowe	-

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

563.	7-35	64	9	Chocielewko	cmentarzysko	-
564.	7-35	65	10	Chocielewko	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
565.	7-35	66	11	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; nowożytność
566.	7-35	67	12	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
567.	7-35	68	13	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
568.	7-35	69	14	Chocielewko	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
569.	7-35	70	15	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
570.	7-35	71	16	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
571.	7-35	72	17	Chocielewko	śląd osadniczy	pradzieje; nowożytność
572.	7-35	73	18	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka
573.	7-35	74	19	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
574.	7-35	75	27	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
575.	7-35	76	28	Chocielewko	śląd osadniczy	nowożytność
576.	7-35	77	29	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

577.	7-35	78	30	Chocielewko	punkt osadniczy; ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
578.	7-35	79	31	Chocielewko	ślad osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
579.	7-35	80	32	Chocielewko	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
580.	7-35	81	33	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura amfor kulistych; kultura łużycka – pomorska
581.	7-35	82	34	Chocielewko	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
582.	7-35	83	35	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
583.	7-35	84	36	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
584.	7-35	85	37	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
585.	7-35	86	38	Chocielewko	punkt osadniczy	kultura pomorska
586.	7-35	87	39	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
587.	7-35	88	40	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
588.	7-35	89	41	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
589.	7-35	90	42	Chocielewko	ślad osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska - wielbarska
590.	7-35	91	43	Chocielewko	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

591.	7-35	92	44	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
592.	7-35	93	1	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko	kultura wschodnio – pomorska
593.	7-35	94	2	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko	kultura wschodnio – pomorska
594.	7-35	95	3	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska
595.	7-35	96	4	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko; osada	kultura wschodnio – pomorska; wczesne średniowiecze
596.	7-35	97	5	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko; osada; pojedyncze pochówki	kultura pomorska; kultura oksywska; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; wczesne średniowiecze
597.	7-35	98	6	Nowa wieś lęborska	osada; ślad osadniczy	kultura wschodnio – pomorska; kultura oksywska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
598.	7-35	99	7	Nowa wieś lęborska	osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska - wielbarska
599.	7-35	100	8	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	epoka kamienia
600.	7-35	101	9	Nowa wieś lęborska	osada	kultura łużycka – pomorska
601.	7-35	102	10	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
602.	7-35	103	11	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	schyłkowy neolit; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
603.	7-35	104	12	Nowa wieś lęborska	osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

604.	7-35	105	13	Nowa wieś lęborska	osada; ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze
605.	7-35	106	14	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; nowożytność
606.	7-35	107	15	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; nowożytność
607.	7-35	108	16	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura oksywska – wielbarska
608.	7-35	109	17	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
609.	7-35	110	18	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko; ślad osadniczy	kultura pomorska; kultura oksywska – wielbarska
610.	7-35	111	19	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka
611.	7-35	112	20	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
612.	7-35	113	21	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy; osada	kultura pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze
613.	7-35	114	22	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
614.	7-35	115	23	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
615.	7-35	116	24	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
616.	7-35	117	25	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

617.	7-35	119	1	Nowa wieś lęborska	osada	kultura wschodnio – pomorska
618.	7-35	120	2	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura pucharów lejkowatych; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
619.	7-35	121	3	Nowa wieś lęborska	grodzisko	-
620.	7-35	122	4	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko	kultura pomorska
621.	7-35	123	5	Nowa wieś lęborska	cmentarzysko	kultura pomorska
622.	7-35	124	6	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
623.	7-35	125	7	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
624.	7-35	126	8	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	nowożytność
625.	7-35	127	9	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
626.	7-35	128	10	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka; nowożytność
627.	7-35	129	11	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
628.	7-35	130	12	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze; nowożytność
629.	7-35	131	13	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; nowożytność
630.	7-35	132	14	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; kultura wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

631.	7-35	133	15	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze
632.	7-35	134	16	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka; kultura łużycka – pomorska; kultura oksywsko – wielbarska; nowożytność
633.	7-35	135	17	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywsko – wielbarska; wczesne średniowiecze
634.	7-35	136	18	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy; osada	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
635.	7-35	137	19	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy; osada	kultura łużycka; kultura łużycko – pomorska; kultura oksywsko; kultura oksywsko – wielbarska; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
636.	7-35	138	20	Nowa wieś lęborska	punkt osadniczy	nowożytność
637.	7-35	139	21	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	nowożytność
638.	7-35	140	22	Nowa wieś lęborska	punkt osadniczy	nowożytność
639.	7-35	141	23	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura ceramiki sznurowej; schyłkowy neolit; nowożytność
640.	7-35	142	24	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
641.	7-35	143	25	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura oksywsko – wielbarska; nowożytność
642.	7-35	144	26	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	pradzieje; nowożytność
643.	7-35	145	27	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

644.	7-35	146	28	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura oksywska; nowożytność
645.	7-35	147	29	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	nowożytność
646.	7-35	148	30	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
647.	7-35	149	31	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
648.	7-35	150	32	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
649.	7-35	151	33	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura oksywsko – wielbarska; wczesne średniowiecze
650.	7-35	152	34	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka; nowożytność
651.	7-35	153	35	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	pradzieje
652.	7-35	154	36	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
653.	7-35	155	37	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywska – wielbarska; wczesne średniowiecze, nowożytność
654.	7-35	156	38	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
655.	7-35	157	39	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
656.	7-35	158	40	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
657.	7-35	159	41	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

658.	7-35	160	42	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	schyłkowy neolit; wczesne średniowiecze
659.	7-35	161	43	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
660.	7-35	162	44	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
661.	7-35	163	45	Nowa wieś lęborska	punkt osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
662.	7-35	164	46	Nowa wieś lęborska	punkt osadniczy; osada	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
663.	7-35	165	47	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka; wczesne średniowiecze
664.	7-35	166	48	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
665.	7-35	167	49	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywsko – wielbarska; późne średniowiecze – nowożytność
666.	7-35	168	50	Nowa wieś lęborska	osada; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
667.	7-35	169	51	Nowa wieś lęborska	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze
668.	7-35	170	6	Pogorszewo	cmentarzysko	kultura pomorska
669.	7-35	171	11	Pogorszewo	punkt osadniczy	kultura łużycka
670.	7-35	172	12	Pogorszewo	punkt osadniczy	kultura pomorska; wczesne średniowiecze
671.	7-35	173	13	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych
672.	7-35	174	14	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

673.	7-35	175	15	Pogorszewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
674.	7-35	176	16	Pogorszewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
675.	7-35	177	17	Garczegorze	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura oksywsko – wielbarska; nowożytność
676.	7-35	178	18	Garczegorze	śląd osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska; kultura oksywsko – wielbarska; wczesne średniowiecze
677.	7-35	179	4	Redkowice	cmentarzysko	kultura łużycka
678.	7-35	180	5	Redkowice	cmentarzysko	?
679.	7-35	181	6	Redkowice	-	-
680.	7-36	1	62	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
681.	7-36	2	63	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
682.	7-36	3	64	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
683.	7-36	4	65	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
684.	7-36	5	66	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	późne średniowiecze
685.	7-36	6	67	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	kultura wielbarska; późne średniowiecze; nowożytność
686.	7-36	7	68	Nowa wieś lęborska	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
687.	7-36	8	1	Kęłowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

688.	7-36	9	2	Kębłowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska
689.	7-36	10	3	Kębłowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska
690.	7-36	11	4	Kębłowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska
691.	7-36	12	5	Kębłowo nowowiejskie	cmentarzysko	kultura pomorska
692.	7-36	13	6	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	epoka kamienia
693.	7-36	14	7	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
694.	7-36	15	8	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	późne średniowiecze
695.	7-36	16	9	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
696.	7-36	17	10	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	pradzieje; wczesne średniowiecze
697.	7-36	18	11	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
698.	7-36	19	12	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska
699.	7-36	20	13	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
700.	7-36	21	14	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	pradzieje; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
701.	7-36	22	15	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
702.	7-36	23	16	Kębłowo nowowiejskie	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

703.	7-36	24	17	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
704.	7-36	25	18	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
705.	7-36	26	19	Kębłowo nowowiejskie	punkt osadniczy	późne średniowiecze
706.	7-36	27	20	Kębłowo nowowiejskie	punkt osadniczy	późne średniowiecze
707.	7-36	28	21	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
708.	7-36	29	22	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
709.	7-36	30	23	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
710.	7-36	31	24	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
711.	7-36	32	25	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
712.	7-36	33	26	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
713.	7-36	34	27	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze
714.	7-36	35	28	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
715.	7-36	36	29	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
716.	7-36	37	30	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	nowożytność
717.	7-36	38	31	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	pradzieje

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

718.	7-36	39	32	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
719.	7-36	40	33	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
720.	7-36	41	34	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
721.	7-36	42	35	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
722.	7-36	43	36	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	nowożytność
723.	7-36	44	37	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
724.	7-36	45	38	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
725.	7-36	46	39	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
726.	7-36	47	40	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy; punkt osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
727.	7-36	48	41	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
728.	7-36	49	42	Kębłowo nowowiejskie	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; późne średniowiecze – nowożytność
729.	7-36	101	3	Lubowidz	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze – nowożytność
730.	7-36	102	5	Lubowidz	śląd osadniczy	neolit
731.	7-36	103	6	Lubowidz	śląd osadniczy	pradzieje
732.	7-36	104	7	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

733.	7-36	105	8	Lubowidz	śląd osadniczy	nowożytność
734.	7-36	106	9	Lubowidz	śląd osadniczy	kultura wielbarska; nowożytność
735.	7-36	107	10	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
736.	7-36	108	11	Lubowidz	śląd osadniczy	pradzieje
737.	7-36	109	12	Lubowidz	punkt osadniczy	późne średniowiecze
738.	7-36	110	13	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze
739.	7-36	111	14	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze
740.	7-36	112	15	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność; nowożytność
741.	7-36	113	16	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
742.	7-36	114	17	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
743.	7-36	115	18	Lubowidz	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
744.	7-36	116	19	Lubowidz	punkt osadniczy	nowożytność
745.	7-36	121	25	Lubowidz	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
746.	7-36	125	52	Nowa wieś Lęborska	cmentarzysko	kultura pomorska
747.	8-34	32	1	Darzewo	cmentarzysko	kultura pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

748.	8-34	33	3	Darzewo	punkt osadniczy	-
749.	8-34	34	4	Darzewo	grodzisko	wczesne średniowiecze
750.	8-34	35	9	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
751.	8-34	36	10	Darzewo	śląd osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
752.	8-34	37	11	Darzewo	śląd osadniczy	kultura pomorska – kultura łużycka
753.	8-34	38	12	Darzewo	śląd osadniczy	kultura pomorska – kultura łużycka
754.	8-34	39	13	Darzewo	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska; wczesne średniowiecze; okres nowożytny
755.	8-34	40	14	Darzewo	śląd osadniczy	kultura łużycka; okres nowożytny
756.	8-34	41	15	Darzewo	śląd osadniczy	okres nowożytny
757.	8-34	42	16	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; okres nowożytny
758.	8-34	43	17	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; okres nowożytny
759.	8-34	44	18	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
760.	8-34	45	19	Darzewo	śląd osadniczy	okres nowożytny
761.	8-34	46	20	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; epoka kamienia
762.	8-34	47	21	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; okres nowożytny

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

763.	8-34	48	22	Darzewo	punkt osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
764.	8-34	49	23	Darzewo	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
765.	8-34	50	24	Darzewo	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska; wczesne średniowiecze
766.	8-34	51	25	Darzewo	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
767.	8-34	52	26	Darzewo	ślad osadniczy	późne średniowiecze – okres nowożytny
768.	8-34	53	9	Pogorzelice	cmentarzysko	kultura pomorska
769.	8-34	54	10	Pogorzelice	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
770.	8-34	55	11	Pogorzelice	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
771.	8-34	56	12	Pogorzelice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
772.	8-34	57	13	Pogorzelice	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
773.	8-34	58	14	Pogorzelice	ślad osadniczy	kultura łużycka – kultura pomorska
774.	8-34	59	15	Pogorzelice	ślad osadniczy	okres nowożytny
775.	8-34	60	16	Pogorzelice	ślad osadniczy	okres nowożytny
776.	8-34	61	17	Pogorzelice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka – kultura pomorska, okres nowożytny
777.	8-34	62	18	Pogorzelice	punkt osadniczy; ślad osadniczy	kultura łużycka; okres nowożytny

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

778.	8-34	63	19	Pogorzelice	śląd osadniczy	okres nowożytny
779.	8-34	64	20	Pogorzelice	śląd osadniczy	schn-wbr; kultura łużycka-kultura pomorska; wczesne średniowiecze; nowożytność
780.	8-34	65	1	Chocielewko	osada; punkt osadniczy; śład osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze, nowożytność
781.	8-34	66	2	Chocielewko	cmentarzysko; śład osadniczy	kultura pomorska
782.	8-34	67	3	Chocielewko	cmentarzysko	faza wielkowiejska
783.	8-34	68	45	Chocielewko	grodzisko?	-
784.	8-34	69	46	Chocielewko	osada; śład osadniczy	kultura pomorska; kok; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze-nowożytność
785.	8-34	70	47	Chocielewko	punkt osadniczy; śład osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze, nowożytność
786.	8-34	71	48	Chocielewko	osada; śład osadniczy	kultura pomorska; nowożytność
787.	8-34	72	49	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze
788.	8-34	73	50	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka -pomorska; nowożytność
789.	8-34	74	51	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
790.	8-34	75	52	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
791.	8-34	76	53	Chocielewko	punkt osadniczy; śład osadniczy	kultura łużycka -pomorska; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

792.	8-34	77	54	Chocielewko	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
793.	8-34	78	55	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
794.	8-34	79	56	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka - pomorska; nowożytność
795.	8-34	80	37	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze
796.	8-34	81	58	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze, nowożytność
797.	8-34	82	59	Chocielewko	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze, nowożytność
798.	8-34	83	60	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
799.	8-34	84	61	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
800.	8-34	85	62	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska; nowożytność
801.	8-35	1	3	Chocielewko	cmentarzysko	kultura jastorfska
802.	8-35	2	4	Chocielewko	cmentarzysko	kultura pomorska
803.	8-35	3	6	Chocielewko	cmentarzysko	kultura pomorska
804.	8-35	4	46	Chocielewko	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze
805.	8-35	5	47	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze
806.	8-35	6	48	Chocielewko	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

807.	8-35	7	1	Pogorzelice	śląd osadniczy	epoka kamienia
808.	8-35	8	2	Pogorzelice	śląd osadniczy	epoka kamienia
809.	8-35	9	3	Pogorzelice	śląd osadniczy	epoka kamienia
810.	8-35	10	4	Pogorzelice	śląd osadniczy	epoka kamienia
811.	8-35	11	5	Pogorzelice	osada?	kultura pomorska
812.	8-35	12	6	Pogorzelice	osada?	kultura pomorska
813.	8-35	13	7	Pogorzelice	śląd osadniczy	epoka kamienia
814.	8-35	14	8	Pogorzelice	?	?
815.	8-35	15	9	Pogorzelice	śląd osadniczy	nowożytność
816.	8-35	16	10	Pogorzelice	śląd osadniczy	nowożytność
817.	8-35	17	11	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, nowożytność
818.	8-35	18	12	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, nowożytność
819.	8-35	19	13	Pogorzelice	punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska
820.	8-35	20	14	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
821.	8-35	21	15	Pogorzelice	punkt osadniczy; śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

822.	8-35	22	16	Pogorzelice	śląd osadniczy	nowożytność
823.	8-35	23	17	Pogorzelice	punkt osadniczy	późne średniowiecze-nowożytność
824.	8-35	24	18	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, nowożytność
825.	8-35	25	19	Pogorzelice	śląd osadniczy	późne średniowiecze-nowożytność
826.	8-35	26	20	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
827.	8-35	27	21	Pogorzelice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska
828.	8-35	28	1	Dziechlino	cmentarzysko	neolit
829.	8-35	29	2	Dziechlino	cmentarzysko	kultura pomorska
830.	8-35	30	3	Dziechlino	cmentarzysko	kultura łużycka
831.	8-35	31	4	Dziechlino	cmentarzysko	kultura łużycka
832.	8-35	32	5	Dziechlino	śląd osadniczy	epoka kamienia
833.	8-35	33	6	Leśnice	punkt osadniczy	późne średniowiecze-nowożytność
834.	8-35	34	7	Leśnice	osada	nowożytność
835.	8-35	35	8	Leśnice	śląd osadniczy; osada	neolit; późne średniowiecze; nowożytność
836.	8-35	36	9	Leśnice	śląd osadniczy; osada	epoka kamienia; nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

837.	8-35	37	10	Leśnice	?	?
838.	8-35	38	11	Leśnice	śląd osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze - nowożytność
839.	8-35	39	12	Leśnice	śląd osadniczy	nowożytność
840.	8-35	40	13	Leśnice	punkt osadniczy	nowożytność
841.	8-35	41	14	Leśnice	śląd osadniczy	późne średniowiecze - nowożytność
842.	8-35	42	15	Leśnice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
843.	8-35	43	16	Leśnice	punkt osadniczy	późne średniowiecze - nowożytność
844.	8-35	44	17	Leśnice	śląd osadniczy	późne średniowiecze - nowożytność
845.	8-35	45	18	Leśnice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
846.	8-35	46	19	Leśnice	punkt osadniczy	późne średniowiecze - nowożytność
847.	8-35	47	20	Leśnice	śląd osadniczy	późne średniowiecze; nowożytność
848.	8-35	48	21	Leśnice	śląd osadniczy; punkt osadniczy	pradzieje; nowożytność
849.	8-35	49	22	Leśnice	punkt osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze - nowożytność
850.	8-35	50	23	Leśnice	śląd osadniczy	nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

851.	8-35	51	24	Leśnice	śląd osadniczy	kultura wielbarska?; późne średniowiecze - nowożytność
852.	8-35	52	25	Leśnice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; nowożytność
853.	8-35	53	26	Leśnice	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze - nowożytność
854.	8-35	54	27	Leśnice	osada; śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; późne średniowiecze; nowożytność
855.	8-35	55	28	Leśnice	śląd osadniczy	kultura amfor kulistych; nowożytność
856.	8-35	56	29	Leśnice	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska, nowożytność
857.	8-35	57	1	Małoszyce	cmentarzysko	kultura pomorska
858.	8-35	58	2	Małoszyce	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura łużycka – pomorska, późne średniowiecze - nowożytność
859.	8-35	59	3	Małoszyce	punkt osadniczy; osada	kultura łużycka – pomorska, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze - nowożytność
860.	8-35	60	4	Małoszyce	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
861.	8-35	61	5	Małoszyce	punkt osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
862.	8-35	62	6	Małoszyce	śląd osadniczy; osada	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze – nowożytność
863.	8-35	63	7	Małoszyce	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze
864.	8-35	64	8	Małoszyce	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze – nowożytność

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

865.	8-35	65	9	Małoszyce	śląd osadniczy	późne średniowiecze – nowożytność
866.	8-36	2	1	Lubowidz	cmentarzysko; ślad osadniczy	kultura wielbarska; kultura łużycka; kultura oksywska
867.	8-36	3	2	Lubowidz	śląd osadniczy; punkt osadniczy	kultura pomorska; kultura wielbarska; mezolit
868.	8-36	4	4	Lubowidz	osada	kultura łużycka
869.	8-36	5	20	Lubowidz	punkt osadniczy	nowożytność
870.	8-36	6	21	Lubowidz	śląd osadniczy	-
871.	8-36	7	22	Lubowidz	śląd osadniczy	pradzieje; nowożytność
872.	8-36	8	23	Lubowidz	śląd osadniczy	kultura łużycka
873.	8-36	9	24	Lubowidz	osada	kultura łużycka – pomorska
874.	9-34	14	5	Darzewo	punkt osadniczy; osada	kultura łużycka; wielbarska
875.	9-34	15	6	Darzewo	śląd osadniczy	wczesne średniowiecze; okres nowożytny
876.	9-34	16	7	Darzewo	śląd osadniczy	neolit
877.	9-34	17	8	Darzewo	śląd osadniczy	neolit; późne średniowiecze
878.	9-34	18	27	Darzewo	śląd osadniczy	kultura wielbarska?
879.	9-34	19	28	Darzewo	śląd osadniczy	kultura łużycka / pomorska

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

880.	9-35	26	30	Leśnice	śląd osadniczy	kultura łużycka / pomorska; nowożytność
881.	9-35	27	31	Leśnice	śląd osadniczy	kultura łużycka / pomorska

Załącznik nr 3

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA - PARKI, ZIELEŃ I CMENARZE

LP	POWIAT	GMINA	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	Obiekt	NR REJESTRU ZABYTKÓW/WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW (WEZ)	INNE
1	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Bąsewice	fragm. dz. 302/28	cmentarz ewangelicki	WEZ	
2	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko	fragm. dz. 347/1L (347f)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
3	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Chocielewko	fragm. dz. 348/1L(348j)	cmentarz	WEZ	
4	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Czarnówko	fragm. dz. 322L (322h)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
5	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darzewo	fragm. dz. 46L/3L (46k lub 46j)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
6	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Darzewo	część dz. 229/4, 229/22, 229/21...	park dworski	WEZ	
7	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Dziechlino	dz. 167	cmentarz ewangelicki	WEZ	
8	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Garczregorze	dz. 34	cmentarz ewangelicki	A - 1324	

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

9	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janisławiec	dz. 469	cmentarz ewangelicki	WEZ	
10	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	dz. 57	cmentarz ewangelicki	WEZ	
11	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Janowice	dz. 40/27, 40/15, 40/16, 40/17	park dworski	WEZ	
12	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Karlikowo	dz. 101	cmentarz ewangelicki	WEZ	
13	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Kęblowo	dz. 231	cmentarz ewangelicki	WEZ	
14	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krępa Kaszubska	frag. dz. 281L (281j)	cmentarz więźniów Stutthof	WEZ	
15	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krępa Kaszubska	frag. dz. 281L (281k)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
16	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Krępa Kaszubska	dz. 350/1	cmentarz ewangelicki	WEZ	
17	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice	dz. 9/71	cmentarz ewangelicki	WEZ	
18	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice	fragm. dz. 233/3 i 233/4	cmentarz ewangelicki	WEZ	
19	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Leśnice	dz. 9/61, 9/50, 9/60...	park dworski	WEZ	
20	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo	fragm. dz. nr 250- AL (250C-c)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
21	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lędzichowo		park dworski	WEZ	
22	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lubowidz	fragm. dz. nr 3/15L (3r)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
23	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Lebień	dz. nr 479	cmentarz ewangelicki	WEZ	
24	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce	dz. 11/25, 11/7, 11/17, cz. dz. 11/24	ogród dworski	WEZ	
25	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Małoszyce	dz. nr 48	cmentarz ewangelicki	WEZ	
26	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Niębedzino	dz. nr 37/4	cmentarz rodowy ?	WEZ	
27	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Niębedzino	fragm. dz. 340L (340d)	cmentarz ewangelicki	WEZ	
28	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Niębedzino	fragm. dz. 368/1L (368)	cmentarz rodowy ?	WEZ	
				fragm. dz. 373L	cmentarz	WEZ	W 2010 r. cmentarz uznany przez

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

29	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Niębedzino		prawosławny		Pomorski Urząd Wojewódzki za nekropolię wojenną z okresu I wojny światowej
30	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Niębedzino	dz. 31/4 (368i)	ogród dworski	WEZ	
31	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Obliwice	dz. nr 14/17	cmntarz ewangelicki	WEZ	
32	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorszewo	fragm. dz. 321/1L (321g)	cmntarz ewangelicki	WEZ	
33	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice	fragm. dz. 127L (dz. 127o)	cmntarz ewangelicki	WEZ	
34	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice	fragm. dz. 175L (175b)	cmntarz ewangelicki	WEZ	
35	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Pogorzelice	dz. 281/11, 281/7	park dworski	WEZ	
36	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Redkowice	dz. 77/13	ogród dworski	WEZ	
37	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Rekowo Lęborskie	fragm. dz. 294L (294h)	cmntarz ewangelicki	WEZ	
38	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Tawęcino	dz. nr 289	cmntarz ewangelicki	WEZ	
39	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Wilkowo Nowowiejski	dz. nr 8	cmntarz ewangelicki	WEZ	
40	łęborski	Nowa Wieś Lęborska	Żelazkowo	dz. 170/15, 170/7, 170/6, 170/14, 170/5, 170/13	ogród dworski	WEZ	

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY NOWA WIEŚ LĘBORSKA

